

**MINISTARSTVO PRAVDE
BOSNE I HERCEGOVINE**

194

Na temelju članka 56. stavak 3. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10) i članka 5. Odluke o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, osoba sa visokom školskom spremom i uposlenika na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12), ministar pravde Bosne i Hercegovine, u suradnji sa Uredom za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Agencijom za državnu službu Bosne i Hercegovine, donosi

PROGRAM

**STRUČNOG UPRAVNOG ISPITA ZA PRIPRAVNIKE,
OSOBE SA VISOKOM ŠKOLSKOM SPREMOM I
UPOSLENIKE NA RAZINI BOSNE I HERCEGOVINE**

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovim programom propisuje se gradivo, pravni izvori i pravna literatura za predmete iz kojih uposleni sa visokom, višom i srednjom školskom spremom i pripravnici (u daljem tekstu: kandidati) na razini Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) polažu stručni upravni ispit (u daljem tekstu: stručni ispit) za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave.

Članak 2.
(Oblasti)

Stručni ispit obuhvata sljedeće predmete:

- Osnove ustavnoga sustava i europske integracije,
- Osnove uprave u BiH,
- Upravni postupak i upravni spor,
- Radni odnosi i

- Uredsko poslovanje u organima uprave BiH, službama, tijelima i institucijama BiH.

**II. PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KANDIDATE SA
VISOKOM ŠKOLSKOM SPREMOM**

Članak 3.

(Gradivo, pravni izvori i pravna literatura za kandidate sa visokom školskom spremom)

Program stručnog ispita za kandidate sa visokom školskom spremom, obuhvata predmete, gradivo, pravne izvore i pravnu literaturu, i to:

(1) Osnove ustavnoga sustava i europske integracije

a) *Gradivo*

1) *Ustavni sustav BiH*

- opće karakteristike BiH kao države (kontinuitet, demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i osoba, glavni grad, simboli i državljanstvo),
- ljudska prava i osnovne slobode (ljudska prava, međunarodni standardi, izbjeglice i raseljene osobe),
- nadležnosti i odnosi institucija BiH i entiteta,
- nadležnost entiteta,
- dodatne nadležnosti institucija BiH,
- izborni sustav u BiH,
- unutarnja struktura vlasti u BiH,
- Parlamentarna skupština BiH (Dom naroda i Zastupnički dom - izbor, mandat i ovlasti),
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat i ovlasti),
- Vijeće ministara (sastav, izbor i ovlasti),
- Ustavni sud BiH (sastav, nadležnost i odluke),
- Tužiteljstvo BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Pravobraniteljstvo BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Ombudsmen za ljudska prava BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- organizacija vlasti u Brčko Distriktu BiH,
- organizacija vlasti u Republici Srpskoj,
- organizacija vlasti u Federaciji BiH,

- Centralna banka BiH (upravni odbor i nadležnost).
  - 2) *Osnove Evropskih integracija*
    - nastanak i proširenje Evropske unije,
    - ciljevi integracija,
    - institucije Evropske unije (Vijeće Evropske unije, Europsko vijeće, Europska komisija, Europski parlament, Sud Evropskih zajednica, Europski revizorski sud, Europski Ombudsman i Europska Centralna banka),
    - funkcioniranje, procedure i akti Evropske unije,
    - pravo i izvori prava Evropske unije,
    - proces stabilizacije i pridruživanja (kriteriji za članstvo, od podnošenja zahtjeva do članstva, PSP/SAP, kronologija odnosa BiH i Evropske unije, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, finansijska potpora).
  - b) *Pravni izvori i literatura*
    - Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 4) i Amandman I na Ustav BiH,
    - Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 6),
    - Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 21/92) i Amandmani na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 i 117/05),
    - Ustav Federacije BiH i Amandman I na Ustav Federacije BiH ("Službene novine FBiH", br. 1/94, 13/97, 5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05),
    - Ustavi kantona Federacije BiH i Amandmani na Ustav kantona Federacije BiH: Unskosanski kanton ("Službeni list Unskosanskog kantona", broj 1/95), Posavski kanton ("Narodne novine Posavskog kantona", broj 1/96), Tuzlansko-podrinjski kanton ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj 7/97), Zeničko-dobojski kanton ("Službene novine FBiH", broj 7/96), Bosansko-podrinjski kanton ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona", broj 3/97), Srednjo-bosanski kanton ("Službene novine Srednjo-bosanskog kantona", broj 1/97), Hercegovačko-neretvanski kanton ("Narodne novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 1/97), Zapadno-hercegovački kanton ("Narodne novine Zapadno-hercegovačkog kantona", broj 1/96), Kanton Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96) i Herceg-bosanski kanton ("Narodne novine Herceg-bosanskog kantona", broj 3/96).
    - Statut Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 17/08),
    - Izborni zakon BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10),
    - Zakon o pravobraniteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09),
    - Zakon o tužiteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
    - Zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04 i 32/06).
- (2) Osnove uprave u BiH**
- a) *Gradivo*
- 1) *Osnove uprave u BiH*
- načela organiziranja i rada tijela uprave (načela zakonitosti, samostalnosti, učinkovitosti, javnosti, upotrebe jezika i pisma),
  - poslovi tijela uprave (provedba utvrđene politike i izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje provedbenih propisa, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, odgovaranje na pitanja tijela zakonodavne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova određenih zakonom i drugim propisima),
  - povjeravanje javnih ovlasti (kome se povjeravaju, način povjeravanja i upravni nadzor nad radom institucija koje imaju javne ovlasti),
  - odnos tijela uprave prema tijelima zakonodavne vlasti (odgovornosti i ovlasti),
  - odnos tijela uprave prema tijelima izvršne vlasti (ovlasti tijela izvršne vlasti),
  - odnosi tijela uprave prema sudovima i tužiteljstvima,
  - međusobni odnosi tijela uprave (ovlasti i obveze tijela uprave u međusobnim odnosima, međusobna suradnja tijela uprave na istoj i različitoj razini vlasti),
  - odnosi tijela uprave prema ombudsmanima,
  - odnosi tijela uprave prema poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama,
  - odnos tijela uprave prema strankama,
  - načela organizacije organa uprave,
  - pravilnik o unutarnjoj organizaciji tijela uprave (sadržina i način donošenja),
  - rukovoditelj tijela uprave i njegov zamjenik (imenovanje i razrješenje, ovlasti i odgovornosti),
  - rukovodeći državni službenici i službenici s posebnim ovlastima (postavljanje, razrješenje i ovlasti),
  - inspekcijски nadzor (ko obavlja inspekcijски nadzor, pokretanje postupka, ovlasti i obveze inspektora, vrste upravnih mjera),
  - sredstva za rad tijela uprave (vrste sredstava).
- 2) *Državna tijela uprave*
- odnosi državnih tijela uprave prema Predsjedništvu BiH,
  - odnos državnih tijela uprave prema Vijeću ministara BiH,
  - odnos državnih tijela uprave prema entitetskim tijelima uprave i tijelima uprave Brčko Distrikta BiH,
  - osnivanje i vrste državnih tijela uprave,
  - rukovođenje državnim tijelima uprave (ministar i njegov zamjenik – imenovanje, ovlasti i obveze, direktor i zamjenik direktora upravne organizacije – imenovanje, ovlasti, odgovornosti i obveze),
  - rukovodeći državni službenici u državnim tijelima uprave (vrste, postavljanje, ovlasti i odgovornost),
  - odgovornost ministra i njegovog zamjenika i direktora upravne organizacije,
  - propisi i drugi akti državnih tijela uprave,
  - inspekcijски nadzor (zajedničke odredbe, upravna inspekcija).
- 3) *Entitetska tijela uprave i tijela uprave Brčko Distrikta BiH*
- tijela uprave Republike Srpske,
  - tijela uprave Federacije BiH,

- tijela uprave Brčko Distrikta BiH.
- 4) *Osnove lokalne samouprave*
  - poslovi lokalne samouprave,
  - organizacija lokalne samouprave,
  - upravni nadzor nad radom tijela lokalne samouprave,
  - pravo općina na međusobnu suradnju i udruživanje u saveze i druge oblike udruživanja.
- b) *Pravni izvori i literatura*
  - Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
  - Zakon o Vijeću ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
  - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 i 87/12),
  - Zakon o Vladi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 118/08),
  - Zakon o republickoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 118/08 i 11/09),
  - Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 101/04, 42/05 i 118/05),
  - Zakon o Vladi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 19/03, 2/06 i 8/06),
  - Zakon o upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 28/98 i 26/02),
  - Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06),
  - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 19/03, 42/03, 26/04, 42/04, 38/05, 2/06 i 8/06),
  - Odluka o poslovima osnovnih djelatnosti i pomoćno-tehničkim poslovima i uvjetima za njihovo obavljanje u tijelima uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03),
  - Odluka o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03).
- (3) Upravni postupak i upravni spor**
  - a) *Gradivo*
    - 1) *Upravni postupak*
      - Opće odredbe
        - osnovna načela za vođenje upravnog postupka (važenje zakona, poseban postupak, supsidijarna primjena zakona, načelo zakonitosti, zašita prava i sloboda građana i zaštita javnog interesa, načelo transparentnosti, načelo javnosti, načelo učinkovitosti, načelo materijalne istine, načelo saslušanja stranke, ekonomičnost postupka, pomoć nekoj stranci, ocjena dokaza, samostalnost u rješavanju, pravo priziva, konačnost rješenja, pravomoćnost rješenja, uporaba jezika i pisma),
        - pojam i značaj upravnog postupka,
        - primjena Zakona o upravnom postupku,
        - nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, prostorno ograničenje nadležnosti, stranke s diplomatskim imunitetom, sukob o nadležnosti, službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć i izuzeće),
        - stranka u upravnom postupku i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, privremeni zastupnik, zajednički predstavnik i punomoćnik),
- komuniciranje tijela i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o tijeku postupka),
- dostavljanje pismena (način dostavljanja, obvezno osobno dostavljanje, posredno dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja, dostavnica i greške u dostavljanju),
- rokovi (vrste i računanje rokova),
- povrat u prethodno stanje (uvjeti, rokovi i odlučivanje o povratu u prethodno stanje),
- održavanje reda,
- troškovi postupka (troškovi tijela i stranaka i oslobađanje od plaćanja troškova).
- Prvostupanjski postupak
  - pokretanje postupka i zahtjevi stranaka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva, spajanje stvari u jedan postupak, odustajanje od zahtjeva, poravnanje),
  - postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava),
  - dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i prevoditelji, očevid, osiguranje dokaza),
  - rješenje (tijelo koje donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljanje grešaka u rješenju),
  - zaključak.
- Pravni lijekovi
  - Redoviti pravni lijekovi:
    - priziv (pravo priziva, nadležnost tijela za rješavanje po prizivu, rok za priziv, sadržaj priziva, predavanje priziva, rad prvostupanjskog tijela po prizivu, rješavanje drugostupanjskog tijela po prizivu, priziv kada prvostepanjko rješenje nije donijeto u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po prizivu, posebni slučajevi odlučivanja o prizivu, dostavljanje drugostupanjskog rješenja).
- Vanredni pravni lijekovi:
  - obnova postupka (pokretanje i rješavanje o obnovi postupka),
  - mijenjanje i poništavanje rješenja u svezi sa upravnim sporom,
  - zahtjev za zaštitu zakonitosti,
  - poništenje i ukidanje po pravu nadzora,
  - ukidanje i mijenjanje pravomoćnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke,
  - vanredno ukidanje rješenja,
  - oglašavanje rješenja ništavnim,
  - pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja.
- Izvršenje rješenja i zaključka
  - izvršno rješenje (kada rješenje postaje izvršno),
  - administrativno izvršenje (uvjeti i način izvršenja – zaključak o dozvoli izvršenja),
  - izvršenje nenovčanih obveza,
  - izvršenje radi osiguranja,
  - privremeni zaključak o osiguranju.
- 2) *Upravni spor*
  - pojam i značaj upravnoga spora,
  - vrste upravnih sporova,
  - pravo na pokretanje upravnoga spora (tko može pokrenuti upravni spor),
  - nadležnost suda za rješavanje upravnoga spora,
  - upravni akti protiv kojih se može pokrenuti upravni spor,
  - upravni akti protiv kojih se ne može pokrenuti upravni spor,

- pobijanje upravnoga akta (razlozi za pobijanje),
  - pokretanje upravnoga spora (tužba, rok i sadržaj tužbe),
  - odluke suda u upravnom sporu (presude i rješenja),
  - vanredni pravni lijekovi,
  - obveznost presuda,
  - postupak zaštite sloboda i prava građana zagaraniranih Ustavom BiH.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09),
  - Zakon o upravnim sporovima BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10).
- (4) Radni odnosi**
- a) *Gradivo*
- 1) Radni odnosi uposlenika
- pojam i bitni čimbenici radnoga odnosa,
  - zaključivanje ugovora o radu (sadržaj ugovora), podaci koji se od uposlenika ne mogu tražiti, probni rad i ugovor na neodređeno i određeno vrijeme,
  - radno vrijeme,
  - odmori i odsustva,
  - zaštita uposlenika (maloljetnika, žena i materinstva, privremeno ili trajno nesposobnih za rad),
  - plaće i naknade plaće,
  - obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad,
  - ocjenjivanje uposlenika,
  - pripravnici i pripravnički rad,
  - volonteri i volonterski rad,
  - stručni ispit,
  - izumi i tehnička unaprjeđenja uposlenika,
  - zabrana takmičenja uposlenika sa poslodavcem,
  - stegovna odgovornost,
  - naknada štete,
  - prestanak ugovora o radu (način prestanka ugovora, otkaz ugovora, otkazni rok, otpremnina, program zbrinjavanja viška uposlenika),
  - ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa (odlučivanje o pravima i zaštita prava iz radnog odnosa),
  - stavljanje uposlenika na raspolaganje,
  - Pravilnik o radu,
  - kolektivni ugovori (pojam i pitanja koja se ugovorom uređuju),
  - reprezentativni sindikat,
  - radna knjižica,
  - štrajk (pojam i uvjeti za štrajk).
- 2) Radni odnosi državnih službenika
- opći pojmovi o državnoj službi (pojam, državni službenik, uposlenje i razvoj karijere, zastupljenost, principi državne službe, izuzeće u primjeni),
  - radna mjesta u državnoj službi,
  - dužnosti državnih službenika,
  - prava državnih službenika,
  - nespojivost sa dužnostima državnog službenika,
  - rajnici u Parlamentarnoj skupštini BiH i savjetnici,
  - interno oglašavanje,
  - javno oglašavanje,
  - opći uvjeti za postavljenje državnog službenika,
  - povjerenstva za izbor (sastav, ostavka, izuzeće),
  - javni natječaj i izborni proces,
  - postavljenje državnog službenika,
  - uposlenje na određeno vrijeme,
  - probni period,
  - ocjena rada i unaprjeđenje,
  - premještaj (interni i eksterni) i izravno preuzimanje,
- prekobrojnost,
  - tajnik sa posebnim zadatkom,
  - uvjeti rada državnog službenika (propisi o radu i socijalnom osiguranju, godišnji odmor, odsustva, rad sa skraćenim radnim vremenom),
  - stručno obrazovanje i usavršavanje,
  - prestanak radnog odnosa državnog službenika, razrješenje i nepravilno postavljenje,
  - stegovna odgovornost i povrede službene dužnosti,
  - stegovni postupak (nadležnost i pokretanje postupka),
  - postupak pred stegovnim povjerenstvom i pravni lijekovi,
  - stegovne mjere,
  - suspenzije (krivični postupak, preventivna suspenzija),
  - upravljanje državnom službom (institucije, Agencija za državnu službu, Odbor državne službe za priziv),
  - primjena propisa iz zdravstvene zaštite, mirovinsko-invalidskog osiguranja i drugih vrsta socijalne zaštite državnih službenika.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10),
  - Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12),
  - Pravilnik o stegovnoj odgovornosti državnih službenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 20/03 i 94/10),
  - Pravilnik o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti uposlenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 81/07),
  - Odluka o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, osoba sa visokom školskom spremom i uposlenika na razini BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12).
- (5) Uredsko poslovanje u organima uprave**
- a) *Gradivo*
- 1) *Uredsko poslovanje*
- pojam, sadržaj i značaj uredskog poslovanja,
  - načela uredskog poslovanja (točnost, ekspeditivnost, jednostavnost, jedinstvenost ili jednoobraznosti, ekonomičnosti, budnosti)
  - propisi o uredskom poslovanju,
  - značenje pojedinih izraza u uredskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiv),
  - osnovne knjige evidencije u uredskom poslovanju,
  - pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata,
  - primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata,
  - zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni pečat),
  - evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostupajskih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostupajskih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu),
  - dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, i prijem i otprema računa),
  - rad državnih službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni

- dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu),
  - razvođenje akata i predmeta,
  - rokovnik predmeta,
  - otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte),
  - organizacija prijema stranke, radne prostorije i njihova uporaba.
- 2) *Arhivsko poslovanje*
- arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata,
  - vođenje i korištenje arhivske knjige,
  - uvjeti za čuvanje registraturskog materijala i arhivske građe,
  - lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja,
  - postupak odabiranja arhivske građe iz registraturskog materijala,
  - primopredaja arhivske građe nadležnom arhivu).
- 3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prijepisa*
- mjerodavnost tijela za ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa,
  - ovjera prijepisa,
  - posebni slučajevi ovjere isprava,
  - ovjera isprava prema Haškoj konvenciji,
  - evidencija i mjesto ovjere potpisa, rukopisa i prijepisa.
- 4) *Pečati*
- namjena pečata,
  - oblik i sadržaj pečata,
  - izrada pečata,
  - čuvanje i uporaba pečata,
  - evidencije o pečatima,
  - uništavanje pečata,
  - oglašavanje nevažećim nestaloga pečata i izrada novoga umjesto nestaloga pečata.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o pečatu institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11),
  - Zakon o arhivskoj građi i arhivu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/01),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni glasnik RS", broj 106/09),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni list SR BiH", br. 37/01 i 39/75),
  - Odluka o uredskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03),
  - Uputa o načinu vršenja uredskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03, 92/05 i 40/07),
  - Uputa o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van uporabe pečata institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12),
  - Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registraturske građe u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Uputa o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

III - PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KANDIDATE SA VIŠOM ŠKOLSKOM SPREOMOM

Članak 4.

(Građivo, pravni izvori i pravna literatura za kandidate sa višom školskom spremom)

Program stručnog ispita za kandidate sa višom školskom spremom, obuhvata predmete, građivo, pravne izvore i pravnu literaturu, i to:

(1) *Osnove ustavnoga sustava i europske integracije*

a) *Građivo*

1) *Ustavni sustav BiH*

- opće karakteristike BiH kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i osoba, glavni grad, simboli i državljanstvo),
- ljudska prava i osnovne slobode (ljudska prava, međunarodni standardi, izbjeglice i raseljene osobe),
- nadležnost institucija BiH,
- dodatne nadležnosti institucija BiH,
- nadležnost entiteta,
- izborni sustav u BiH,
- organizacija vlasti u BiH,
- Parlamentarna skupština BiH (Dom naroda i Zastupnički dom - izbor, mandat, nadležnost),
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat, ovlasti – nadležnosti),
- Vijeće ministara BiH (sastav, izbor, ovlasti – nadležnosti),
- Ustavni sud BiH (sastav, jurisdikcija – nadležnost),
- Tužiteljstvo BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Pravobraniteljstvo BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Ombudsmen za ljudska prava BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- organizacija vlasti u Brčko Distriktu BiH,
- organizacija vlasti u Republici Srpskoj,
- organizacija vlasti u Federaciji BiH,
- Centralna banka BiH (sastav i nadležnost).

2) *Osnove europskih integracija*

- nastanak i proširenje Europske unije,
- ciljevi integracija,
- institucije Europske unije (Vijeće Europske unije, Europsko vijeće, Europsko povjerenstvo, Europski parlament, Sud Europskih zajednica, Europski revizorski sud, Europski Ombudsman i Europska Centralna banka),

b) *Pravni izvori i literatura*

- Ustav Bosne i Hercegovine u izdanju Parlamentarne skupštine BiH (publikacija broj 6 iz 2002. godine),
- Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 6),
- Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 21/92) i Amandmani na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 i 117/05),
- Ustav Federacije BiH i Amandman I na Ustav Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 13/97, 5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04 i 71/05),
- Ustavi županija Federacije BiH i Amandmani na Ustav županija Federacije BiH: Unsko-sanska županija ("Službeni list Unsko-sanske županije", broj 1/95), Posavska županija ("Narodne novine Posavske županije", broj 1/96), Tuzlansko-podrinjska županija ("Službene novine Tuzlansko-podrinjske županije", broj 7/97), Zeničko-dobojska županija ("Službene novine FBiH", broj 7/96),

- Bosansko-podrinjska županija ("Službene novine Bosansko-podrinjske županije", broj 3/97), Srednjo-bosanska županija ("Službene novine Srednjo-bosanske županije", broj 1/97), Hercegovačko-neretvanska županija ("Narodne novine Hercegovačko-neretvanske županije", broj 1/97), Zapadno-hercegovačka županija ("Narodne novine Zapadno-hercegovačke županije", broj 1/96), Županija Sarajevo ("Službene novine Županije Sarajevo", broj 1/96) i Herceg-bosanska županija ("Narodne novine Herceg-bosanske županije", broj 3/96),
- Statut Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 17/08),
  - Izborni zakon BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10),
  - Zakon o pravobraniteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02 i 44/04),
  - Zakon o tužiteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
  - Zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04 i 32/06).
- (2) Osnove uprave u BiH**
- a) Gradivo*
- 1) Osnove uprave u BiH*
- načela organizovanja i rada tijela uprave (načela zakonitosti, samostalnosti, učinkovitosti, javnosti, uporabe jezika i pisma),
  - poslovi tijela uprave (provođenje utvrđene politike i izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje provedbenih propisa, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, odgovaranje na pitanja tijela zakonodavne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova određenih zakonom i drugim propisima),
  - povjeravanje javnih ovlasti (kome se povjeravaju, način povjeravanja i upravni nadzor nad radom institucija koje imaju javne ovlasti),
  - odnos tijela uprave prema tijelima zakonodavne vlasti (odgovornosti i ovlasti),
  - odnos tijela uprave prema tijelima izvršne vlasti (ovlasti tijela izvršne vlasti),
  - međusobni odnosi tijela uprave (ovlasti i obveze tijela uprave u međusobnim odnosima, međusobna suradnja tijela uprave na istoj i različitoj razini vlasti),
  - odnosi tijela uprave prema ombudsmanima,
  - odnosi tijela uprave prema poduzećima (društvima) i drugim pravnim licima,
  - odnos tijela uprave prema strankama,
  - načela organizacije tijela uprave,
  - pravilnik o unutarnjem ustrojstvu tijela uprave (sadržaj i način donošenja),
  - rukovoditelj tijela uprave i njegov zamjenik (imenovanje i razrješenje, ovlasti i odgovornosti),
  - sredstva za rad tijela uprave (vrste sredstava),
  - inspeksijski nadzor (ko obavlja inspeksijski nadzor, pokretanje postupka, ovlasti i obveze inspektora, vrste upravnih mjera).
- 2) Državna tijela uprave*
- odnosi državnih tijela uprave prema Predsjedništvu BiH,
  - odnos državnih tijela uprave prema Vijeću ministara BiH,
  - osnivanje i vrste državnih tijela uprave,
  - rukovođenje državnim tijelima uprave (ministar i njegov zamjenik - imenovanje, ovlasti i obveze, direktor i zamjenik direktora upravne organizacije - imenovanje, ovlasti, odgovornosti i obveze),
  - odgovornost ministra i njegovog zamjenika i direktora upravne organizacije,
  - propisi i drugi akti državnih tijela uprave,
  - odnosi državnih tijela uprave prema entitetskim tijelima uprave i Brčko Distrikta BiH,
  - inspeksijski nadzor (zajedničke odredbe, upravna inspekcija).
- 3) Entitetska tijela uprave i tijela uprave Brčko Distrikta BiH*
- tijela uprave Republike Srpske,
  - tijela uprave Federacije BiH,
  - tijela uprave Brčko Distrikta BiH.
- 4) Osnove lokalne samouprave*
- poslovi lokalne samouprave,
  - organizacija lokalne samouprave,
  - upravni nadzor nad radom tijela lokalne samouprave,
  - pravo općina na međusobnu suradnju i udruživanje u saveze i druge oblike udruživanja.
- b) Pravni izvori i literatura*
- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
  - Zakon o Vijeću ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
  - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 i 87/12),
  - Zakon o Vladi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 118/08),
  - Zakon o republičkoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 118/08 i 11/09),
  - Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 101/04, 42/05 i 118/05),
  - Zakon o Vladi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 19/03, 2/06 i 8/06),
  - Zakon o upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 28/98 i 26/02),
  - Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06),
  - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 19/03, 42/03, 26/04, 42/04, 38/05, 2/06 i 8/06),
  - Odluka o poslovima osnovnih djelatnosti i pomoćno-tehničkim poslovima i uvjetima za njihovo obavljanje u tijelima uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03),
  - Odluka o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03).
- (3) Upravni postupak i upravni spor**
- a) Gradivo*
- 1) Upravni postupak*
- Opće odredbe
- osnovna načela za vođenje upravnog postupka (važenje zakona, poseban postupak, supsidijarna primjena zakona, načelo zakonitosti, zaštita prava i sloboda građana i zaštita javnog interesa, načelo transparentnosti, načelo javnosti, načelo efikasnosti,

- načelo materijalne istine, načelo saslušanja stranke, ekonomičnost postupka, pomoć neukoj stranci, ocjena dokaza, samostalnost u rješavanju, pravo priziva, konačnosti rješenja, pravomoćnosti rješenja, uporaba jezika i pisma),
- pojam i značaj upravnog postupka,
  - primjena Zakona o upravnom postupku,
  - nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, prostorno ograničenje nadležnosti, stranke s diplomatskim imunitetom, sukob o nadležnosti, službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć i izuzeće),
  - stranka u upravnom postupku i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, privremeni zastupnik, zajednički predstavnik i punomoćnik),
  - komuniciranje tijela i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o tijeku postupka),
  - dostavljanje pismena (način dostavljanja, obvezno osobno dostavljanje, posredno dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja, dostavnica i greške u dostavljanju),
  - rokovi (vrste i računanje rokova),
  - povrat u prethodno stanje (uvjeti, rokovi i odlučivanje o povratu u prethodno stanje),
  - održavanje reda,
  - troškovi postupka (troškovi tijela i stranaka i oslobađanje od plaćanja troškova).
- Prvostupanjski postupak**
- pokretanje postupka i zahtjevi stranaka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva, spajanje stvari u jedan postupak, odustajanje od zahtjeva, poravnanje),
  - postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava),
  - dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i prevoditelji, očevid, osiguranje dokaza),
  - rješenje (tijelo koji donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljanje grešaka u rješenju),
  - zaključak.
- Pravni lijekovi**
- Redoviti pravni lijekovi:**
- priziv (pravo priziva, nadležnost tijela za rješavanje po prizivu, rok za priziv, sadržaj priziva, predavanje priziva, rad prvostupanjskog tijela po prizivu, rješavanje drugostupanjskog tijela po prizivu, priziv kada prvostupanjsko rješenje nije donijeto u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po prizivu, posebni slučajevi odlučivanja o prizivu, dostavljanje drugostupanjskog rješenja).
- Vanredni pravni lijekovi:**
- obnova postupka (pokretanje i rješavanje o obnovi postupka),
  - mijenjanje i poništavanje rješenja u svezi s upravnim sporom,
  - zahtjev za zaštitu zakonitosti,
  - poništenje i ukidanje po pravu nadzora,
  - ukidanje i mijenjanje pravomoćnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke,
  - vanredno ukidanje rješenja,
  - oglašavanje rješenja ništavim,
  - pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja.
- Izvršenje rješenja i zaključka**
- izvršnost rješenja (kada rješenje postaje izvršno),
  - administrativno izvršenje (uvjeti i način izvršenja - zaključak o dozvoli izvršenja).
- 2) Upravni spor**
- pojam i značaj upravnoga spora,
  - vrste upravnih sporova,
  - pravo na pokretanje upravnoga spora (tko može pokrenuti upravni spor),
  - nadležnost suda za rješavanje upravnoga spora,
  - upravni akti protiv kojih se može pokrenuti upravni spor,
  - upravni akti protiv kojih se ne može pokrenuti upravni spor,
  - pobijanje upravnoga akta (razlozi za pobijanje),
  - pokretanje upravnoga spora (tužba, rok i sadržaj tužbe),
  - odluke suda u upravnome sporu (presude i rješenja),
  - vanredni pravni lijekovi,
  - obveznost presude.
- b) Pravni izvori i literatura**
- Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09),
  - Zakon o upravnim sporovima BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07 i 83/08).
- (4) Radni odnosi**
- a) Gradivo**
- 1) Radni odnosi uposlenika**
- pojam i bitni elementi radnog odnosa,
  - zaključivanje ugovora o radu (sadržaj ugovora), podaci koji se od uposlenika ne mogu tražiti, probni rad i ugovor na neodređeno i određeno vrijeme,
  - radno vrijeme,
  - odmori i odsustva,
  - zaštita uposlenika (maloljetnika, žena i materinstva, privremeno ili trajno nesposobnih za rad),
  - plaće i naknade plaće,
  - obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad,
  - ocjenjivanje uposlenika,
  - pripravnici i pripravnički rad,
  - volonteri i volonterski rad,
  - stručni ispit,
  - izumi i tehnička unaprjeđenja uposlenika,
  - zabrana takmičenja uposlenika sa poslodavcem,
  - stegovna odgovornost,
  - naknada štete,
  - prestanak ugovora o radu (način prestanka ugovora, otkaz ugovora, otkazni rok, otpremnina, program zbrinjavanja viška uposlenika),
  - ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa (odlučivanje o pravima i zaštita prava iz radnog odnosa),
  - stavljanje uposlenika na raspolaganje,
  - Pravilnik o radu,
  - kolektivni ugovori (pojam i pitanja koja se ugovorom propisuju),
  - reprezentativni sindikat,
  - radna knjižica,
  - štrajk (pojam i uvjeti za štrajk).
- 2) Radni odnosi državnih službenika**
- opći pojmovi o državnoj službi (pojam, državni službenik, upošljavanje i razvoj karijere, zastupljenost, principi državne službe, izuzeće u primjeni),
  - radna mjesta u državnoj službi,
  - dužnost državnih službenika,
  - prava državnih službenika,

- nespojivost sa dužnostima državnoga službenika,
  - tajnici u Parlamentarnoj skupštini BiH i savjetnici,
  - interno oglašavanje,
  - javno oglašavanje,
  - opći uvjeti za postavljenje državnog službenika,
  - povjerenstva za izbor (sastav, ostavka, izuzeće),
  - javni natječaj i izborni proces,
  - postavljenje državnoga službenika,
  - zapošljavanje na određeno vrijeme,
  - probni period,
  - ocjena rada i unaprjeđenje,
  - premještaj (interni i eksterni) i izravno preuzimanje,
  - prekobrojnost,
  - tajnik sa posebnim zadatkom,
  - uvjeti rada državnoga službenika (propisi o radu i socijalnom osiguranju, godišnji odmor, odsustva, rad sa skraćenim radnim vremenom),
  - stručno obrazovanje i usavršavanje,
  - prestanak radnog odnosa državnog službenika, razrješenje i nepravilno postavljenje,
  - stegovna odgovornost i povrede službene dužnosti,
  - stegovni postupak (nadležnost i pokretanje postupka),
  - postupak pred stegovnim povjerenstvom i pravni lijekovi,
  - stegovne mjere,
  - suspenzije (krivični postupak, preventivna suspenzija),
  - upravljanje državnom službom (institucije, Agencija za državnu službu, Odbor državne službe za prizive),
  - primjena propisa iz zdravstvene zaštite, mirovinsko-invalidskog osiguranja i drugih vrsta socijalne zaštite državnih službenika.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10),
  - Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12),
  - Pravilnik o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti uposlenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 81/07),
  - Odluka o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, osoba sa visokom školskom spremom i uposlenika na razini BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12).
- (5) Uredsko poslovanje u tijelima uprave**
- a) *Gradivo*
- 1) *Uredsko poslovanje*
- pojam, sadržaj i značaj uredskog poslovanja,
  - načela uredskog poslovanja (točnost, ekspeditivnost, jednostavnost, jedinstvenost ili jednoobraznost, ekonomičnost, budnost),
  - propisi o uredskom poslovanju,
  - značenje pojedinih izraza u uredskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiv),
  - osnovne knjige evidencije u uredskom poslovanju,
  - pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata,
  - primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata,
  - zavodenje akata (način i vrijeme zavodenja, prijemni pečat),
  - evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostupajskih predmeta upravnoga postupka, upisnik drugostupajskih predmeta upravnoga postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu),
  - dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, i prijem i otprema računa),
  - rad državnih službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu),
  - razvođenje akata i predmeta,
  - rokovnik predmeta,
  - otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte),
  - organizacija prijema stranke, radne prostorije i njihova uporaba.
- 2) *Arhivsko poslovanje*
- arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata,
  - vođenje i korištenje arhivske knjige,
  - uvjeti za čuvanje registraturskog materijala i arhivske građe,
  - lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja,
  - postupak odabiranja arhivske građe iz registraturskog materijala,
  - primopredaja arhivske građe nadležnom arhivu).
- 3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prijepisa*
- mjerodavnost tijela za ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa,
  - ovjera potpisa i rukopisa,
  - ovjera prijepisa,
  - posebni slučajevi ovjere isprava,
  - ovjera isprava prema Haškoj konvenciji,
  - evidencija i mjesto ovjere potpisa, rukopisa i prijepisa.
- 4) *Pečati*
- namjena pečata,
  - oblik i sadržaj pečata,
  - izrada pečata,
  - čuvanje i uporaba pečata,
  - evidencije o pečatima,
  - uništavanje pečata,
  - oglašavanje nevažećim nestaloga pečata i izrada novoga umjesto nestaloga pečata.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o pečatu institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11),
  - Zakon o arhivskoj građi i arhivu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/01),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni glasnik RS", broj 106/09),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni list SR BiH", br. 37/01 i 39/75),
  - Odluka o uredskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03),
  - Uputa o načinu vršenja uredskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03, 92/05 i 40/07),
  - Uputa o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van uporabe pečata institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12),

- Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registraturske građe u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
- Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
- Naputak o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

IV - PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KANDIDATE SA SREDNJOM ŠKOLSKOM SPREMOM

Članak 5.

(Gradivo, pravni izvori i pravna literatura za kandidate sa srednjom školskom spremom)

Program stručnoga ispita za kandidate sa srednjom školskom spremom, obuhvata predmete, gradivo, pravne izvore i pravnu literaturu, i to:

(1) Osnove ustavnoga sustava

a) Gradivo

1) Ustavni sustav BiH

- ljudska prava i osnovne slobode,
- nadležnost institucija BiH,
- Parlamentarna skupština BiH (Dom naroda i Zastupnički dom - sastav i način izbora),
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat i ovlasti),
- Vijeće ministara BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Tužiteljstvo BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Pravobraniteljstvo BiH (sastav, izbor i ovlasti),
- Ombudsmen za ljudska prava BiH (sastav, izbor i ovlasti).

b) Pravni izvori i literatura

- Ustav BiH (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 4)
- Zakon o pravobraniteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02 i 44/04),
- Zakon o tužiteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
- Zakon o ombudsmenu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04 i 32/06).

(2) Osnove uprave u BiH

a) Gradivo

1) Osnove uprave u BiH

- poslovi tijela uprave (provođenje utvrđene politike i izvršenje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje provedbenih propisa, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, odgovaranje na pitanja tijela zakonodavne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova određenih zakonom i drugim propisima),
- odnosi tijela uprave prema ombudsmenima,
- odnos tijela uprave prema strankama,
- pravilnik o unutarnjem ustrojstvu tijela uprave (sadržaj i način donošenja).

2) Državna tijela uprave

- osnivanje i vrste državnih tijela uprave,
- rukovođenje državnim tijelima uprave (ministar i njegov zamjenik – imenovanje, ovlasti i obveze, direktor i zamjenik direktora upravne organizacije – imenovanje, ovlasti, odgovornosti i obveze),
- odgovornost ministra i njegovog zamjenika i direktora upravne organizacije,
- propisi i drugi akti državnih tijela uprave,

- inspekcijski nadzor (zajedničke odredbe, upravna inspekcija).

3) Entitetska tijela uprave i tijela uprave Brčko Distrikta BiH

- tijela uprave Republike Srpske,
- tijela uprave Federacije BiH,
- tijela uprave Brčko Distrikta BiH.

4) Osnove lokalne samouprave

- poslovi lokalne samouprave,
- organizacija lokalne samouprave,
- pravo općina na međusobnu suradnju i udruživanje u saveze i druge oblike udruživanja.

b) Pravni izvori i literatura

- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
- Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 101/04, 42/05 i 118/05),
- Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Fedracije BiH", broj 49/06).

(3) Upravni postupak

a) Gradivo

1) Upravni postupak

Opće odredbe

- primjena Zakona o upravnom postupku,
- mjerodavnost za vođenje upravnog postupka,
- stranke u upravnom postupku,
- komuniciranje tijela i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o tijeku postupka),
- dostavljanje (način dostavljanja, posredno i obvezno osobno dostavljanje),
- dostavnica,
- rokovi (vrste i računanje rokova),
- troškovi postupka (troškovi tijela i stranaka i oslobođanje od plaćanja troškova).

2) Prvostupanjski postupak

- pokretanje postupka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva, odustajanje od zahtjeva),
- postupak do donošenja rješenja (skraćeni postupak, poseban ispitni postupak i usmena rasprava),
- dokazivanje (isprave, uvjerenja, svjedoci, izjave stranaka, vještaci i prevoditelji i očevid),
- rješenje (tijelo koje donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, rok za izdavanje rješenja).

3) Pravni lijekovi

- priziv (pravo priziva, nadležnost tijela za rješavanje po prizivu, rok za priziv, sadržaj priziva, predavanje priziva, rad prvostupanjskog tijela po prizivu, rješavanje drugostupanjskog tijela po prizivu, priziv kada prvostupanjsko rješenje nije donijeto, rok za donošenje rješenja po prizivu),
- vanredni pravni lijekovi (samo nazivi i protiv kojih se rješenja koriste).

b) Pravni izvori i literatura

- Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09).

(4) Radni odnosi u tijelima uprave

a) Gradivo

Radni odnosi uposlenika

- pojam i bitni čimbenici radnog odnosa,
- zaključivanje ugovora o radu (sadržaj ugovora), podaci koji se od uposlenika ne mogu tražiti, probni rad i ugovor na neodređeno i određeno vrijeme,
- radno vrijeme,
- odmori i odsustva,

- zaštita uposlenika (maloljetnika, žena i materinstva, privremeno ili trajno nesposobnih za rad),
  - plaće i naknade plaće,
  - obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad,
  - ocjenjivanje uposlenika,
  - pripravnici i pripravnički rad,
  - volonteri i volonterski rad,
  - stručni ispit,
  - izumi i tehnička unaprjeđenja uposlenika,
  - zabrana takmičenja uposlenika sa poslodavcem,
  - stegovna odgovornost,
  - naknada štete,
  - prestanak ugovora o radu (način prestanka ugovora, otkaz ugovora, otkazni rok, otpremnina, program zbrinjavanja viška uposlenika),
  - ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa (odlučivanje o pravima i zaštita prava iz radnog odnosa),
  - radna knjižica,
  - štrajk (pojam i uvjeti za štrajk).
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10),
  - Pravilnik o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti uposlenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 81/07),
  - Odluka o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, osoba sa visokom školskom spremom i uposlenika na razini BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12).
- (5) Uredsko poslovanje u tijelima uprave**
- a) *Gradivo*
- 1) *Uredsko poslovanje*
- pojam, sadržaj i značaj uredskog poslovanja,
  - načela uredskog poslovanja (točnost, ekspeditivnost, jednostavnost, jedinstvenost ili jednoobraznost, ekonomičnosti, budnosti),
  - propisi o uredskom poslovanju,
  - značenje pojedinih izraza u uredskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiv),
  - osnovne knjige evidencije u uredskom poslovanju,
  - pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata,
  - primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata,
  - zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijami pečat),
  - evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostupajskih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostupajskih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu),
  - dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, i prijem i otprema računa),
  - rad državnih službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu),
  - razvođenje akata i predmeta,
  - rokovnik predmeta,
  - otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte),
  - organizacija prijema stranke, radne prostorije i njihovo korištenje.
- 2) *Arhivsko poslovanje*
- arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata,
  - vođenje i korištenje arhivske knjige,
  - uvjeti za čuvanje registraturskog materijala i arhivske građe,
  - lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja,
  - postupak odabiranja arhivske građe iz registraturskog materijala,
  - primopredaja arhivske građe nadležnom arhivu.
- 3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prijepisa*
- mjerodavnost tijela za ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa,
  - ovjera potpisa i rukopisa,
  - ovjera prijepisa,
  - posebni slučajevi ovjere isprava,
  - ovjera isprava prema Haškoj konvenciji,
  - evidencija i mjesto ovjere potpisa, rukopisa i prijepisa.
- 4) *Pečati*
- namjena pečata,
  - oblik i sadržaj pečata,
  - izrada pečata,
  - čuvanje i uporaba pečata,
  - evidencije o pečatima,
  - uništavanje pečata,
  - oglašavanje nevažećim nestalog pečata i izrada novog umjesto nestalog pečata.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o pečatu institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11),
  - Zakon o arhivskoj građi i arhivu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/01),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni glasnik RS", broj 106/09),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni list SR BiH", br. 37/01 i 39/75),
  - Odluka o uredskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03),
  - Naputak o načinu vršenja uredskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03, 92/05 i 40/07),
  - Naputak o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van uporabe pečata institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12),
  - Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registraturske građe u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Naputak o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

(Prestanak važenja Programa)

Stupanjem na snagu ovoga Programa prestaje da važi Program stručnog upravnog ispita za pripravnike, osobe sa visokom školskom spremom i uposlenike na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 34/11).

Članak 7.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Program stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08-02-2-12948/12
29. siječnja 2013. godine

Ministar
Bariša Čolak, v. r.

На основу члана 56. став 3. Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05 и 60/10) и члана 5. Одлуке о условима и начину полагања стручног управног испита приправника, лица са високом школском спремом и запосленика на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 104/10 и 105/12), министар правде Босне и Херцеговине, у сарадњи са Уредом за законодавство Савјета министара Босне и Херцеговине и Агенцијом за државну службу Босне и Херцеговине, доноси

ПРОГРАМ

СТРУЧНОГ УПРАВНОГ ИСПИТА ЗА ПРИПРАВНИКЕ, ЛИЦА СА ВИСОКОМ ШКОЛСКОМ СПРЕМОМ И ЗАПОСЛЕНИКЕ НА НИВОУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим програмом прописује се градиво, правни извори и правна литература за предмете из којих запослени са високом, вишом и средњом школском спремом и приправници (у даљем тексту: кандидати) на нивоу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) полажу стручни управни испит (у даљем тексту: стручни испит) за обављање послова из надлежности органа управе.

Члан 2.

(Области)

Стручни испит обухвата слиједеће предмете:

- Основе уставног система и европске интеграције,
- Основе управе у БиХ,
- Управни поступак и управни спор,
- Радни односи и
- Канцеларијско пословање у органима управе БиХ, службама, тијелима и институцијама БиХ.

II. ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА ВИСОКОМ ШКОЛСКОМ СПРЕМОМ

Члан 3.

(Градиво, правни извори и правна литература за кандидате са високом школском спремом)

Програм стручног испита за кандидате са високом школском спремом, обухвата предмете, градиво, правне изворе и правну литературу, и то:

(1) Основе уставног система и европске интеграције**a) Градиво****1) Уставни систем БиХ**

- опште карактеристике БиХ као државе (континуитет, демократска начела, састав, кретање роба, услуга, капитала и лица, главни град, симболи и држављанство),
- људска права и основне слободе (људска права, међународни стандарди, избјеглице и расељена лица),
- надлежности и односи институција БиХ и ентитета,
- надлежност ентитета,

- додатне надлежности институција БиХ,
- изборни систем у БиХ,
- унутрашња структура власти у БиХ,
- Парламентарна скупштина БиХ (Дом народа и Представнички дом - избор, мандат и овлаштења),
- Предсједништво БиХ (избор, мандат и овлаштења),
- Савјет министара (састав, избор и овлаштења),
- Уставни суд БиХ (састав, надлежност и одлуке),
- Тужилаштво БиХ (састав, избор и овлаштења),
- Правобранилаштво БиХ (састав, избор и овлаштења),
- Омбудсмен за људска права БиХ (састав, избор и овлаштења),
- организација власти у Брчко Дистрикту БиХ,
- организација власти у Републици Српској,
- организација власти у Федерацији БиХ,
- Централна банка БиХ (управни одбор и надлежност).

2) Основе Европских интеграција

- настанак и проширење Европске уније,
- циљеви интеграција,
- институције Европске уније (Савјет Европске уније, Европски савјет, Европска комисија, Европски парламент, Суд Европских заједница, Европски ревизорски суд, Европски Омбудсман и Европска Централна банка),
- функционисање, процедуре и акти Европске уније,
- право и извори права Европске уније,
- процес стабилизације и придруживања (критеријуми за чланство, од подношења захтјева до чланства, ПСП/САП, хронологија односа БиХ и Европске уније, Споразум о стабилизацији и придруживању, финансијска подршка).

б) Правни извори и литература

- Устав Босне и Херцеговине (Општи оквирни споразум за мир у БиХ - Анекс 4) и Амандман I на Устав БиХ,
- Споразум о људским правима (Општи оквирни споразум за мир у БиХ - Анекс 6),
- Устав Републике Српске ("Службени гласник РС", број 21/92) и Амандмани на Устав Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05),
- Устав Федерације БиХ и Амандман I на Устав Федерације БиХ ("Службене новине ФБиХ", бр. 1/94, 13/97, 5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05),
- Устави кантона Федерације БиХ и Амандмани на Устав кантона Федерације БиХ: Унско-сански кантон ("Службени лист Унско-санског кантона", број 1/95), Посавски кантон ("Народне новине Посавског кантона", број 1/96), Тузланско-подрињски кантон ("Службене новине Тузланско-подрињског кантона", број 7/97), Зеничко-добојски кантон ("Службене новине ФБиХ", број 7/96), Босанско-подрињски кантон ("Службене новине Босанско-подрињског кантона", број 3/97), Средњо-босански кантон ("Службене новине Средњо-босанског кантона", број 1/97), Херцеговачко-неретвански кантон

- ("Нароне новине Херцеговачко-неретванског кантона", број 1/97), Западно-херцеговачки кантон ("Народне новине Западно-херцеговачког кантона", број 1/96), Кантон Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево", број 1/96) и Херцег-босански кантон ("Народне новине Херцег-босанског кантона", број 3/96).
- Статут Брчко Дистрикта БиХ ("Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ", број 17/08),
  - Изборни закон БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 и 32/10),
  - Закон о правобранилаштву БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04 и 102/09),
  - Закон о тужилаштву БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 и 97/09),
  - Закон о омбудсмену за људска права БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/04 и 32/06).
- (2) Основе управе у БиХ**
- а) Градиво*
- 1) Основе управе у БиХ*
- начела организовања и рада органа управе (начела законитости, самосталности, ефикасности, јавности, употребе језика и писма),
  - послови органа управе (провођење утврђене политике и извршавање закона и других прописа, обављање управног надзора, доношење проведених прописа, предлагање и давање препорука из области законодавства, одговарање на питања органа законодавне власти, обављање других управних и стручних послова одређених законом и другим прописима),
  - повјеравање јавних овлаштења (коме се повјеравају, начин повјеравања и управни надзор над радом институција које имају јавна овлаштења),
  - однос органа управе према органима законодавне власти (одговорности и овлаштења),
  - однос органа управе према органима извршне власти (овлаштења органа извршне власти),
  - односи органа управе према судовима и тужилаштвима,
  - међусобни односи органа управе (овлаштења и обавезе органа управе у међусобним односима, међусобна сарадња органа управе на истом и различитом нивоу власти),
  - односи органа управе према омбудсменима,
  - односи органа управе према предузећима (друштвима) и другим правним лицима,
  - однос органа управе према странкама,
  - начела организације органа управе,
  - правилник о унутрашњој организацији органа управе (садржај и начин доношења),
  - руководилац органа управе и његов замјеник (именовање и разрјешење, овлаштења и одговорности),
  - руководиоци државни службеници и службеници с посебним овлаштењима (постављање, разрјешење и овлаштења),
  - инспекцијски надзор (ко обавља инспекцијски надзор, покретање поступка, овлаштења и обавезе инспектора, врсте управних мјера),
  - средства за рад органа управе (врсте средстава).
- 2) Државни органи управе*
- односи државних органа управе према Предсједништву БиХ,
  - однос државних органа управе према Савјету министара БиХ,
  - однос државних органа управе према ентитетским органима управе и органима управе према Брчко Дистрикта БиХ,
  - оснивање и врсте државних органа управе,
  - руковођење државним органима управе (министар и његов замјеник - именоване, овлаштења и обвезе, директор и замјеник директора управне организације - именоване, овлаштења, одговорности и обавезе),
  - руководиоци државни службеници у државним органима управе (врсте, постављање, овлаштења и одговорност),
  - одговорност министра и његовог замјеника и директора управне организације,
  - прописи и други акти државних органа управе,
  - инспекцијски надзор (заједничке одредбе, управна инспекција).
- 3) Ентитетски органи управе и органи управе Брчко Дистрикта БиХ*
- органи управе Републике Српске,
  - органи управе Федерације БиХ,
  - органи управе Брчко Дистрикта БиХ.
- 4) Основе локалне самоуправе*
- послови локалне самоуправе,
  - организација локалне самоуправе,
  - управни надзор над радом органа локалне самоуправе,
  - право општина на међусобну сарадњу и удруживање у савезе и друге облике удруживања.
- б) Правни извори и литература*
- Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09),
  - Закон о Савјету министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08),
  - Закон о министарствима и другим органима управе БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 и 87/12),
  - Закон о Влади Републике Српске ("Службени гласник РС", број 118/08),
  - Закон о републичкој управи ("Службени гласник РС", бр. 118/08 и 11/09),
  - Закон о локалној самоуправи Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 101/04, 42/05 и 118/05),
  - Закон о Влади Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 19/03, 2/06 и 8/06),
  - Закон о управи Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 28/98 и 26/02),
  - Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 49/06),
  - Закон о министарствима и другим органима управе ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 5/03, 19/03, 42/03, 26/04, 42/04, 38/05, 2/06 и 8/06),
  - Одлука о пословима основних дјелатности и помоћно-техничким пословима и условима за

њихово обављање у органима управе институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 12/03),

- Одлука о начелима за утврђивање унутрашње организације управе институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 12/03).

(3) Управни поступак и управни спор

а) Градиво

1) Управни поступак

Опште одредбе

- основна начела за вођење управног поступка (важење закона, посебан поступак, супсидијарна примјена закона, начело законитости, заштита права и слобода грађана и заштита јавног интереса, начело транспарентности, начело јавности, начело ефикасности, начело материјалне истине, начело саслушања странке, економичност поступка, помоћ неугој странци, оцјена доказа, самосталност у рјешавању, право жалбе, коначност рјешења, правоснажност рјешења, употреба језика и писма),
- појам и значај управног поступка,
- примјена Закона о управном поступку,
- надлежност (стварна и мјесна надлежност, просторно ограничење надлежности, странке с дипломатским имунитетом, сукоб о надлежности, службено лице овлаштено за вођење поступка и за рјешавање, правна помоћ и изузеће),
- странка у управном поступку и њено заступање (појам странке, процесна способност и законски заступник, привремени заступник, заједнички представник и пуномоћник),
- комуницирање органа и странака (поднесци, позивање, записник, разгледање списа и обавјештавање о току поступка),
- достављање писмена (начин достављања, обавезно лично достављање, посредно достављање, посебни случајеви достављања, доставница и грешке у достављању),
- рокови (врсте и рачунање рокова),
- поврат у пређашње стање (услови, рокови и одлучивање о поврату у пређашње стање),
- одржавање реда,
- трошкови поступка (трошкови органа и странака и ослобађање од плаћања трошкова).

Првостепени поступак

- покретање поступка и захтјеви странака (покретање поступка, измјена захтјева, спајање ствари у један поступак, одустајање од захтјева, поравнање),
- поступак до доношења рјешења (заједничке одредбе, скраћени поступак, посебан испитни поступак, претходно питање, усмена расправа),
- доказивање (опште одредбе, исправе, увјерења, свјedoци, изјава странке, вјештаци, тумачи и преводиоци, увиђај, осигурање доказа),
- рјешење (орган који доноси рјешење, облик и саставни дијелови рјешења, врсте рјешења, рок за издавање рјешења, исправљање грешака у рјешењу),
- закључак.

Правни лијекови

Редовни правни лијекови:

- жалба (право жалбе, надлежност органа за рјешавање по жалби, рок за жалбу, садржај

жалбе, предавање жалбе, рад првостепеног органа по жалби, рјешавање другостепеног органа по жалби, жалба када првостепено рјешење није донијето у законском року, рок за доношење рјешења по жалби, посебни случајеви одлучивања о жалби, достављање другостепеног рјешења).

Ванредни правни лијекови:

- обнова поступка (покретање и рјешавање о обнови поступка),
- мијењање и поништавање рјешења у вези с управним спором,
- захтјев за заштиту законитости,
- поништење и укидање по праву надзора,
- укидање и мијењање правоснажног рјешења уз пристанак или по захтјеву странке,
- ванредно укидање рјешења,
- оглашавање рјешења ништавим,
- правне посљедице поништавања и укидања рјешења.

Извршење рјешења и закључка

- извршно рјешење (кад рјешење постаје извршно),
- административно извршење (услови и начин извршења - закључак о дозволи извршења),
- извршење неновчаних обавеза,
- извршење ради осигурања,
- привремени закључак о осигурању.

2) Управни спор

- појам и значај управног спора,
- врсте управних спорова,
- право на покретање управног спора (ко може покренути управни спор),
- надлежност суда за рјешавање управног спора,
- управни акти против којих се може покренути управни спор,
- управни акти против којих се не може покренути управни спор,
- побијање управног акта (разлози за побијање),
- покретање управног спора (тужба, рок и садржај тужбе),
- одлуке суда у управном спору (пресуде и рјешења),
- ванредни правни лијекови,
- обавезност пресуда,
- поступак заштите слобода и права грађана гарантованих Уставом БиХ.

б) Правни извори и литература

- Закон о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09),
- Закон о управним споровима БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10).

(4) Радни односи

а) Градиво

1) Радни односи запосленика

- појам и битни елементи радног односа,
- закључивање уговора о раду (садржај уговора), подаци који се од запосленика не могу тражити, пробни рад и уговор на неодређено и одређено вријеме,
- радно вријеме,
- одмори и одсуства,
- заштита запосленика (малољетника, жена и материнства, привремено или трајно неспособних за рад),
- плате и накнаде плате,

- образовање, оспособљавање и усавршавање за рад,
  - оцјењивање запосленика,
  - приправници и приправнички рад,
  - волонтери и волонтерски рад,
  - стручни испит,
  - изуми и техничка унапређења запосленика,
  - забрана такмичења запосленика са послодавцем,
  - дисциплинска одговорност,
  - накнада штете,
  - престанак уговора о раду (начин престанка уговора, отказ уговора, отказни рок, отпремнина, програм збрињавања вишка запосленика),
  - остваривање права и обавеза из радног односа (одлучивање о правима и заштита права из радног односа),
  - стављање запосленика на располагање,
  - Правилник о раду,
  - колективни уговори (појам и питања која се уговором уређују),
  - репрезентативни синдикат,
  - радна књижица,
  - штрајк (појам и услови за штрајк).
- 2) *Радни односи државних службеника*
- општи појмови о државној служби (појам, државни службеник, запошљавање и развој каријере, заступљеност, принципи државне службе, изузеће у примјени),
  - радна мјеста у државној служби,
  - дужност државних службеника,
  - права државних службеника,
  - неспојивост са дужностима државног службеника,
  - секретари у Парламентарној скупштини БиХ и савјетници,
  - интерно оглашавање,
  - јавно оглашавање,
  - општи услови за постављење државног службеника,
  - комисије за избор (састав, оставка, изузеће),
  - јавни конкурс и изборни процес,
  - постављење државног службеника,
  - запошљавање на одређено вријеме,
  - пробни период,
  - оцјена рада и унапређење,
  - премјештај (интерни и екстерни) и директно преузимање,
  - прекобројност,
  - секретар са посебним задатком,
  - услови рада државног службеника (прописи о раду и социјалном осигурању, годишњи одмор, одсуства, рад са скраћеним радним временом),
  - стручно образовање и усавршавање,
  - престанак радног односа државног службеника, разрјешење и неправилно постављење,
  - дисциплинска одговорност и повреде службене дужности,
  - дисциплински поступак (надлежност и покретање поступка),
  - поступак пред дисциплинским комисијама и правни лијекови,
  - дисциплинске мјере,
  - суспензије (кривични поступак, превентивна суспензија),
- управљање државном службом (институције, Агенција за државну службу, Одбор државне службе за жалбе),
  - примјена прописа из здравствене заштите, пензијско-инвалидског осигурања и других врста социјалне заштите државних службеника.
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о раду у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05 и 60/10),
  - Закон о државној служби у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 и 40/12),
  - Правилник о дисциплинској одговорности државних службеника у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 20/03 и 94/10),
  - Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запосленика у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 81/07),
  - Одлука о условима и начину полагања стручног управног испита приправника, лица са високом школском спремом и запосленика на нивоу БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 104/10 и 105/12).
- (5) Канцеларијско пословање у органима управе**
- а) *Грдиво*
- 1) *Канцеларијско пословање*
- појам, садржај и значај канцеларијског пословања,
  - начела канцеларијског пословања (тачност, експедитивност, једноставност, јединственост или једнообразности, економичности, будности)
  - прописи о канцеларијском пословању,
  - значење појединих израза у канцеларијском пословању (акт, прилог, предмет, досије, фасцикл, архивска грађа, регистратурски материјал, писарница, архива),
  - основне књиге евиденције у канцеларијском пословању,
  - појам и значај класификацијских ознака предмета и аката,
  - примање, отварање, прегледање и распоређивање (сигнирање) поште, односно аката,
  - завођење аката (начин и вријеме завођења, пријемни штампил),
  - евиденција о предметима и актима (уписник првостепених предмета управног поступка, уписник другостепених предмета управног поступка, дјеловодник предмета и аката, дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту),
  - достављање предмета и аката у рад (интерна доставна књига, и пријем и отпрема рачуна),
  - рад државних службеника овлашћених за рјешавање предмета и аката (прикупљање података, саставни дијелови службеног акта, враћање ријешених предмета у писарницу),
  - развођење аката и предмета,
  - роковник предмета,
  - отпремање поште (начин отпремања поште, књига отпреме поште путем курир и књига отпреме поште путем поште),
  - организација пријема странке, радно просторије и њихово кориштење.
- 2) *Архивско пословање*
- архивирање и чување завршених предмета и аката,
  - вођење и кориштење архивске књиге,

- услови за чување регистраторског материјала и архивске грађе,
  - листа категорија регистраторског материјала с роковима чувања,
  - поступак одабирања архивске грађе из регистраторског материјала,
  - примопредаја архивске грађе надлежном архиву).
- 3) *Овјера потписа, рукописа и пријеписа*
- надлежност органа за овјеру потписа, рукописа и пријеписа,
  - овјера потписа и рукописа,
  - овјера пријеписа,
  - посебни случајеви овјере исправа,
  - овјера исправа према Хашкој конвенцији,
  - евиденција и мјесто овјере потписа, рукописа и пријеписа.
- 4) *Печати*
- намјена печата,
  - облик и садржај печата,
  - израда печата,
  - чување и употреба печата,
  - евиденције о печатима,
  - уништавање печата,
  - оглашавање неважећим несталог печата и израда новог умјесто несталог печата.
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о печату институција БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98, 14/03 и 62/11),
  - Закон о архивској грађи и архиву БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/01),
  - Закон о овјеравању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС", број 106/09),
  - Закон о овјеравању потписа, рукописа и пријеписа ("Службени лист СР БиХ", бр. 37/01 и 39/75),
  - Одлука о канцеларијском пословању министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 21/01 и 29/03),
  - Упутство о начину вршења канцеларијског пословања министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 35/03, 92/05 и 40/07),
  - Упутство о поступку и начину израде, начину вођења и садржају евиденције о печатима, уништавању и стављању ван употребе печата институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 6/12),
  - Правилник о заштити и чувању архивске грађе у архиву БиХ и регистраторске грађе у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/03),
  - Правилник о преузимању архивске грађе у Архив БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/03),
  - Упутство о архивској књизи, чувању регистратурне и архивске грађе и примопредаји архивске грађе између министарстава, служби, институција и других тијела Савјета министара БиХ и Архива БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/06).

III - ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА ВИШОМ ШКОЛСКОМ СПРЕМОМ

Члан 4.

(Градиво, правни извори и правна литература за кандидате са вишом школском спремом)

Програм стручног испита за кандидате са вишом школском спремом, обухвата предмете, градиво, правне изворе и правну литературу, и то:

(1) **Основе уставног система и европске интеграције**

а) *Градиво*

1) *Уставни систем БиХ*

- опште карактеристике БиХ као државе (демократска начела, састав, кретање роба, услуга, капитала и особа, главни град, симболи и држављанство),
- људска права и основне слободе (људска права, међународни стандарди, избјеглице и расељене особе),
- надлежност институција БиХ,
- додатне надлежности институција БиХ,
- надлежност ентитета,
- изборни систем у БиХ,
- организација власти у БиХ,
- Парламентарна скупштина БиХ (Дом народа и Представнички дом - избор, мандат, надлежност),
- Предсједништво БиХ (избор, мандат, овлаштења - надлежности),
- Савјет министара БиХ (састав, избор, овлаштења - надлежности),
- Уставни суд БиХ (састав, јурисдикција - надлежност),
- Тужилаштво БиХ (састав, избор и овлаштење),
- Правобранилаштво БиХ (састав, избор и овлаштење),
- Омбудсмен за људска права БиХ (састав, избор и овлаштење),
- организација власти у Брчко Дистрикту БиХ,
- организација власти у Републици Српској,
- организација власти у Федерацији БиХ,
- Централна банка БиХ (састав и надлежност).

2) *Основе Европских интеграција*

- настанак и проширење Европске уније,
- циљеви интеграција,
- институције Европске уније (Савјет Европске уније, Европски савјет, Европска комисија, Европски парламент, Суд Европских заједница, Европски ревизорски суд, Европски Омбудсман и Европска Централна банка),

б) *Правни извори и литература*

- Устав Босне и Херцеговине у издању Парламентарне скупштине БиХ (публикација број 6 из 2002. године),
- Споразум о људским правима (Општи оквирни споразум за мир у БиХ - Анекс 6),
- Устав Републике Српске ("Службени гласник РС", број 21/92) и Амандмани на Устав Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05),
- Устав Федерације БиХ и Амандман I на Устав Федерације БиХ ("Службене новине ФБиХ", бр. 1/94, 13/97, 5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04 и 71/05),
- Устави кантона Федерације БиХ и Амандмани на Устав кантона Федерације БиХ: Унско-сански

- кантон ("Службени лист Унско-санског кантона", број 1/95), Посавски кантон ("Народне новине Посавског кантона", број 1/96), Тузланско-подрињски кантон ("Службене новине Тузланско-подрињског кантона", број 7/97), Зеничко-добојски кантон ("Службене новине ФБиХ", број 7/96), Босанско-подрињски кантон ("Службене новине Босанско-подрињског кантона", број 3/97), Средњо-босански кантон ("Службене новине Средњо-босанског кантона", број 1/97), Херцеговачко-неретвански кантон ("Народне новине Херцеговачко-неретванског кантона", број 1/97), Западно-херцеговачки кантон ("Народне новине Западно-херцеговачког кантона", број 1/96), Кантон Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево", број 1/96) и Херцег-босански кантон ("Народне новине Херцег-босанског кантона", број 3/96),
- Статут Брчко Дистрикта БиХ ("Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ", број 17/08),
  - Изборни закон БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 и 32/10),
  - Закон о правобранилаштву БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04 и 102/09),
  - Закон о тужилаштву БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 и 97/09),
  - Закон о омбудсмену за људска права БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/04 и 32/06).
- (2) Основе управе у БиХ**
- а) Градиво*
- 1) Основе управе у БиХ*
- начела организовања и рада органа управе (начела законитости, самосталности, учинковитости, јавности, употребе језика и писма),
  - послови органа управе (провођење утврђене политике и извршавање закона и других прописа, обављање управног надзора, доношење проведених прописа, предлагање и давање препорука из области законодавства, одговарање на питања органа законодавне власти, обављање других управних и стручних послова одређених законом и другим прописима),
  - повјеравање јавних овлаштења (коме се повјеравају, начин повјеравања и управни надзор над радом институција које имају јавна овлаштења),
  - однос органа управе према органима законодавне власти (одговорности и овлаштења),
  - однос органа управе према органима извршне власти (овлаштења органа извршне власти),
  - међусобни односи органа управе (овлаштења и обавезе органа управе у међусобним односима, међусобна сарадња органа управе на истом и различитом нивоу власти),
  - односи органа управе према омбудсменима,
  - односи органа управе према предузећима (друштвима) и другим правним лицима,
  - однос органа управе према странкама,
  - начела организације органа управе,
  - правилник о унутрашњој организацији органа управе (садржај и начин доношења),
  - руководилац органа управе и његов замјеник (именовање и разрјешење, овлаштења и одговорности),
  - средства за рад органа управе (врсте средстава),
  - инспекцијски надзор (ко обавља инспекцијски надзор, покретање поступка, овлаштења и обавезе инспектора, врсте управних мјера).
- 2) Државни органи управе*
- односи државних органа управе према Предсједништву БиХ,
  - однос државних органа управе према Савјета министара БиХ,
  - оснивање и врсте државних органа управе,
  - руковођење државним органима управе (министар и његов замјеник - именовање, овлаштења и обавезе, директор и замјеник директора управне организације - именовање, овлаштења, одговорности и обавезе),
  - одговорност министра и његовог замјеника и директора управне организације,
  - прописи и други акти државних органа управе,
  - односи државних органа управе према ентитетским органима управе и Брчко Дистрикта БиХ,
  - инспекцијски надзор (заједничке одредбе, управна инспекција).
- 3) Ентитетски органи управе и органи управе Брчко Дистрикта БиХ*
- органи управе Републике Српске,
  - органи управе Федерације БиХ,
  - органи управе Брчко Дистрикта БиХ.
- 4) Основе локалне самоуправе*
- послови локалне самоуправе,
  - организација локалне самоуправе,
  - управни надзор над радом органа локалне самоуправе,
  - право општина на међусобну сарадњу и удруживање у савезе и друге облике удруживања.
- б) Правни извори и литература*
- Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09),
  - Закон о Савјету министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08),
  - Закон о министарствима и другим органима управе БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 и 87/12),
  - Закон о Влади Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 118/08),
  - Закон о републичкој управи ("Службени гласник РС", бр. 118/08 и 11/09),
  - Закон о локалној самоуправи Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 101/04, 42/05 и 118/05),
  - Закон о Влади Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 19/03, 2/06 и 8/06),
  - Закон о управи Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 28/98 и 26/02),
  - Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 49/06),
  - Закон о министарствима и другим органима управе ("Службене новине Федерације БиХ", бр.

5/03, 19/03, 42/03, 26/04, 42/04, 38/05, 2/06 и 8/06),

- Одлука о пословима основних дјелатности и помоћно-техничким пословима и условима за њихово обављање у органима управе институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 12/03),
- Одлука о начелима за утврђивање унутрашње организације управе институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 12/03).

(3) Управни поступак и управни спор

a) Градиво

1) Управни поступак

Опште одредбе

- основна начела за вођење управног поступка (важење закона, посебан поступак, супсидијарна примјена закона, начело законитости, заштита права и слобода грађана и заштита јавног интереса, начело транспарентности, начело јавности, начело ефикасности, начело материјалне истине, начело саслушања странке, економичност поступка, помоћ некујој странци, оцјена доказа, самосталност у рјешавању, право жалбе, коначност рјешења, правоснажност рјешења, употреба језика и писма),
- појам и значај управног поступка,
- примјена Закона о управном поступку,
- надлежност (стварна и мјесна надлежност, просторно ограничење надлежности, странке с дипломатским имунитетом, сукоб о надлежности, службено лице овлаштено за вођење поступка и за рјешавање, правна помоћ и изузеће),
- странка у управном поступку и њено заступање (појам странке, процесна способност и законски заступник, привремени заступник, заједнички представник и пуномоћник),
- комуницирање органа и странака (поднесци, позивање, записник, разгледање списа и обавјештавање о току поступка),
- достављање писмена (начин достављања, обавезно лично достављање, посредно достављање, посебни случајеви достављања, доставница и грешке у достављању),
- рокови (врсте и рачунање рокова),
- поврат у пређашње стање (услови, рокови и одлучивање о поврату у пређашње стање),
- одржавање реда,
- трошкови поступка (трошкови органа и странака и ослобађање од плаћања трошкова).

Првостепени поступак

- покретање поступка и захтјеви странака (покретање поступка, измјена захтјева, спајање ствари у један поступак, одустајање од захтјева, поравнање),
- поступак до доношења рјешења (заједничке одредбе, скраћени поступак, посебан испитни поступак, претходно питање, усмена расправа),
- доказивање (опште одредбе, исправе, увјерења, свјedoци, изјава странке, вјештаци, тумачи и преводиоци, увиђај, осигурање доказа),
- рјешење (орган који доноси рјешење, облик и саставни дијелови рјешења, врсте рјешења, рок за издавање рјешења, исправљање грешака у рјешењу),
- закључак.

Правни лијекови

- Редовни правни лијекови:
  - жалба (право жалбе, надлежност органа за рјешавање по жалби, рок за жалбу, садржај жалбе, предавање жалбе, рад првостепеног органа по жалби, рјешавање другостепеног органа по жалби, жалба када првостепено рјешење није донијето у законском року, рок за доношење рјешења по жалби, посебни случајеви одлучивања о жалби, достављање другостепеног рјешења).

Ванредни правни лијекови:

- обнова поступка (покретање и рјешавање о обнови поступка),
- мијењање и поништавање рјешења у вези с управним спором,
- захтјев за заштиту законитости,
- поништење и укидање по праву надзора,
- укидање и мијењање правоснажног рјешења уз пристанак или по захтјеву странке,
- ванредно укидање рјешења,
- оглашавање рјешења ништавим,
- правне посљедице поништавања и укидања рјешења.

Извршење рјешења и закључка

- извршно рјешење (кад рјешење постаје извршно),
- административно извршење (услови и начин извршења - закључак о дозволи извршења).

2) Управни спор

- појам и значај управног спора,
  - врсте управних спорова,
  - право на покретање управног спора (ко може покренути управни спор),
  - надлежност суда за рјешавање управног спора,
  - управни акти против којих се може покренути управни спор,
  - управни акти против којих се не може покренути управни спор,
  - побијање управног акта (разлози за побијање),
  - покретање управног спора (тужба, рок и садржај тужбе),
  - одлуке суда у управном спору (пресуде и рјешења),
  - ванредни правни лијекови,
  - обавезност пресуда.
- b) *Правни извори и литература*
  - Закон о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09),
  - Закон о управним споровима БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07 и 83/08).

(4) Радни односи

a) Градиво

1) Радни односи запосленика

- појам и битни елементи радног односа,
- закључивање уговора о раду (садржај уговора), подаци који се од запосленика не могу тражити, пробни рад и уговор на неодређено и одређено вријеме,
- радно вријеме,
- одмори и одсуства,
- заштита запосленика (малољетника, жена и материнства, привремено или трајно неспособних за рад),
- плате и накнаде плате,

- образовање, оспособљавање и усавршавање за рад,
  - оцјењивање запосленика,
  - приправници и приправнички рад,
  - волонтери и волонтерски рад,
  - стручни испит,
  - изуми и техничка унапређења запосленика,
  - забрана такмичења запосленика са послодавцем,
  - дисциплинска одговорност,
  - накнада штете,
  - престанак уговора о раду (начин престанка уговора, отказ уговора, отказни рок, отпремнина, програм збрињавања вишка запосленика),
  - остваривање права и обавеза из радног односа (одлучивање о правима и заштита права из радног односа),
  - стављање запосленика на располагање,
  - Правилник о раду,
  - колективни уговори (појам и питања која се уговором уређују),
  - репрезентативни синдикат,
  - радна књижица,
  - штрајк (појам и услови за штрајк).
- 2) *Радни односи државних службеника*
- општи појмови о државној служби (појам, државни службеник, запошљавање и развој каријере, заступљеност, принципи државне службе, изузеће у примјени),
  - радна мјеста у државној служби,
  - дужност државних службеника,
  - права државних службеника,
  - неспојивост са дужностима државног службеника,
  - секретари у Парламентарној скупштини БиХ и савјетници,
  - интерно оглашавање,
  - јавно оглашавање,
  - општи услови за постављење државног службеника,
  - комисије за избор (састав, оставка, изузеће),
  - јавни конкурс и изборни процес,
  - постављење државног службеника,
  - запошљавање на одређено вријеме,
  - пробни период,
  - оцјена рада и унапређење,
  - премјештај (интерни и екстерни) и директно преузимање,
  - прекобројност,
  - секретар са посебним задатком,
  - услови рада државног службеника (прописи о раду и социјалном осигурању, годишњи одмор, одсуства, рад са скраћеним радним временом),
  - стручно образовање и усавршавање,
  - престанак радног односа државног службеника, разрјешење и неправилно постављење,
  - дисциплинска одговорност и повреде службене дужности,
  - дисциплински поступак (надлежност и покретање поступка),
  - поступак пред дисциплинским комисијама и правни лијекови,
  - дисциплинске мјере,
  - суспензије (кривични поступак, превентивна суспензија),
  - управљање државном службом (институције, Агенција за државну службу, Одбор државне службе за жалбе),
  - примјена прописа из здравствене заштите, пензијско-инвалидског осигурања и других врста социјалне заштите државних службеника.
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о раду у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05 и 60/10),
  - Закон о државној служби у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 и 40/12),
  - Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запосленика у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 81/07),
  - Одлука о условима и начину полагања стручног управног испита приправника, лица са високом школском спремом и запосленика на нивоу БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 104/10 и 105/12).
- (5) Канцеларијско пословање у органима управе**
- а) *Градиво*
- 1) *Канцеларијско пословање*
- појам, садржај и значај канцеларијског пословања,
  - начела канцеларијског пословања (тачност, експедитивност, једноставност, јединственост или једнообразности, економичности, будности),
  - прописи о канцеларијском пословању,
  - значење појединих израза у канцеларијском пословању (акт, прилог, предмет, досије, фасцикла, архивска грађа, регистратурски материјал, писарница, архива),
  - основне књиге евиденције у канцеларијском пословању,
  - појам и значај класификацијских ознака предмета и аката,
  - примање, отварање, прегледање и распоређивање (сигнирање) поште, односно аката,
  - завођење аката (начин и вријеме завођења, пријамни штампил),
  - евиденција о предметима и актима (уписник првостепених предмета управног поступка, уписник другостепених предмета управног поступка, дјеловодник предмета и аката, дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту),
  - достављање предмета и аката у рад (интерна доставна књига, и пријам и отпрема рачуна),
  - рад државних службеника овлаштених за рјешавање предмета и аката (прикупљање података, саставни дијелови службеног акта, враћање ријешених предмета у писарницу),
  - развођење аката и предмета,
  - роковник предмета,
  - отпремање поште (начин отпремања поште, књига отпреме поште путем курира и књига отпреме поште путем поште),
  - организација пријема странке, радно просторије и њихово кориштење.
- 2) *Архивско пословање*
- архивирање и чување завршених предмета и аката,
  - вођење и кориштење архивске књиге,
  - услови за чување регистраторског материјала и архивске грађе,

- листа категорија регистраторског материјала с роковима чувања,
  - поступак одабирања архивске грађе из регистраторског материјала,
  - примопредаја архивске грађе надлежном архиву).
- 3) *Овјера потписа, рукописа и пријеписа*
- надлежност органа за овјеру потписа, рукописа и пријеписа,
  - овјера потписа и рукописа,
  - овјера пријеписа,
  - посебни случајеви овјере исправа,
  - овјера исправа према Хашкој конвенцији,
  - евиденција и мјесто овјере потписа, рукописа и пријеписа.
- 4) *Печати*
- намјена печата,
  - облик и садржај печата,
  - израда печата,
  - чување и употреба печата,
  - евиденције о печатима,
  - уништавање печата,
  - оглашавање неважећим несталог печата и израда новог умјесто несталог печата.
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о печату институција БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98, 14/03 и 62/11),
  - Закон о архивској грађи и архиву БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/01),
  - Закон о овјеравању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС", број 106/09),
  - Закон о овјеравању потписа, рукописа и пријеписа ("Службени лист СР БиХ", бр. 37/01 и 39/75),
  - Одлука о канцеларијском пословању министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 21/01 и 29/03),
  - Упутство о начину вршења канцеларијског пословања министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 35/03, 92/05 и 40/07),
  - Упутство о поступку и начину израде, начину вођења и садржају евиденције о печатима, уништавању и стављању ван употребе печата институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 6/12),
  - Правилник о заштити и чувању архивске грађе у архиву БиХ и регистраторске грађе у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/03),
  - Правилник о преузимању архивске грађе у Архив БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/03),
  - Упутство о архивској књизи, чувању регистратурне и архивске грађе и примопредаји архивске грађе између министарстава, служби, институција и других тијела Савјета министара БиХ и Архива БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/06).

IV - ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА СРЕДЊОМ ШКОЛСКОМ СПРЕМОМ

Члан 5.

(Градиво, правни извори и правна литература за кандидате са средњом школском спремом)

Програм стручног испита за кандидате са средњом школском спремом, обухвата предмете, градиво, правне изворе и правну литературу, и то:

(1) Основе уставног система

а) Градиво

1) Уставни систем БиХ

- људска права и основне слободе,
- надлежност институција БиХ,
- Парламентарна скупштина БиХ (Дом народа и Представнички дом-састав и начин избора),
- Предсједништво БиХ (избор, мандат и овлаштења),
- Савјет министара БиХ (састав, избор и овлаштења),
- Тужилаштво БиХ (састав, избор и овлаштење),
- Правобранилаштво БиХ (састав, избор и овлаштење),
- Омбудсмен за људска права БиХ (састав, избор и овлаштење).

б) Правни извори и литература

- Устав БиХ (Општи оквирни споразум за мир у БиХ -Анекс 4)
- Закон о правобранилаштву БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04 и 102/09),
- Закон о тужилаштву БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 и 97/09),
- Закон о омбудсмену за људска права БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/04 и 32/06).

(2) Основе управе у БиХ

а) Градиво

1) Основе управе у БиХ

- послови органа управе (провођење утврђене политике и извршавање закона и других прописа, обављање управног надзора, доношење проведених прописа, предлагање и давање препорука из области законодавства, одговарање на питања органа законодавне власти, обављање других управних и стручних послова одређених законом и другим прописима),
- односи органа управе према омбудсменима,
- однос органа управе према странкама,
- правилник о унутрашњој организацији органа управе (садржај и начин доношења).

2) Државни органи управе

- оснивање и врсте државних органа управе,
- руковођење државним органима управе (министар и његов замјеник - именоване, овлаштења и обавезе, директор и замјеник директора управне организације - именоване, овлаштења, одговорности и обавезе),
- одговорност министра и његовог замјеника и директора управне организације,
- прописи и други акти државних органа управе,
- инспекцијски надзор (заједничке одредбе, управна инспекција).

3) Ентитетски органи управе и органи управе Брчко Дистрикта БиХ

- органи управе Републике Српске,

- органи управе Федерације БиХ,
  - органи управе Брчко Дистрикта БиХ.
- 4) *Основе локалне самоуправе*
- послови локалне самоуправе,
  - организација локалне самоуправе,
  - право општина на међусобну сарадњу и удруживање у савезе и друге облике удруживања.
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09),
  - Закон о локалној самоуправи Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 101/04, 42/05 и 118/05),
  - Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији БиХ ("Службене новине Федреације БиХ", број 49/06).
- (3) Управни поступак**
- а) *Градиво*
- 1) *Управни поступак*
- Опште одредбе
- примјена Закона о управном поступку,
  - надлежности за вођење управног поступка,
  - странке у управном поступку,
  - комуникација органа и странака (поднесци, позивање, записник, разгледање списка и обавјештавање о току поступка),
  - достављање (начин достављања, посредна и обавезно лично достављање),
  - доставница,
  - рокови (врсте и рачунање рокова),
  - трошкови поступка (трошкови органа и странака и ослобађање од плаћања трошкова).
- 2) *Првостепени поступак*
- покретање поступка (покретање поступка, измјена захтјева, одустајање од захтјева),
  - поступак до доношења рјешења (скраћени поступак, посебан испитни поступак и усмена расправа),
  - доказивање (исправе, увјерења, свјedoци, изјаве странака, вјештачи и преводиоци и увиђај),
  - рјешење (орган које доноси рјешење, облик и саставни дијелови рјешења, рок за издавање рјешења).
- 3) *Правни лијекови*
- жалба (право жалбе, надлежност органа за рјешавање по жалби, рок за жалбу, садржај жалбе, предавање жалбе, рад првостепеног органа по жалби, рјешавање другостепеног органа по жалби, жалба када првостепено рјешење није донијето, рок за доношење рјешења по жалби),
  - ванредни правни лијекови (само називи и против којих се рјешења користе).
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09).
- (4) Радни односи у органима управе**
- а) *Градиво*
- Радни односи запосленика*
- појам и битни елементи радног односа,
  - закључивање уговора о раду (садржај уговора), подаци који се од запосленика не могу тражити, пробни рад и уговор на неодређено и одређено вријеме,
  - радно вријеме,
- одмори и одсуства,
  - заштита запосленика (малољетника, жена и материнства, привремено или трајно неспособних за рад),
  - плате и накнаде плате,
  - образовање, оспособљавање и усавршавање за рад,
  - оцјењивање запосленика,
  - приправници и приправнички рад,
  - волонтери и волонтерски рад,
  - стручни испит,
  - изуми и техничка унапређења запосленика,
  - забрана такмичења запосленика са послодавцем,
  - дисциплинска одговорност,
  - накнада штете,
  - престанак уговора о раду (начин престанка уговора, отказ уговора, отказни рок, отпремнина, програм збрињавања вишка запосленика),
  - остваривање права и обавеза из радног односа (одлучивање о правима и заштита права из радног односа),
  - радна књижица,
  - штрајк (појам и услови за штрајк).
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о раду у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05 и 60/10),
  - Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запосленика у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 81/07),
  - Одлука о условима и начину полагања стручног управног испита приправника, лица са високом школском спремом и запосленика на нивоу БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 104/10 и 105/12).
- (5) Канцеларијско пословање у органима управе**
- а) *Градиво*
- 1) *Канцеларијско пословање*
- појам, садржај и значај канцеларијског пословања,
  - начела канцеларијског пословања (тачност, експедитивност, једноставност, јединственост или једнообразности, економичности, будности),
  - прописи о канцеларијском пословању,
  - значење појединих израза у канцеларијском пословању (акт, прилог, предмет, досије, фасцикла, архивска грађа, регистратурски материјал, писарница, архива),
  - основне књиге евиденције у канцеларијском пословању,
  - појам и значај класификацијских ознака предмета и аката,
  - примање, отварање, прегледање и распоређивање (сигнирање) поште, односно аката,
  - завођење аката (начин и вријеме завођења, пријамни штампил),
  - евиденција о предметима и актима (уписник првостепених предмета управног поступка, уписник другостепених предмета управног поступка, дјеловодник предмета и аката, дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту),
  - достављање предмета и аката у рад (интерна доставна књига, и пријам и отпрема рачуна),
  - рад државних службеника овлаштених за рјешавање предмета и аката (прикупљање података, саставни дијелови службеног акта, враћање ријешених предмета у писарницу),

- развођење аката и предмета,
  - роковник предмета,
  - отпрамање поште (начин отпрамања поште, књига отпраме поште путем курир и књига отпраме поште путем поште),
  - организација пријема странке, радно просторије и њихово кориштење.
- 2) *Архивско пословање*
- архивирање и чување завршених предмета и аката,
  - вођење и кориштење архивске књиге,
  - услови за чување регистратурског материјала и архивске грађе,
  - листа категорија регистратурског материјала с роковима чувања,
  - поступак одабирања архивске грађе из регистратурског материјала,
  - примопредаја архивске грађе надлежном архиву).
- 3) *Овјера потписа, рукописа и пријеписа*
- надлежност органа за овјеру потписа, рукописа и пријеписа,
  - овјера потписа и рукописа,
  - овјера пријеписа,
  - посебни случајеви овјере исправа,
  - овјера исправа према Хашкој конвенцији,
  - евиденција и мјесто овјере потписа, рукописа и пријеписа.
- 4) *Печати*
- намјена печата,
  - облик и садржај печата,
  - израда печата,
  - чување и употреба печата,
  - евиденције о печатима,
  - уништавање печата,
  - оглашавање неважећим несталог печата и израда новог умјесто несталог печата.
- б) *Правни извори и литература*
- Закон о печату институција БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98, 14/03 и 62/11),
  - Закон о архивској грађи и архиву БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/01),
  - Закон о овјеравању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС", број 106/09),
  - Закон о овјеравању потписа, рукописа и пријеписа ("Службени лист СР БиХ", бр. 37/01 и 39/75),
  - Одлука о канцеларијском пословању министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 21/01 и 29/03),
  - Упутство о начину вршења канцеларијског пословања министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 35/03, 92/05 и 40/07),
  - Упутство о поступку и начину израде, начину вођења и садржају евиденције о печатима, уништавању и стављању ван употребе печата институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 6/12),
  - Правилник о заштити и чувању архивске грађе у архиву БиХ и регистратурске грађе у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/03),

- Правилник о преузимању архивске грађе у Архив БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/03),
- Упутство о архивској књизи, чувању регистратурне и архивске грађе и примопредаји архивске грађе између министарстава, служби, институција и других тијела Савјета министара БиХ и Архива БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/06).

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 6.

(Престанак важења Програма)

Ступањем на снагу овог Програма престаје да важи Програм стручног управног испита за приправнике, лица са високом школском спремом и запосленике на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 34/11).

Члан 7.

(Ступање на снагу)

Овај Програм ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 08-02-2-12948/12
29. јануара 2013. године

Министар
Бариша Чолак, с. р.

Na osnovu člana 56. stav 3. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10) i čl. 5. i 33. Odluke o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, lica sa visokom školskom spremom i zaposlenika na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12), ministar pravde Bosne i Hercegovine, u saradnji sa Uredom za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Agencijom za državnu službu Bosne i Hercegovine, donosi

PROGRAM

STRUČNOG UPRAVNOG ISPITA ZA PRIPRAVNIKE, LICA SA VISOKOM ŠKOLSKOM SPREMOM I ZAPOSLENIKE NA NIVOU BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Члан 1.

(Предмет)

Ovim programom propisuje se gradivo, pravni izvori i pravna literatura za predmete iz kojih zaposleni sa visokom, višom i srednjom školskom spremom i pripravnici (u daljem tekstu: kandidati) na nivou Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) polažu stručni upravni ispit (u daljem tekstu: stručni ispit) za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave.

Члан 2.

(Области)

Стручни испит обухвата слjedeће предмете:

- a) Osnove ustavnog sistema i evropske integracije,
- b) Osnove uprave u BiH,
- c) Upravni postupak i upravni spor,
- d) Radni odnosi i
- e) Kancelarijsko poslovanje u organima uprave BiH, službama, tijelima i institucijama BiH.

II. PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KANDIDATE SA VISOKOM ŠKOLSKOM SPREMOM

Član 3.

(Gradivo, pravni izvori i pravna literatura za kandidate sa visokom školskom spremom)

Program stručnog ispita za kandidate sa visokom školskom spremom, obuhvata predmete, gradivo, pravne izvore i pravnu literaturu, i to:

(1) Osnove ustavnog sistema i evropske integracije

a) Gradivo

1) Ustavni sistem BiH

- opće karakteristike BiH kao države (kontinuitet, demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i lica, glavni grad, simboli i državljanstvo),
- ljudska prava i osnovne slobode (ljudska prava, međunarodni standardi, izbjeglice i raseljena lica),
- nadležnosti i odnosi institucija BiH i entiteta,
- nadležnost entiteta,
- dodatne nadležnosti institucija BiH,
- izborni sistem u BiH,
- unutrašnja struktura vlasti u BiH,
- Parlamentarna skupština BiH (Dom naroda i Predstavnički dom - izbor, mandat i ovlaštenja),
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat i ovlaštenja),
- Vijeće ministara (sastav, izbor i ovlaštenja),
- Ustavni sud BiH (sastav, nadležnost i odluke),
- Tužilaštvo BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
- Pravobranilaštvo BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
- Ombudsmen za ljudska prava BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
- organizacija vlasti u Brčko Distriktu BiH,
- organizacija vlasti u Republici Srpskoj,
- organizacija vlasti u Federaciji BiH,
- Centralna banka BiH (upravni odbor i nadležnost).

2) Osnove Evropskih integracija

- nastanak i proširenje Evropske unije,
- ciljevi integracija,
- institucije Evropske unije (Vijeće Evropske unije, Evropsko vijeće, Evropska komisija, Evropski parlament, Sud Evropskih zajednica, Evropski revizorski sud, Evropski Ombudsman i Evropska Centralna banka),
- funkcioniranje, procedure i akti Evropske unije,
- pravo i izvori prava Evropske unije,
- proces stabilizacije i pridruživanja (kriteriji za članstvo, od podnošenja zahtjeva do članstva, PSP/SAP, hronologija odnosa BiH i Evropske unije, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, finansijska podrška).

b) Pravni izvori i literatura

- Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 4) i Amandman I na Ustav BiH,
- Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 6),
- Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 21/92) i Amandmani na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 i 117/05),
- Ustav Federacije BiH i Amandman I na Ustav Federacije BiH ("Službene novine FBiH", br. 1/94, 13/97, 5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05),
- Ustavi kantona Federacije BiH i Amandmani na Ustav kantona Federacije BiH: Unsko-sanski kanton

("Službeni list Unsko-sanskog kantona", broj 1/95), Posavski kanton ("Narodne novine Posavskog kantona", broj 1/96), Tuzlansko-podrinjski kanton ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj 7/97), Zeničko-dobojski kanton ("Službene novine FBiH", broj 7/96), Bosansko-podrinjski kanton ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona", broj 3/97), Srednjo-bosanski kanton ("Službene novine Srednjo-bosanskog kantona", broj 1/97), Hercegovačko-neretvanski kanton ("Narodne novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 1/97), Zapadno-hercegovački kanton ("Narodne novine Zapadno-hercegovačkog kantona", broj 1/96), Kanton Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96) i Herceg-bosanski kanton ("Narodne novine Herceg-bosanskog kantona", broj 3/96).

- Statut Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 17/08),
- Izborni zakon BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10),
- Zakon o pravobranilaštvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09),
- Zakon o tužilaštvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
- Zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04 i 32/06).

(2) Osnove uprave u BiH

a) Gradivo

1) Osnove uprave u BiH

- načela organiziranja i rada organa uprave (načela zakonitosti, samostalnosti, efikasnosti, javnosti, upotrebe jezika i pisma),
- poslovi organa uprave (provođenje utvrđene politike i izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje provedbenih propisa, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, odgovaranje na pitanja organa zakonodavne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova određenih zakonom i drugim propisima),
- povjeravanje javnih ovlaštenja (kome se povjeravaju, način povjeravanja i upravni nadzor nad radom institucija koje imaju javna ovlaštenja),
- odnos organa uprave prema organima zakonodavne vlasti (odgovornosti i ovlaštenja),
- odnos organa uprave prema organima izvršne vlasti (ovlaštenja organa izvršne vlasti),
- odnosi organa uprave prema sudovima i tužilaštvima,
- međusobni odnosi organa uprave (ovlaštenja i obaveze organa uprave u međusobnim odnosima, međusobna saradnja organa uprave na istom i različitom nivou vlasti),
- odnosi organa uprave prema ombudsmanima,
- odnosi organa uprave prema preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima,
- odnos organa uprave prema strankama,
- načela organizacije organa uprave,
- pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa uprave (sadržaj i način donošenja),
- rukovodilac organa uprave i njegov zamjenik (imenovanje i razrješenje, ovlaštenja i odgovornosti),

- rukovodeći državni službenici i službenici s posebnim ovlaštenjama (postavljanje, razrješenje i ovlaštenja),
  - inspeksijski nadzor (ko obavlja inspeksijski nadzor, pokretanje postupka, ovlaštenja i obaveze inspektora, vrste upravnih mjera),
  - sredstva za rad organa uprave (vrste sredstava).
- 2) *Državni organi uprave*
- odnosi državnih organa uprave prema Predsjedništvu BiH,
  - odnos državnih organa uprave prema Vijeću ministara BiH,
  - odnos državnih organa uprave prema entitetskim organima uprave i organima uprave Brčko Distrikta BiH,
  - osnivanje i vrste državnih organa uprave,
  - rukovođenje državnim organima uprave (ministar i njegov zamjenik - imenovanje, ovlaštenja i obveze, direktor i zamjenik direktora upravne organizacije - imenovanje, ovlaštenja, odgovornosti i obaveze),
  - rukovodeći državni službenici u državnim organima uprave (vrste, postavljanje, ovlaštenja i odgovornost),
  - odgovornost ministra i njegovog zamjenika i direktora upravne organizacije,
  - propisi i drugi akti državnih organa uprave,
  - inspeksijski nadzor (zajedničke odredbe, upravna inspekcija).
- 3) *Entitetski organi uprave i organi uprave Brčko Distrikta BiH*
- organi uprave Republike Srpske,
  - organi uprave Federacije BiH,
  - organi uprave Brčko Distrikta BiH.
- 4) *Osnove lokalne samouprave*
- poslovi lokalne samouprave,
  - organizacija lokalne samouprave,
  - upravni nadzor nad radom organa lokalne samouprave,
  - pravo općina na međusobnu saradnju i udruživanje u saveze i druge oblike udruživanja.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
  - Zakon o Vijeću ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
  - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 i 87/12),
  - Zakon o Vladi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 118/08),
  - Zakon o republičkoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 118/08 i 11/09),
  - Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 101/04, 42/05 i 118/05),
  - Zakon o Vladi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 19/03, 2/06 i 8/06),
  - Zakon o upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 28/98 i 26/02),
  - Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06),
  - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 19/03, 42/03, 26/04, 42/04, 38/05, 2/06 i 8/06),
  - Odluka o poslovima osnovnih djelatnosti i pomoćno-tehničkim poslovima i uvjetima za njihovo obavljanje u organima uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03),
  - Odluka o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03).
- (3) Upravni postupak i upravni spor**
- a) *Gradivo*
- 1) *Upravni postupak*
- Opće odredbe
- osnovna načela za vođenje upravnog postupka (važenje zakona, poseban postupak, supsidijarna primjena zakona, načelo zakonitosti, zaštita prava i sloboda građana i zaštita javnog interesa, načelo transparentnosti, načelo javnosti, načelo efiksnosti, načelo materijalne istine, načelo saslušanja stranke, ekonomičnost postupka, pomoć nekoj stranci, ocjena dokaza, samostalnost u rješavanju, pravo žalbe, konačnost rješenja, pravosnažnost rješenja, upotreba jezika i pisma),
  - pojam i značaj upravnog postupka,
  - primjena Zakona o upravnom postupku,
  - nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, prostorno ograničenje nadležnosti, stranke s diplomatskim imunitetom, sukob o nadležnosti, službeno lice ovlašteno za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć i izuzeće),
  - stranka u upravnom postupku i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, privremeni zastupnik, zajednički predstavnik i punomoćnik),
  - komuniciranje organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o toku postupka),
  - dostavljanje pismena (način dostavljanja, obavezno lično dostavljanje, posredno dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja, dostavnica i greške u dostavljanju),
  - rokovi (vrste i računanje rokova),
  - povrat u predašnje stanje (uvjeti, rokovi i odlučivanje o povratu u predašnje stanje),
  - održavanje reda,
  - troškovi postupka (troškovi organa i stranaka i oslobađanje od plaćanja troškova).
- Prvostepeni postupak
- pokretanje postupka i zahtjevi stranaka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva, spajanje stvari u jedan postupak, odustajanje od zahtjeva, poravnanje),
  - postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava),
  - dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i prevodioci, uviđaj, osiguranje dokaza),
  - rješenje (organ koji donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljanje grešaka u rješenju),
  - zaključak.
- Pravni lijekovi
- Redovni pravni lijekovi:
- žalba (pravo žalbe, nadležnost organa za rješavanje po žalbi, rok za žalbu, sadržaj žalbe, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješavanje drugostepenog organa po žalbi, žalba kada prvostepeno rješenje nije donijeto u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po žalbi, posebni

- slučajevi odlučivanja o žalbi, dostavljanje drugostepenog rješenja).
- Vanredni pravni lijekovi:
- obnova postupka (pokretanje i rješavanje o obnovi postupka),
  - mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi s upravnim sporom,
  - zahtjev za zaštitu zakonitosti,
  - poništenje i ukidanje po pravu nadzora,
  - ukidanje i mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke,
  - vanredno ukidanje rješenja,
  - oglašavanje rješenja ništavnim,
  - pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja.
- Izvršenje rješenja i zaključka
- izvršno rješenje (kad rješenje postaje izvršno),
  - administrativno izvršenje (uvjeti i način izvršenja - zaključak o dozvoli izvršenja),
  - izvršenje nenovčanih obaveza,
  - izvršenje radi osiguranja,
  - privremeni zaključak o osiguranju.
- 2) *Upravni spor*
- pojam i značaj upravnog spora,
  - vrste upravnih sporova,
  - pravo na pokretanje upravnog spora (ko može pokrenuti upravni spor),
  - nadležnost suda za rješavanje upravnog spora,
  - upravni akti protiv kojih se može pokrenuti upravni spor,
  - upravni akti protiv kojih se ne može pokrenuti upravni spor,
  - pobijanje upravnog akta (razlozi za pobijanje),
  - pokretanje upravnog spora (tužba, rok i sadržaj tužbe),
  - odluke suda u upravnom sporu (presude i rješenja),
  - vanredni pravni lijekovi,
  - obaveznost presuda,
  - postupak zaštite sloboda i prava građana zagarantiranih Ustavom BiH.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09),
  - Zakon o upravnim sporovima BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10).
- (4) Radni odnosi**
- a) *Gradivo*
- 1) *Radni odnosi zaposlenika*
- pojam i bitni elementi radnog odnosa,
  - zaključivanje ugovora o radu (sadržaj ugovora), podaci koji se od zaposlenika ne mogu tražiti, probni rad i ugovor na neodređeno i određeno vrijeme, radno vrijeme,
  - odmori i odsustva,
  - zaštita zaposlenika (maloljetnika, žena i materinstva, privremeno ili trajno nesposobnih za rad),
  - plate i naknade plate,
  - obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad,
  - ocjenjivanje zaposlenika,
  - pripravnici i pripravnički rad,
  - volonteri i volonterski rad,
  - stručni ispit,
  - izumi i tehnička unaprjeđenja zaposlenika,
  - zabrana takmičenja zaposlenika sa poslodavcem,
  - disciplinska odgovornost,
  - naknada štete,
- prestanak ugovora o radu (način prestanka ugovora, otkaz ugovora, otkazni rok, otpremnina, program zbrinjavanja viška zaposlenika),
  - ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa (odlučivanje o pravima i zaštita prava iz radnog odnosa),
  - stavljanje zaposlenika na raspolaganje,
  - Pravilnik o radu,
  - kolektivni ugovori (pojam i pitanja koja se ugovorom uređuju),
  - reprezentativni sindikat,
  - radna knjižica,
  - štrajk (pojam i uvjeti za štrajk).
- 2) *Radni odnosi državnih službenika*
- opći pojmovi o državnoj službi (pojam, državni službenik, zapošljavanje i razvoj karijere, zastupljenost, principi državne službe, izuzeće u primjeni),
  - radna mjesta u državnoj službi,
  - dužnosti državnih službenika,
  - prava državnih službenika,
  - nespojivost sa dužnostima državnog službenika,
  - sekretari u Parlamentarnoj skupštini BiH i savjetnici,
  - interno oglašavanje,
  - javno oglašavanje,
  - opći uvjeti za postavljenje državnog službenika,
  - komisije za izbor (sastav, ostavka, izuzeće),
  - javni konkurs i izborni proces,
  - postavljenje državnog službenika,
  - zapošljavanje na određeno vrijeme,
  - probni period,
  - ocjena rada i unaprjeđenje,
  - premještaj (interni i eksterni) i direktno preuzimanje, prekobrojnost,
  - sekretar sa posebnim zadatkom,
  - uvjeti rada državnog službenika (propisi o radu i socijalnom osiguranju, godišnji odmor, odsustva, rad sa skraćenim radnim vremenom),
  - stručno obrazovanje i usavršavanje,
  - prestanak radnog odnosa državnog službenika, razrješenje i nepravilno postavljenje,
  - disciplinska odgovornost i povrede službene dužnosti,
  - disciplinski postupak (nadležnost i pokretanje postupka),
  - postupak pred disciplinskim komisijama i pravni lijekovi,
  - disciplinske mjere,
  - suspenzije (krivični postupak, preventivna suspenzija),
  - upravljanje državnom službom (institucije, Agencija za državnu službu, Odbor državne službe za žalbe),
  - primjena propisa iz zdravstvene zaštite, penzijsko-invalidskog osiguranja i drugih vrsta socijalne zaštite državnih službenika.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10),
  - Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12),
  - Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 20/03 i 94/10),

- Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 81/07),
  - Odluka o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, lica sa visokom školskom spremom i zaposlenika na nivou BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12).
- (5) Kancelarijsko poslovanje u organima uprave**
- a) *Gradivo*
- 1) *Kancelarijsko poslovanje*
- pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja,
  - načela kancelarijskog poslovanja (tačnost, ekspeditivnost, jednostavnost, jedinstvenost ili jednoobraznost, ekonomičnosti, budnosti)
  - propisi o kancelarijskom poslovanju,
  - značenje pojedinih izraza u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiva),
  - osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju,
  - pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata,
  - primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata,
  - zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni pečat),
  - evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostepenih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu),
  - dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, i prijem i otprema računa),
  - rad državnih službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu),
  - razvođenje akata i predmeta,
  - rokovnik predmeta,
  - otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte),
  - organizacija prijema stranke, radne prostorije i njihovo korištenje.
- 2) *Arhivsko poslovanje*
- arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata,
  - vođenje i korištenje arhivske knjige,
  - uvjeti za čuvanje registraturskog materijala i arhivske građe,
  - lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja,
  - postupak odabiranja arhivske građe iz registraturskog materijala,
  - primopredaja arhivske građe nadležnom arhivu).
- 3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prijepisa*
- nadležnost organa za ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa,
  - ovjera potpisa i rukopisa,
  - ovjera prijepisa,
  - posebni slučajevi ovjere isprava,
  - ovjera isprava prema Haškoj konvenciji,
  - evidencija i mjesto ovjere potpisa, rukopisa i prijepisa.
- 4) *Pečati*
- namjena pečata,
  - oblik i sadržaj pečata,
  - izrada pečata,
  - čuvanje i upotreba pečata,
  - evidencije o pečatima,
  - uništavanje pečata,
  - oglašavanje nevažećim nestalog pečata i izrada novog umjesto nestalog pečata.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o pečatu institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98; 14/03 i 62/11),
  - Zakon o arhivskoj građi i arhivu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/01),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa ("Službeni glasnik RS", broj 106/09),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni list SR BiH", br. 37/01 i 39/75),
  - Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03),
  - Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03, 92/05 i 40/07),
  - Uputstvo o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van upotrebe pečata institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12),
  - Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registraturske građe u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Uputstvo o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

III - PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KANDIDATE SA VIŠOM ŠKOLSKOM SPREMOM

Član 4.

(Gradivo, pravni izvori i pravna literatura za kandidate sa višom školskom spremom)

Program stručnog ispita za kandidate sa višom školskom spremom, obuhvata predmete, gradivo, pravne izvore i pravnu literaturu, i to:

(1) Osnove ustavnog sistema i evropske integracije

a) *Gradivo*

1) *Ustavni sistem BiH*

- opće karakteristike BiH kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i osoba, glavni grad, simboli i državljanstvo),
- ljudska prava i osnovne slobode (ljudska prava, međunarodni standardi, izbjeglice i raseljene osobe),
- nadležnost institucija BiH,
- dodatne nadležnosti institucija BiH,
- nadležnost entiteta,
- izborni sistem u BiH,
- organizacija vlasti u BiH,
- Parlamentarna skupština BiH (Dom naroda i Predstavnički dom - izbor, mandat, nadležnost),
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat, ovlaštenja – nadležnosti),
- Vijeće ministara BiH (sastav, izbor, ovlaštenja – nadležnosti),
- Ustavni sud BiH (sastav, jurisdikcija – nadležnost),

- Tužilaštvo BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
  - Pravobranilaštvo BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
  - Ombudsmen za ljudska prava BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
  - organizacija vlasti u Brčko Distriktu BiH,
  - organizacija vlasti u Republici Srpskoj,
  - organizacija vlasti u Federaciji BiH,
  - Centralna banka BiH (sastav i nadležnost).
- 2) *Osnove Evropskih integracija*
- nastanak i proširenje Evropske unije,
  - ciljevi integracija,
  - institucije Evropske unije (Savjet Evropske unije, Evropski savjet, Evropska komisija, Evropski parlament, Sud Evropskih zajednica, Evropski revizorski sud, Evropski Ombudsman i Evropska Centralna banka),
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Ustav Bosne i Hercegovine u izdanju Parlamentarne skupštine BiH (publikacija broj 6 iz 2002. godine),
  - Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 6),
  - Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 21/92) i Amandmani na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 i 117/05),
  - Ustav Federacije BiH i Amandman I na Ustav Federacije BiH ("Službene novine FBiH", br. 1/94, 13/97, 5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04 i 71/05),
  - Ustavi kantona Federacije BiH i Amandmani na Ustav kantona Federacije BiH: Unskosanski kanton ("Službeni list Unskosanskog kantona", broj 1/95), Posavski kanton ("Narodne novine Posavskog kantona", broj 1/96), Tuzlansko-podrinjski kanton ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj 7/97), Zeničko-dobojski kanton ("Službene novine FBiH", broj 7/96), Bosansko-podrinjski kanton ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona", broj 3/97), Srednjo-bosanski kanton ("Službene novine Srednjo-bosanskog kantona", broj 1/97), Hercegovačko-neretvanski kanton ("Narodne novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 1/97), Zapadno-hercegovački kanton ("Narodne novine Zapadno-hercegovačkog kantona", broj 1/96), Kanton Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96) i Herceg-bosanski kanton ("Narodne novine Herceg-bosanskog kantona", broj 3/96),
  - Statut Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 17/08),
  - Izborni zakon BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10),
  - Zakon o pravobranilaštvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09),
  - Zakon o tužilaštvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
  - Zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04 i 32/06).
- (2) **Osnove uprave u BiH**
- a) *Gradivo*
- 1) *Osnove uprave u BiH*
- načela organizovanja i rada organa uprave (načela zakonitosti, samostalnosti, učinkovitosti, javnosti, upotrebe jezika i pisma),
  - poslovi organa uprave (provođenje utvrđene politike i izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje provedbenih propisa, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, odgovaranje na pitanja organa zakonodavne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova određenih zakonom i drugim propisima),
  - povjeravanje javnih ovlaštenja (kome se povjeravaju, način povjeravanja i upravni nadzor nad radom institucija koje imaju javna ovlaštenja),
  - odnos organa uprave prema organima zakonodavne vlasti (odgovornosti i ovlaštenja),
  - odnos organa uprave prema organima izvršne vlasti (ovlaštenja organa izvršne vlasti),
  - međusobni odnosi organa uprave (ovlaštenja i obaveze organa uprave u međusobnim odnosima, međusobna saradnja organa uprave na istom i različitom nivou vlasti),
  - odnosi organa uprave prema ombudsmanima,
  - odnosi organa uprave prema preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima,
  - odnos organa uprave prema strankama,
  - načela organizacije organa uprave,
  - pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa uprave (sadržaj i način donošenja),
  - rukovodilac organa uprave i njegov zamjenik (imenovanje i razrješenje, ovlaštenja i odgovornosti),
  - sredstva za rad organa uprave (vrste sredstava),
  - inspekcijски nadzor (ko obavlja inspekcijски nadzor, pokretanje postupka, ovlaštenja i obaveze inspektora, vrste upravnih mjera).
- 2) *Državni organi uprave*
- odnosi državnih organa uprave prema Predsjedništvu BiH,
  - odnos državnih organa uprave prema Vijeću ministara BiH,
  - osnivanje i vrste državnih organa uprave,
  - rukovođenje državnim organima uprave (ministar i njegov zamjenik - imenovanje, ovlaštenja i obaveze, direktor i zamjenik direktora upravne organizacije - imenovanje, ovlaštenja, odgovornosti i obaveze),
  - odgovornost ministra i njegovog zamjenika i direktora upravne organizacije,
  - propisi i drugi akti državnih organa uprave,
  - odnosi državnih organa uprave prema entitetskim organima uprave i Brčko Distrikta BiH,
  - inspekcijски nadzor (zajedničke odredbe, upravna inspekcija).
- 3) *Entitetski organi uprave i organi uprave Brčko Distrikta BiH*
- organi uprave Republike Srpske,
  - organi uprave Federacije BiH,
  - organi uprave Brčko Distrikta BiH.
- 4) *Osnove lokalne samouprave*
- poslovi lokalne samouprave,
  - organizacija lokalne samouprave,
  - upravni nadzor nad radom organa lokalne samouprave,
  - pravo općina na međusobnu saradnju i udruživanje u saveze i druge oblike udruživanja.
- b) *Pravni izvori i literatura*

- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
  - Zakon o Vijeću ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
  - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 42/05, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 i 87/12),
  - Zakon o Vladi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 118/08),
  - Zakon o republikkoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 118/08 i 11/09),
  - Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 101/04, 42/05 i 118/05),
  - Zakon o Vladi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 19/03, 2/06 i 8/06),
  - Zakon o upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 28/98 i 26/02),
  - Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06),
  - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 19/03, 42/03, 26/04, 42/04, 38/05, 2/06 i 8/06),
  - Odluka o poslovima osnovnih djelatnosti i pomoćno-tehničkim poslovima i uvjetima za njihovo obavljanje u organima uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03),
  - Odluka o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 12/03).
- (3) Upravni postupak i upravni spor**
- a) Gradivo*
- 1) Upravni postupak*
- Opće odredbe
- osnovna načela za vođenje upravnog postupka (važnje zakona, poseban postupak, supsidijarna primjena zakona, načelo zakonitosti, zaštita prava i sloboda građana i zaštita javnog interesa, načelo transparentnosti, načelo javnosti, načelo efiksnosti, načelo materijalne istine, načelo saslušanja stranke, ekonomičnost postupka, pomoć neukoj stranci, ocjena dokaza, samostalnost u rješavanju, pravo žalbe, konačnost rješenja, pravosnažnost rješenja, upotreba jezika i pisma),
  - pojam i značaj upravnog postupka,
  - primjena Zakona o upravnom postupku,
  - nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, prostorno ograničenje nadležnosti, stranke s diplomatskim imunitetom, sukob o nadležnosti, službeno lice ovlašteno za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć i izuzeće),
  - stranka u upravnom postupku i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, privremeni zastupnik, zajednički predstavnik i punomoćnik),
  - komuniciranje organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o toku postupka),
  - dostavljanje pismena (način dostavljanja, obavezno lično dostavljanje, posredno dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja, dostavnica i greške u dostavljanju),
  - rokovi (vrste i računanje rokova),
  - povrat u predašnje stanje (uvjeti, rokovi i odlučivanje o povratu u predašnje stanje),
- održavanje reda,
  - troškovi postupka (troškovi organa i stranaka i oslobođanje od plaćanja troškova).
- Prvostepeni postupak**
- pokretanje postupka i zahtjevi stranaka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva, spajanje stvari u jedan postupak, odustajanje od zahtjeva, poravnanje),
  - postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava),
  - dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i prevodioci, uvidaj, osiguranje dokaza),
  - rješenje (organ koji donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljanje grešaka u rješenju),
  - zaključak.
- Pravni lijekovi**
- Redovni pravni lijekovi:**
- žalba (pravo žalbe, nadležnost organa za rješavanje po žalbi, rok za žalbu, sadržaj žalbe, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješavanje drugostepenog organa po žalbi, žalba kada prvostepeno rješenje nije donijeto u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po žalbi, posebni slučajevi odlučivanja o žalbi, dostavljanje drugostepenog rješenja).
- Vanredni pravni lijekovi:**
- obnova postupka (pokretanje i rješavanje o obnovi postupka),
  - mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi s upravnim sporom,
  - zahtjev za zaštitu zakonitosti,
  - poništenje i ukidanje po pravu nadzora,
  - ukidanje i mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke,
  - vanredno ukidanje rješenja,
  - oglašavanje rješenja ništavnim,
  - pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja.
- Izvršenje rješenja i zaključka**
- izvršno rješenje (kad rješenje postaje izvršno),
  - administrativno izvršenje (uvjeti i način izvršenja - zaključak o dozvoli izvršenja).
- 2) Upravni spor*
- pojam i značaj upravnog spora,
  - vrste upravnih sporova,
  - pravo na pokretanje upravnog spora (ko može pokrenuti upravni spor),
  - nadležnost suda za rješavanje upravnog spora,
  - upravni akti protiv kojih se može pokrenuti upravni spor,
  - upravni akti protiv kojih se ne može pokrenuti upravni spor,
  - pobijanje upravnog akta (razlozi za pobijanje),
  - pokretanje upravnog spora (tužba, rok i sadržaj tužbe),
  - odluke suda u upravnom sporu (presude i rješenja),
  - vanredni pravni lijekovi,
  - obaveznost presuda.
- b) Pravni izvori i literatura*
- Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09),
  - Zakon o upravnim sporovima BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07 i 83/08).
- (4) Radni odnosi**
- a) Gradivo*

- 1) *Radni odnosi zaposlenika*
- pojam i bitni elementi radnog odnosa,
  - zaključivanje ugovora o radu (sadržaj ugovora), podaci koji se od zaposlenika ne mogu tražiti, probni rad i ugovor na neodređeno i određeno vrijeme,
  - radno vrijeme,
  - odmori i odsustva,
  - zaštita zaposlenika (maloljetnika, žena i materinstva, privremeno ili trajno nesposobnih za rad),
  - plate i naknade plate,
  - obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad,
  - ocjenjivanje zaposlenika,
  - pripravnici i pripravnički rad,
  - volonteri i volonterski rad,
  - stručni ispit,
  - izumi i tehnička unaprjeđenja zaposlenika,
  - zabrana takmičenja zaposlenika sa poslodavcem,
  - disciplinska odgovornost,
  - naknada štete,
  - prestanak ugovora o radu (način prestanka ugovora, otkaz ugovora, otkazni rok, otpremnina, program zbrinjavanja viška zaposlenika),
  - ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa (odlučivanje o pravima i zaštita prava iz radnog odnosa),
  - stavljanje zaposlenika na raspolaganje,
  - Pravilnik o radu,
  - kolektivni ugovori (pojam i pitanja koja se ugovorom uređuju),
  - reprezentativni sindikat,
  - radna knjižica,
  - štrajk (pojam i uvjeti za štrajk).
- 2) *Radni odnosi državnih službenika*
- opći pojmovi o državnoj službi (pojam, državni službenik, zapošljavanje i razvoj karijere, zastupljenost, principi državne službe, izuzeće u primjeni),
  - radna mjesta u državnoj službi,
  - dužnost državnih službenika,
  - prava državnih službenika,
  - nespojivost sa dužnostima državnog službenika,
  - sekretari u Parlamentarnoj skupštini BiH i savjetnici,
  - interno oglašavanje,
  - javno oglašavanje,
  - opći uvjeti za postavljenje državnog službenika,
  - komisije za izbor (sastav, ostavka, izuzeće),
  - javni konkurs i izborni proces,
  - postavljenje državnog službenika,
  - zapošljavanje na određeno vrijeme,
  - probni period,
  - ocjena rada i unaprjeđenje,
  - premještaj (interni i eksterni) i direktno preuzimanje,
  - prekobrojnost,
  - sekretar sa posebnim zadatkom,
  - uvjeti rada državnog službenika (propisi o radu i socijalnom osiguranju, godišnji odmor, odsustva, rad sa skraćenim radnim vremenom),
  - stručno obrazovanje i usavršavanje,
  - prestanak radnog odnosa državnog službenika, razrješenje i nepravilno postavljenje,
  - disciplinska odgovornost i povrede službene dužnosti,
  - disciplinski postupak (nadležnost i pokretanje postupka),
  - postupak pred disciplinskim komisijama i pravni lijekovi,
- disciplinske mjere,
  - suspenzije (krivični postupak, preventivna suspenzija),
  - upravljanje državnom službom (institucije, Agencija za državnu službu, Odbor državne službe za žalbe),
  - primjena propisa iz zdravstvene zaštite, penzijsko-invalidskog osiguranja i drugih vrsta socijalne zaštite državnih službenika.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10),
  - Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12),
  - Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 81/07),
  - Odluka o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, lica sa visokom školskom spremom i zaposlenika na nivou BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12).
- (5) Kancelarijsko poslovanje u organima uprave**
- a) *Gradivo*
- 1) *Kancelarijsko poslovanje*
- pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja,
  - načela kancelarijskog poslovanja (tačnost, ekspeditivnost, jednostavnost, jedinstvenost ili jednoobraznosti, ekonomičnosti, budnosti),
  - propisi o kancelarijskom poslovanju,
  - značenje pojedinih izraza u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiva),
  - osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju,
  - pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata,
  - primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata,
  - zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni pečat),
  - evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostepeni predmeta upravnog postupka, upisnik drugostepeni predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu),
  - dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, i prijem i otprema računa),
  - rad državnih službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu),
  - razvođenje akata i predmeta,
  - rokovnik predmeta,
  - otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte),
  - organizacija prijema stranke, radne prostorije i njihovo korištenje.
- 2) *Arhivsko poslovanje*
- arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata,
  - vođenje i korištenje arhivske knjige,
  - uvjeti za čuvanje registraturskog materijala i arhivske građe,

- lista kategorija registraturnog materijala s rokovima čuvanja,
  - postupak odabiranja arhivske građe iz registraturnog materijala,
  - primopredaja arhivske građe nadležnom arhivu.
- 3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prijepisa*
- nadležnost organa za ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa,
  - ovjera potpisa i rukopisa,
  - ovjera prijepisa,
  - posebni slučajevi ovjere isprava,
  - ovjera isprava prema Haškoj konvenciji,
  - evidencija i mjesto ovjere potpisa, rukopisa i prijepisa.
- 4) *Pečati*
- namjena pečata,
  - oblik i sadržaj pečata,
  - izrada pečata,
  - čuvanje i upotreba pečata,
  - evidencije o pečatima,
  - uništavanje pečata,
  - oglašavanje nevažećim nestalog pečata i izrada novog umjesto nestalog pečata.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o pečatu institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11),
  - Zakon o arhivskoj građi i arhivu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/01),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa ("Službeni glasnik RS", broj 106/09),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni list SR BiH", br. 37/01 i 39/75),
  - Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03),
  - Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03, 92/05 i 40/07),
  - Uputstvo o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van upotrebe pečata institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12),
  - Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registraturne građe u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Uputstvo o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

IV - PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KANDIDATE SA SREDNJOM ŠKOLSKOM SPREMOM

Član 5.

(Gradivo, pravni izvori i pravna literatura za kandidate sa srednjom školskom spremom)

Program stručnog ispita za kandidate sa srednjom školskom spremom, obuhvata predmete, gradivo, pravne izvore i pravnu literaturu, i to:

(1) Osnove ustavnog sistema

a) Gradivo

1) Ustavni sistem BiH

- ljudska prava i osnovne slobode,

- nadležnost institucija BiH,
- Parlamentarna skupština BiH (Dom naroda i Predstavnički dom-sastav i način izbora),
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat i ovlaštenja),
- Vijeće ministara BiH (sastav, izbor i ovlaštenja),
- Tužilaštvo BiH (sastav, izbor i ovlaštenje),
- Pravobranilaštvo BiH (sastav, izbor i ovlaštenje),
- Ombudsmen za ljudska prava BiH (sastav, izbor i ovlaštenje).

b) Pravni izvori i literatura

- Ustav BiH (Opći okvirni sporazum za mir u BiH - Aneks 4)
- Zakon o pravobranilaštvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02 i 44/04),
- Zakon o tužilaštvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
- Zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04 i 32/06).

(2) Osnove uprave u BiH

a) Gradivo

1) Osnove uprave u BiH

- poslovi organa uprave (provođenje utvrđene politike i izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje provedbenih propisa, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, odgovaranje na pitanja organa zakonodavne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova određenih zakonom i drugim propisima),
- odnosi organa uprave prema ombudsmenima,
- odnos organa uprave prema strankama,
- pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa uprave (sadržaj i način donošenja).

2) Državni organi uprave

- osnivanje i vrste državnih organa uprave,
- rukovođenje državnim organima uprave (minister i njegov zamjenik – imenovanje, ovlaštenja i obaveze, direktor i zamjenik direktora upravne organizacije – imenovanje, ovlaštenja, odgovornosti i obaveze),
- odgovornost ministra i njegovog zamjenika i direktora upravne organizacije,
- propisi i drugi akti državnih organa uprave,
- inspekcijski nadzor (zajedničke odredbe, upravna inspekcija).

3) Entitetski organi uprave i organi uprave Brčko Distrikta BiH

- organi uprave Republike Srpske,
- organi uprave Federacije BiH,
- organi uprave Brčko Distrikta BiH.

4) Osnove lokalne samouprave

- poslovi lokalne samouprave,
- organizacija lokalne samouprave,
- pravo općina na međusobnu saradnju i udruživanje u saveze i druge oblike udruživanja.

b) Pravni izvori i literatura

- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
- Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 101/04, 42/05 i 118/05),
- Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Fedracije BiH", broj 49/06).

(3) Upravni postupak

a) Gradivo

1) Upravni postupak

- Opće odredbe

- primjena Zakona o upravnom postupku,
  - nadležnosti za vođenje upravnog postupka,
  - stranke u upravnom postupku,
  - komuniciranje organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanje o toku postupka),
  - dostavljanje (način dostavljanja, posredno i obavezno lično dostavljanje),
  - dostavnica,
  - rokovi (vrste i računanje rokova),
  - troškovi postupka (troškovi organa i stranaka i oslobađanje od plaćanja troškova).
- 2) *Prvostepeni postupak*
- pokretanje postupka (pokretanje postupka, izmjena zahtjeva, odustajanje od zahtjeva),
  - postupak do donošenja rješenja (skraćeni postupak, poseban ispitni postupak i usmena rasprava),
  - dokazivanje (isprave, uvjerenja, svjedoci, izjave stranaka, vještaci i prevodioci i uvidaj),
  - rješenje (organ koje donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, rok za izdavanje rješenja).
- 3) *Pravni lijekovi*
- žalba (pravo žalbe, nadležnost organa za rješavanje po žalbi, rok za žalbu, sadržaj žalbe, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješavanje drugostepenog organa po žalbi, žalba kada prvostepeno rješenje nije donijeto, rok za donošenje rješenja po žalbi),
  - vanredni pravni lijekovi (samo nazivi i protiv kojih se rješenja koriste).
- b) *Pravni izvori i literatura*
- (4) Radni odnosi u organima uprave**
- a) *Gradivo*
- Radni odnosi zaposlenika*
- pojam i bitni elementi radnog odnosa,
  - zaključivanje ugovora o radu (sadržaj ugovora), podaci koji se od zaposlenika ne mogu tražiti, probni rad i ugovor na neodređeno i određeno vrijeme,
  - radno vrijeme,
  - odmori i odsustva,
  - zaštita zaposlenika (maloljetnika, žena i materinstva, privremeno ili trajno nesposobnih za rad),
  - plate i naknade plate,
  - obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad,
  - ocjenjivanje zaposlenika,
  - pripravnici i pripravnički rad,
  - volonteri i volonterski rad,
  - stručni ispit,
  - izumi i tehnička unapređenja zaposlenika,
  - zabrana takmičenja zaposlenika sa poslodavcem,
  - disciplinska odgovornost,
  - naknada štete,
  - prestanak ugovora o radu (način prestanka ugovora, otkaz ugovora, otkazni rok, otpremnina, program zbrinjavanja viška zaposlenika),
  - ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa (odlučivanje o pravima i zaštita prava iz radnog odnosa),
  - radna knjižica,
  - štrajk (pojam i uvjeti za štrajk).
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10),
  - Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenika u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 81/07),
- Odluka o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita pripravnika, lica sa visokom školskom spremom i zaposlenika na nivou BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 104/10 i 105/12).
- (5) Kancelarijsko poslovanje u organima uprave**
- a) *Gradivo*
- 1) *Kancelarijsko poslovanje*
- pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja,
  - načela kancelarijskog poslovanja (tačnost, ekspeditivnost, jednostavnost, jedinstvenost ili jednoobraznost, ekonomičnosti, budnosti),
  - propisi o kancelarijskom poslovanju,
  - značenje pojedinih izraza u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiva),
  - osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju,
  - pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata,
  - primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata,
  - zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni pečat),
  - evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostepeni predmeta upravnog postupka, upisnik drugostepeni predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu),
  - dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, i prijem i otprema računa),
  - rad državnih službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu),
  - razvođenje akata i predmeta,
  - rokovnik predmeta,
  - otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte),
  - organizacija prijema stranke, radno prostorije i njihovo korištenje.
- 2) *Arhivsko poslovanje*
- arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata,
  - vođenje i korištenje arhivske knjige,
  - uvjeti za čuvanje registraturskog materijala i arhivske građe,
  - lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja,
  - postupak odabiranja arhivske građe iz registraturskog materijala,
  - primopredaja arhivske građe nadležnom arhivu).
- 3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prijepisa*
- nadležnost organa za ovjeru potpisa, rukopisa i prijepisa,
  - ovjera potpisa i rukopisa,
  - ovjera prijepisa,
  - posebni slučajevi ovjere isprava,
  - ovjera isprava prema Haškoj konvenciji,
  - evidencija i mjesto ovjere potpisa, rukopisa i prijepisa.
- 4) *Pečati*
- namjena pečata,
  - oblik i sadržaj pečata,
  - izrada pečata,
  - čuvanje i upotreba pečata,

- evidencije o pečatima,
  - uništavanje pečata,
  - oglašavanje nevažećim nestalog pečata i izrada novog umjesto nestalog pečata.
- b) *Pravni izvori i literatura*
- Zakon o pečatu institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11),
  - Zakon o arhivskoj građi i arhivu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/01),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa ("Službeni glasnik RS", broj 106/09),
  - Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa ("Službeni list SR BiH", br. 37/01 i 39/75),
  - Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 21/01 i 29/03),
  - Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/03, 92/05 i 40/07),
  - Uputstvo o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van upotrebe pečata institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12),
  - Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registratorske građe u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03),
  - Uputstvo o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 6.

(Prestanak važenja Programa)

Stupanjem na snagu ovog Programa prestaje da važi Program stručnog upravnog ispita za pripravnike, lica sa visokom školskom spremom i zaposlenike na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 34/11).

Član 7.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Program stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08-02-2-12948/12
29. januara 2013. godine

Ministar
Bariša Čolak, s. r.

URED ZA VETERINARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

195

Na temelju članka 5. stavak (2) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donio je

PRAVILNIK

O IZMJENI PRAVILNIKA O UVJETIMA KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI FARME I UVJETIMA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA NA FARMAMA

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama ("Službeni glasnik BiH", broj 46/10) u članku 60. stavak (2) riječi: "1.

siječnja 2012. godine" zamjenjuju se riječima: "1. siječnja 2015. godine".

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-5-02-2-1461-4/12
28. prosinca 2012. godine
Sarajevo

Direktor
Ljubomir Kalaba, v. r.

Na osnovu člana 5. stav (2) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donijela je

PRAVILNIK

O IZMJENI PRAVILNIKA O USLOVIMA KOJE MORAJU DA ZAĐOVOLJAVAJU FARME I USLOVIMA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA NA FARMAMA

Član 1.

U Pravilniku o uslovima koje moraju da zadovoljavaju farme i uslovima za zaštitu životinja na farmama ("Službeni glasnik BiH", broj 46/10) u članku 60. stav (2) riječi: "1. januara 2012. godine" zamjenjuju se riječima: "1. januara 2015. godine".

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-5-02-2-1461-4/12
28. decembra 2012. godine
Sarajevo

Direktor
Ljubomir Kalaba, s. r.

Na osnovu člana 5. stav (2) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donio je

PRAVILNIK

O IZMJENI PRAVILNIKA O UVJETIMA KOJE MORAJU ZADOVOLJAVATI FARME I UVJETIMA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA NA FARMAMA

Član 1.

U Pravilniku o uvjetima koje moraju zadovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama ("Službeni glasnik BiH", broj 46/10) u članku 60. stav (2) riječi: "1. januara 2012. godine" zamjenjuju se riječima: "1. januara 2015. godine".

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-5-02-2-1461-4/12
28. decembra 2012. godine
Sarajevo

Direktor
Ljubomir Kalaba, s. r.

UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

196

Na temelju članka 35. stavak (4) i članka 86. stavak (2) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u suradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

**PRAVILNIK
O FORMI I SADRŽAJU FITOSANITARNOG
CERTIFIKATA I FITOSANITARNOG CERTIFIKATA
ZA REEKSPORT**

**Članak 1.
(Predmet)**

Ovim Pravilnikom propisuju se forma i sadržaj fitosanitarnog certifikata za izvoz i fitosanitarnog certifikata za reeksport, (u daljem tekstu: certifikati), uvjeti za izdavanje certifikata, deponovanje potpisa fitosanitarnih inspektora, kao i tiskanje i distribucija certifikata.

Članak 2.

(Forma i sadržaj certifikata)

- (1) Certifikati iz članka 1. ovog Pravilnika, sadrže podatke i izdaju se u skladu sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12 (ISPM 12), "Smjernice za fitosanitarne certifikate".
- (2) Fitosanitarni certifikat za pošiljke bilja koje se izvoze je zelene boje i tiska se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Pravitku I ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (3) Fitosanitarni certifikat za reeksport, za pošiljke bilja koje se ponovo izvoze, je smeđe boje i tiska se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Pravitku II ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (4) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog članka tiskaju se na jednom od službenih jezika i pisama u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, a na poleđini obrazaca tekst je tiskan na francuskom, njemačkom, španjolskom i ruskom jeziku.
- (5) Svaki kontigent certifikata iz stavka (4) ovog članka, mora biti tiskan ravnomjerno u istom broju primjeraka na srpskom jeziku ćirilicom, bosanskom jeziku latinicom i hrvatskom jeziku latinicom.
- (6) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog članka tiskaju se i popunjavaju u kompletima od po dva primjerka. Prvi primjerak je original, a drugi primjerak je kopija originala. Original se daje izvozniku, kopiju zadržava fitosanitarni inspektor.

Članak 3.

(Uvjeti za izdavanje certifikata)

Pored uvjeta za izdavanje certifikata koji su propisani Zakonom o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i Pravilnikom o mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju biljnim proizvodima i reguliranim objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11), moraju biti ispunjeni i sljedeći uvjeti:

- a) certifikat koji prati pošiljku ne smije biti stariji od 14 dana od dana kada pošiljka pređe granicu zemlje u kojoj je izdat,

- b) kao jednako valjan, bez obzira na njegov oblik i izvedbu, prihvaća se original certifikata izdat u zemlji koja nije potpisnica Međunarodne konvencije o zaštiti bilja, ako taj certifikat, sadrži sve podatke propisane Međunarodnom konvencijom o zaštiti bilja,
- c) elektronska forma certifikata može se prihvatiti ako su ispunjeni uvjeti određeni za taj oblik certifikata Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12. (ISPM 12), "Smjernice za fitosanitarne Certifikate".

Članak 4.

(Deponovanje potpisa)

- (1) Spisak fitosanitarnih inspektora, sa deponovanim potpisima inspektora koji mogu izdavati certifikate, obvezno se čuva u Upravi Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava).
- (2) Inspektorati entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu: nadležni inspektorati) obvezni su najkasnije do 30.03.2013. godine dostaviti Upravi spisak i potpise fitosanitarnih inspektora koji mogu izdavati certifikate.

Članak 5.

(Tiskanje i distribucija)

- (1) Certifikate tiska Uprava i distribuira nadležnim inspektoratima.
- (2) Nadležni inspektorati, uz zahtjev za tiskanje certifikata, obavezno dostavljaju izvješće o izdatim certifikatima.
- (3) Uprava je obvezna u roku od 30 dana od zaprimanja pismenog zahtjeva za tiskanje certifikata dostaviti tražene količine nadležnim inspektoratima.
- (4) Ukoliko Upravu predviđenom roku ne dostavi certifikate nadležni inspektorati imaju pravo samostalno tiskati certifikate na obrascima propisanim ovim Pravilnikom.

Članak 6.

(Prelazne i završne odredbe)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH". Obrasci certifikata, propisani ovim Pravilnikom, počinju se primjenjivati od 01.07.2013. godine.

Broj UZZB-01-1-02-2-122-1/13

01. veljače 2013. godine
Sarajevo

Direktor
Radenko Radović, v. r.

PRIVITAK I

(Fitosanitarni certifikat za izvoz – hrvatski jezik, latinica)

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter		2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT PHYTOSANITARY CERTIFICATE Broj: BA/ No: Original/Original	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Prijavljena količina/Quantity declared	
<p>10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantenskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulirane nekarantenske organizme.</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</p>			
11. Dopunska izjava/ Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/ Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Mjesto izdavanja/Place of issue Datum/Date M.P. Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
12. Postupak/Treatment			
13. Kemikalija (aktivna tvar)/Chemical(Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/ Duration of treatment and temperature		
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum /Date		
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter		2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT PHYTOSANITARY CERTIFICATE Broj: BA/ No: Kopija/Copy	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja /Declared name and adress of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
5. Mjesto porijekla/Place of origin		9. Prijavljena količina/Quantity declared	
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants			
10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantenskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulirane nekarantenske organizme. This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.			
11. Dopunska izjava/Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Mjesto izdavanja/Place of issue	
12. Postupak/Treatment		Datum/Date	
13. Kemikalija (aktivna tvar)/Chemical(Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature	M.P.	
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum/Date	Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

PRIVITAK II

(Fitosantitarni certifikat za reeksport – hrvatski jezik, latinica)

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/ Name and address of exporter		2. FITOSANTITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EKSPORT Broj: BA/R- No: Original/Original	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
5. Mjesto porijekla/Place of origin		9. Prijavljena količina/ Quantity declared	
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants			
<p>10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original ☐ overena kopija ☐ priložena ovom certifikatu; da su upakovani ☐ prepakovani ☐ u originalnu ☐ novu ☐ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata ☐ i dopuskog pregleda ☐ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije.</p> <p>* Upisati križić u odgovarajuće ☐ polje</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from _____ (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. _____ *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate; that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ new ☐ containers; that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.</p> <p>* Insert tick in appropriate ☐ box.</p>			
11. Dopunska izjava/Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/ Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Mjesto izdavanja/Place of issue	
12. Postupak/Treatment		Datum/Date M.P. Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
13. Kemikalija (aktivna tvar)/Chemical(Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperatura		
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum/Date		
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE DE RE-EXPORTATION
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été importés en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) en provenance de _____ (partie contractante d'origine) et ont fait l'objet du Certificat phytosanitaire № _____ dont * l'original • la copie authentifiée • est annexé(e) au présent certificat; qu'ils sont emballés • re-emballés • dans les emballages initiaux • dans de nouveaux emballages •; que d'après le Certificat phytosanitaire original • et une inspection supplémentaire •, ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, et qu'au cours de l'emmagasinage en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) l'envoi n'a pas été exposé au risque d'infestation ou d'infection.
* Mettre une croix dans la case • appropriée.
11. Déclaration supplémentaire
12. TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTATION
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et température
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
Date
Nom et signature du fonctionnaire autorisé
(Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour l'Organisation de la protection des végétaux de la Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants.

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
  2. CERTIFICADO FITOSANITARIO PARA LA REEXPORTACIÓN
  3. Nombre y dirección declarados del destinatario
  4. Organización de Protección Fitosanitaria de la BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
  5. Lugar de origen
  6. Medios de transporte declarados
  7. Punto de entrada declarado
  8. Marcas distintivas: Número y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
  9. Cantidad declarada
  10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos más arriba se importaron en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) desde _____ (parte contratante de origen) amparados por el Certificado Fitosanitario № _____ * original • copia fiel certificada • del cual se adjunta al presente certificado; que están empacados • reemballados • en recipientes originales • nuevos • que tomando como base el Certificado Fitosanitario original • y la inspección adicional •, se considera que se ajustan a los requisitos fitosanitarios vigentes de en la parte contratante importadora, y que durante el almacenamiento en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) el envío no estuvo expuesto a riesgos de infestación o infección.
* Marcar la casilla • correspondiente.
  11. Declaración adicional
  12. TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECTACIÓN
  13. Producto químico (ingrediente activo)
  14. Duración y temperatura
  15. Concentración
  16. Fecha
  17. Información adicional
  18. Lugar de expedición
Fecha
Nombre y firma de funcionario autorizado
(Sello de la Organización)
- Organización de Protección Fitosanitaria de la Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGEUNDHEITSZEUGNIS FÜR DIE WIEDERAUSFUHR
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzüberschrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschriebenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder sonstigen geregelten Gegenstände aus _____ (Ursprungsvertragspartei) nach BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) eingeführt worden sind und daß ihnen das Pflanzengesundheitszeugnis № _____ dessen * Original • beglaubigte Kopie • als Anlage diesem Zeugnis beigefügt ist; daß sie verpackt • umgepackt • worden sind, in ihren ursprünglichen • in neuen • Behältnissen; daß auf Grund des ursprünglichen Pflanzengesundheitszeugnisses • und einer zusätzlichen Untersuchung • die obengenannten Pflanzen, oder Pflanzenerzeugnisse als den geltenden Pflanzenschutzvorschriften des Bestimmungslandes oder der importierenden Vertragspartei entsprechend befunden worden sind und während ihrer Einlagerung in BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) keiner Gefahr eines Befalls oder einer Infizierung ausgesetzt waren. * Zutreffendes jeweils ankreuzen.
11. Zusätzliche Erklärung
12. BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION
13. Behandlung
14. Chemikalie (Wirkstoff)
15. Dauer und Temperatur
16. Konzentration
17. Datum
18. Zusätzliche Informationen
19. Ausstellungsort
Datum
Name und Unterschrift des Kontrollorgans
(Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ НА РЕЭКСПОРТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4. Служба по защите растений в БОСНИИ и ГЕРЦЕГОВИНЕ Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковок; наименование продукции; ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были импортированы в БОСНИИ и ГЕРЦЕГОВИНЕ (договаривающуюся сторону реэкспортера) из _____ (договаривающейся стороны происхождения) по фитосанитарному сертификату № _____ * оригинал • заверенная копия подлинника • которого прилагается к настоящему сертификату что они упакованы • переупакованы • в оригинальные • новые • контейнеры; что на основании оригинала фитосанитарного сертификата • и дополнительной инспекции • они считаются отвечающими действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны и что во время хранения в БОСНИИ и ГЕРЦЕГОВИНЕ (договаривающейся стороне реэкспортера) груз не подвергался риску заражения вредными организмами. * Отметьте соответствующие • квадраты
11. Дополнительная декларация
12. ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ
13. Способ обработки
14. Химикат (действующее вещество)
15. Экспозиция и температура
16. Концентрация
17. Дата
18. Дополнительная информация
19. Место выдачи
Дата
Фамилия и подпись официального уполномоченного
(Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящему сертификату не налагается Служба по защите растений в Боснии и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/ Name and address of exporter		2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EKSPORT Broj: BA/R- No: Kopija/copy	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
5. Mjesto porijekla/Place of origin			
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja /Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Prijavljena količina/ Quantity declared	
<p>10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original ☐ overena kopija ☐ priložena ovom certifikatu; da su upakovani ☐ prepakovani ☐ u originalnu ☐ novu ☐ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata ☐ i dopunskog pregleda ☐ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije. * Upisati križić u odgovarajuće ☐ polje</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ----- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ----- *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate: that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ new ☐ containers; that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection. * Insert tick in appropriate ☐ box.</p>			
11. Dopunska izjava/Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/ Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Mjesto izdavanja/Place of issue	
12. Postupak/Treatment		Datum/Date	
13. Kemikalija (Aktivna tvar) /Chemical (Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/ Duration of treatment and temperature	M.P.	
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum/Date	Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

На основу члана 35. став (4) и члана 86. став (2) Закона о заштити здравља биља ("Службени гласник БиХ", број 23/03) и члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, доноси

ПРАВИЛНИК О ФОРМИ И САДРЖАЈУ ФИТОСАНИТАРНОГ СЕРТИФИКАТА И ФИТОСАНИТАРНОГ СЕРТИФИКАТА ЗА РЕЕКСПОРТ

Члан 1. (Предмет)

Овим Правилником прописују се форма и садржај фитосанитарног сертификата за извоз и фитосанитарног сертификата за реекспорт, (у даљем тексту: сертификати), услови за издавање сертификата, депоновање потписа фитосанитарних инспектора, као и штампање и дистрибуција сертификата.

Члан 2. (Форма и садржај сертификата)

- (1) Сертификати из члана 1. овог Правилника, садрже податке и издају се у складу са Међународним стандардом за фитосанитарне мјере број 12 (ISPM 12), "Смјернице за фитосанитарне сертификате".
- (2) Фитосанитарни сертификат за пошिल्ке биља које се извозе је зелене боје и штампа се на обрасцу чија су форма и садржај дати у Прилогу I овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (3) Фитосанитарни сертификат за реекспорт, за пошिल्ке биља које се поново извозе, је смеђе боје и штампа се на обрасцу чија су форма и садржај дати у Прилогу II овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (4) Обрасци из ст. (2) и (3) овог члана штампају се на једном од службених језика и писама у Босни и Херцеговини и на енглеском језику, а на полеђини образаца текст је одштампан на француском, њемачком, шпанском и руском језику.
- (5) Сваки контингент сертификата из става (4) овог члана, мора бити одштампан равномјерно у истом броју примјерака на српском језику ћирилицом, босанском језику латиницом и хрватском језику латиницом.
- (6) Обрасци из ст. (2) и (3) овог члана штампају се и попуњавају у комплетима од по два примјерака. Први примјерак је оригинал, а други примјерак је копија оригинала. Оригинал се даје извознику, копију задржава фитосанитарни инспектор.

Члан 3.

(Услови за издавање сертификата)

Поред услова за издавање сертификата који су прописани Законом о заштити здравља биља ("Службени гласник БиХ", број 23/03) и Правилником о мјерама за спречавање уношења, ширења и сузбијања штетних

организама на биљу биљним производима и регулисаним објектима ("Службени гласник БиХ", број 59/11), морају бити испуњени и сљедећи услови:

- a) сертификат који прати пошिल्ку не смије бити старији од 14 дана од дана када пошылка пређе границу земље у којој је издат,
- b) као једнаковаљан, без обзира на његов облик и изведбу, прихвата се оригинал сертификата издат у земљи која није потписница Међународне конвенције о заштити биља, ако тај сертификат, садржи све податке прописане Међународном конвенцијом о заштити биља,
- c) електронска форма сертификата може се прихватити ако су испуњени услови одређени за тај облик сертификата Међународним стандардом за фитосанитарне мјере број 12 (ISPM 12), "Смјернице за фитосанитарне сертификате".

Члан 4.

(Депоновање потписа)

- (1) Списак фитосанитарних инспектора, са депонованим потписима инспектора који могу издавати сертификате, обавезно се чува у Управи Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (у даљем тексту: Управа).
- (2) Инспекторати ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, (у даљем тексту: надлежни инспекторати) обавезни су најкасније до 30.03.2013. године доставити Управи списак и потписе фитосанитарних инспектора који могу издавати сертификате.

Члан 5.

(Штампање и дистрибуција)

- (1) Сертификате штампа Управа и дистрибуира надлежним инспекторатима.
- (2) Надлежни инспекторати, уз захтјев за штампање сертификата, обавезно достављају извјештај о издатим сертификатима.
- (3) Управа је обавезна у року од 30 дана од запрамања писменог захтјева за штампање сертификата доставити тражене количине надлежним инспекторатима.
- (4) Уколико Управа у предвиђеном року не достави сертификате надлежни инспекторати имају право самостално штампати сертификате на обрасцима прописаним овим Правилником.

Члан 6.

(Прелазне и завршне одредбе)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ". Обрасци сертификата, прописани овим Правилником, почињу се примјењивати од 01.07.2013. године.

Број УЗЗБ-01-1-02-2-122-1/13
01. фебруара 2013. године
Сарајево

Директор
Раденко Радовић, с. р.

ПРИЛОГ I

(Фитосанитарни сертификат за извоз, српски језик-ћирилица)

1. Име (назив) и адреса извозника/Name and address of exporter		2. Ф И Т О С А Н И Т А Р Н И С Е Р Т И Ф И К А Т PHYTOSANITARY CERTIFICATE Број: ВА/ No: Оригинал/Original	
3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and adress of consignee		4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Организацији за заштиту биља /to Plant Protection organization of	
6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance		 БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry			
8. Карактеристичне ознаке: број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Пријављена количина/Quantity declared	
10. Овим се потврђује да су биље, биљни производи или други регулисани објекти прегледани и /или тестирани у складу са одговарајућим службеним процедурама и да се сматра да нису заражени карантински штетним организмима које наводи уговорна страна увознице и да одговарају важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице, укључујући и оне које се односе на регулисане некарантинске организме. This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.			
11. Допунска изјава/Additional declaration			
Поступак дезинфектације и/или дезинфекције/ Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Мјесто издавања/ Place of issue	
12. Поступак/Treatment		Датум/Date	
13. Хемикалија (активна супстанца)/Chemical (Active ingredient):	14. Трајање поступка и температуре/ Duration of treatment and temperature	Име и потпис овлашћеног службеника Name and signature of authorized officer	
15. Концентрација/Concentration	16. Датум /Date		
17. Додатна информација/Additional information		М.П.	

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не носе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de en BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis; nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclarée
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été inspectés et/ou testés suivant des procédures officielles appropriées et estimés exempts d'organismes de quarantaine comme spécifié par la partie contractante importatrice et qu'ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, y compris à celle concernant les organismes réglementés non de quarantaine.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTATION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et température
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
  - Date
  - Nom et signature du fonctionnaire autorisé (Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour l'Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants.

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4. Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA Y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Número y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos aquí se han inspeccionado y/o sometido a prueba de acuerdo con los procedimientos oficiales adecuados y se considera que están libres de las plagas cuarentenarias especificadas por la parte contratante importadora y que cumplen los requisitos fitosanitarios vigentes de la parte contratante importadora, incluidos los relativos a las plagas no cuarentenarias reglamentadas.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
  13. Producto químico (ingrediente activo)
  14. Duración y temperatura
  15. Concentración
  16. Fecha
  17. Información adicional
  18. Lugar de expedición
    - Fecha
    - Nombre y firma de funcionario autorizado (Sello de la Organización)
- Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzüberschrittort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschriebenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder anderen geregelten Gegenstände nach geeigneten amtlichen Verfahren untersucht und/oder getestet worden sind und als frei von Quarantäneschadorganismen, die von der einführenden Vertragspartei benannt wurden; und daß die den geltenden phytosanitären Vorschriften der einführenden Vertragspartei, einschließlich der Vorschriften für geregelte Nicht- Quarantäneschadorganismen entsprechen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFESTATION 12. Behandlung

13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche Informationen
18. Ausstellungsort
  - Datum
  - Name und Unterschrift des Kontrollorgans (Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4. Служба по защите растений в БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНА Служба по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции; ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были проинспектированы и /или исследованы согласно соответствующим официальным процедурам и признаны свободными от карантинных вредных организмов, перечисленных импортирующей договаривающейся стороны и отвечают действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны, включая таковые и для регулируемых карантинных вредных организмов.
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи
  - Дата
  - Фамилия и подпись официального уполномоченного (Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящему сертификате не налагается Служба по защите растений в Боснии и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

1. Име (назив) и адреса извозника/Name and address of exporter		2. ФИТОСАНИТАРНИ СЕРТИФИКАТ PHYTOSANITARY CERTIFICATE Број: BA/ No: Копија/Copy	
3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and address of consignee		4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Организацији за заштиту биља/to Plant Protection organization of	
6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance		 БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry			
8. Карактеристичне ознаке: број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Пријављена количина/ Quantity declared	
10. Овим се потврђује да су биље, биљни производи или други регулисани објекти прегледани и /или тестирани у складу са одговарајућим службеним процедурама и да се сматра да нису заражени карантински штетним организмима које наводи уговорна страна увознице и да одговарају важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице, укључујући и оне које се односе на регулисане некарантинске организме. This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.			
11. Допунска изјава /Additional declaration			
Поступак дезинфекције и/или дезинфекције/ Disinfestation and/or disinfection tretament		18. Мјесто издавања/ Place of issue	
12. Поступак/ Treatment		Датум/Date	
13. Хемикалија (активна супстанца) /Chemical (Active ingredient)	14. Трајање поступка и температуре/ Duration of treatment and temperature	М.П.	
15. Концентрација/Concentration	16. Датум/Date	Име и потпис овлашћеног службеника Name and signature of authorized officer	
17. Додатна информација/Additional information			

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не сносе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

ПРИЛОГ II

(Фитосанитарни сертификат за реекспорт, српски језик-ћирилица)

1. Име (назив) и адреса извозника/Name and address exporter		2. ФИТОСАНИТАРНИ СЕРТИФИКАТ ЗА РЕЕКСПОРТ PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EKSPORT Број: BA/R- No: Оригинал/Original	
3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and adress of consignee		4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Организацији за заштиту биља/to Plant Protection organization of	
6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance		 БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry			
8. Карактеристичне ознаке, број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks, number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Пријављена количина/ Quantity declared	
<p>10. Овим се потврђује да су наведене биљке, биљни производи или други регулисани објекти увезени у Босну и Херцеговину (уговорна страна реекспорта) из _____ (уговорна страна порекла), при чему их је пратио фитосанитарни сертификат бр. _____ чији је (*) оригинал ☐ овјерена копија ☐ приложена овом сертификату; да су упаковани ☐ препаковани ☐ у оригиналну ☐ нову ☐ амбалажу; да на основу оригиналног фитосанитарног сертификата ☐ и допунског прегледа ☐ се сматра да су у складу са важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице и да у току складиштења у Босни и Херцеговини (уговорна страна реекспорта) пошиљка није била изложена опасности од заразе или инфекције. * Уписати крстић у одговарајуће ☐ поље</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ----- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ----- *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate: that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ new ☐ containers; that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection. * Insert tick in appropriate ☐ box.</p>			
11. Допунска изјава /Additional declaration			
Поступак дезинфекције и/или дезинфекције /Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Мјесто издавања/ Place of issue	
12. Поступак/Treatment		Датум/Date	
13. Хемикалија (активна супстанца)/ Chemical (Active ingredient)	14. Трајање поступка и температура/ Duration of treatment and temperature	М.П. Име и потпис овлашћеног службеника Name and signature of authorized officer	
15. Концентрација/Concentration	16. Датум/Date		
17. Додатна информација/Additional information			

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не носе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE DE RE-EXPORTATION
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de en BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclarée
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été importés en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) en provenance de _____ (partie contractante d'origine) et ont fait l'objet du Certificat phytosanitaire N° _____ dont * l'original la copie authentifiée est annexé(e) au présent certificat, qu'ils sont emballés re-emballés dans les emballages initiaux dans de nouveaux emballages ; que d'après le Certificat phytosanitaire original et une inspection supplémentaire ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, et qu'au cours de l'emmagasinage en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) l'envoi n'a pas été exposé au risque d'infestation ou d'infection. * Mettre une croix dans la case appropriée.
11. Déclaration supplémentaire
- TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION
12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et température
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
  - Date
  - Nom et signature du fonctionnaire autorisé (Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour l'Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants..

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO PARA LA REEXPORTACIÓN
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4. Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA Y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos más arriba se importaron en BOSNIA Y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) desde _____ (parte contratante de origen) amparados por el Certificado Fitosanitario N° _____ * original copia fiel certificada del cual se adjunta al presente certificado; que están empacados reembalados en recipientes originales nuevos que tomando como base el Certificado Fitosanitario original y la inspección adicional se considera que se ajustan a los requisitos fitosanitarios vigentes de en la parte contratante importadora, y que durante el almacenamiento en BOSNIA Y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) el envío no estuvo expuesto a riesgos de infestación o infección. * Marcar la casilla correspondiente.
11. Declaración adicional
- TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN
12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperatura
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición
  - Fecha
  - Nombre y firma de funcionario autorizado (Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSGEUGNIS FÜR DIE WIEDERAUSFUHR
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN UND HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzüberschrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschriebenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder sonstigen geregelten Gegenstände aus (Ursprungsvertragspartei) nach von der BOSNIEN UND HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) eingeführt worden sind und daß ihnen das Pflanzengesundheitszeugnis N° _____ dessen * Original beglaubigte Kopie als Anlage diesem Zeugnis beigefügt ist, daß sie verpackt umgepackt worden sind, in ihren ursprünglichen in neuen Behältnissen; daß auf Grund des ursprünglichen Pflanzengesundheitszeugnisses und einer zusätzlichen Untersuchung die obengenannten Pflanzen, oder Pflanzenerzeugnisse als den geltenden Pflanzenschutzvorschriften des Bestimmungslandes oder der importierenden Vertragspartei entsprechend befunden worden sind und während ihrer Einlagerung von der BOSNIEN UND HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) keiner Gefahr eines Befalls oder einer Infizierung ausgesetzt waren. * Zutreffendes jeweils ankreuzen.
11. Zusätzliche Erklärung
- BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION
12. Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche Informationen
18. Ausstellort
  - Datum
  - Name und Unterschrift des Kontrollorgans (Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation in Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ НА РЕЭКСПОРТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4. Служба по защите растений в БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка), количество мест и описание упаковки, наименование продукции; ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были импортированы в в БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНА (договаривающуюся сторону реэкспортера) из _____ (договаривающейся стороны происхождения) по фитосанитарному сертификату N° _____ * оригинал заверенная копия подлинника которого прилагается к настоящему сертификату что они упакованы переупакованы в оригинальные новые контейнеры, что на основании оригинала фитосанитарного сертификата и дополнительной инспекции они считаются отвечающими действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны и что во время хранения в в БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНА (договаривающейся стороне реэкспортера) груз не подвергался риску заражения вредными организмами. * Отметьте соответствующие квадраты
11. Дополнительная декларация
- ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ
12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи
  - Дата
  - Фамилия и подпись официального уполномоченного (Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящему сертификату не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

1.Име (назив) и адреса извозника/Name and address of exporter		2.ФИТОСАНИТАРНИ СЕРТИФИКАТ ЗА РЕЕКСПОРТ PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EKSPORT Број: BA/R- No: Копија/Copy	
3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and address of consignee		4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Организацији за заштиту биља/to Plant Protection organization of	
6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance		 БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry			
8.Карактеристичне ознаке: број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9.Пријављена количина/Quantity declared	
<p>10. Овим се потврђује да су наведене биљке, биљни производи или други регулисани објекти увезени у Босну и Херцеговину (уговорна страна реекспорта) из _____ (уговорна страна порекла), причему их је пратио фитосанитарни сертификат бр. _____ чији је (*) оригинал ☐ овјерена копија ☐ приложена овом сертификату; да су упаковани ☐ препаковани ☐ у оригиналну ☐ нову ☐ амбалажу; да на основу оригиналног фитосанитарног сертификата ☐ и допунског прегледа ☐ се сматра да су у складу са важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице и да у току складиштења у Босни и Херцеговини (уговорна страна реекспорта) пошиљка није била изложена опасности од заразе или инфекције. * Уписати крстић у одговарајуће ☐ поље</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ----- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ----- *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate: that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ new ☐ containers; that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection. * Insert tick in appropriate ☐ box.</p>			
11. Допунска изјава /Additional declaration			
Поступак дезинфекције и/или дезинфекције / Disinfestation and/or disinfection tretament		18. Мјесто издавања/ Place of issue	
12. Поступак/Treatment		Датум/Date	
13.Хемикалија (активна супстанца)/Chemical (Active ingredient)	14.Трајање поступка и температуре/ Duration of treatment and temperature	М.П. Име и потпис овлашћеног службеника Name and signature of authorized officer	
15.Концентрација/Concentration	16. Датум/Date		
17. Додатна информација/Additional information			

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не сносе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

Na osnovu člana 35. stav (4). i člana 86. stav (2) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

**PRAVILNIK
O FORMI I SADRŽAJU FITOSANITARNOG
CERTIFIKATA I FITOSANITARNOG CERTIFIKATA
ZA REEKSPORT**

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se forma i sadržaj fitosanitarnog sertifikata za izvoz i fitosanitarnog sertifikata za reeksport, (u daljem tekstu: certifikati), uslovi za izdavanje certifikata, deponovanje potpisa fitosanitarnih inspektora, kao i štampanje i distribucija certifikata.

Član 2.

(Forma i sadržaj certifikata)

- (1) Certifikati iz člana 1. ovog Pravilnika, sadrže podatke i izdaju se u skladu sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12 (ISPM 12), "Smjernice za fitosanitarne certifikate".
- (2) Fitosanitarni certifikat za pošiljke bilja koje se izvoze je zelene boje i štampa se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Prilogu I ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (3) Fitosanitarni certifikat za reeksport, za pošiljke bilja koje se ponovo izvoze, je smeđe boje i štampa se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Prilogu II ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (4) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog člana štampaju se na jednom od službenih jezika i pisama u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, a na poledini obrazaca tekst je odštampan na francuskom, njemačkom, španskom i ruskom jeziku.
- (5) Svaki kontigent certifikata iz stava (4) ovog člana, mora biti odštampan ravnomjerno u istom broju primjeraka na srpskom jeziku ćirilicom, bosanskom jeziku latinicom i hrvatskom jeziku latinicom.
- (6) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog člana štampaju se i popunjavaju u kompletima od po dva primjerka. Prvi primjerak je original, a drugi primjerak je kopija originala. Original se daje izvozniku, kopiju zadržava fitosanitarni inspektor.

Član 3.

(Uslovi za izdavanje certifikata)

Pored uslova za izdavanje certifikata koji su propisani Zakonom o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i Pravilnikom o mjerama za sprečavanje unošenja,

širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju biljnim proizvodima i reguliranim objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11), moraju biti ispunjeni i sljedeći uslovi:

- a) certifikat koji prati pošiljku ne smije biti stariji od 14 dana od dana kada pošiljka pređe granicu zemlje u kojoj je izdat,
- b) kao jednako valjan, bez obzira na njegov oblik i izvedbu, prihvata se original certifikata izdat u zemlji koja nije potpisnica Međunarodne konvencije o zaštiti bilja, ako taj certifikat, sadrži sve podatke propisane Međunarodnom konvencijom o zaštiti bilja,
- c) elektronska forma certifikata može se prihvatiti ako su ispunjeni uslovi određeni za taj oblik certifikata Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12. (ISPM 12), "Smjernice za fitosanitarne Certifikate".

Član 4.

(Deponovanje potpisa)

- (1) Spisak fitosanitarnih inspektora, sa deponovanim potpisima inspektora koji mogu izdavati certifikate, obavezno se čuva u Upravi Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava).
- (2) Inspektorati entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu: nadležni inspektorati) obavezni su najkasnije do 30.03.2013. godine dostaviti Upravi spisak i potpise fitosanitarnih inspektora koji mogu izdavati certifikate.

Član 5.

(Štampanje i distribucija)

- (1) Certifikate štampa Uprava i distribuira nadležnim inspektoratima.
- (2) Nadležni inspektorati, uz zahtjev za štampanje certifikata, obavezno dostavljaju izvještaj o izdatim certifikatima.
- (3) Uprava je obavezna u roku od 30 dana od zaprimanja pismenog zahtjeva za štampanje certifikata dostaviti tražene količine nadležnim inspektoratima.
- (4) Ukoliko Uprava u predviđenom roku ne dostavi certifikate nadležni inspektorati imaju pravo samostalno štampati certifikate na obrascima propisanim ovim Pravilnikom.

Član 6.

(Prelazne i završne odredbe)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH". Obrasci certifikata, propisani ovim Pravilnikom, počinju se primjenjivati od 01.07.2013. godine.

Broj UZZB-01-1-02-2-122-1/13

01. februara 2013. godine
Sarajevo

Direktor
Radenko Radović, s. r.

PRILOG I

(Fitosanitarni certifikat za izvoz – bosanski jezik, latinica)

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and of address exporter		2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT PHYTOSANITARY CERTIFICATE Broj: BA/ No: Original/Original	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and adress of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja /to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Prijavljena količina/Quantity declared	
<p>10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulisani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantinskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulisane nekarantinske organizme.</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</p>			
11. Dopunska izjava/ Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament		18. Mjesto izdavanja/Place of issue Datum/Date M.P. Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
12. Postupak/Treatment			
13. Hemikalija (aktivna materija)/Chemical (active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature		
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum /Date		
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclarée
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été inspectés et/ou testés suivant des procédures officielles appropriées et estimés exempts d'organismes de quarantaine comme spécifié par la partie contractante importatrice et qu'ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, y compris à celle concernant les organismes réglementés non de quarantaine.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DESINFECTIO

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et température
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
- Date
- Nom et signature du fonctionnaire autorisé
- (Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour l'Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants.

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4. Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos aquí se han inspeccionado y/o sometido a prueba de acuerdo con los procedimientos oficiales adecuados y se considera que están libres de las plagas cuarentenarias especificadas por la parte contratante importadora y que cumplen los requisitos fitosanitarios vigentes de la parte contratante importadora, incluidos los relativos a las plagas no cuarentenarias reglamentadas.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperatura
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición
- Fecha
- Nombre y firma de funcionario autorizado
- (Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGEUNDHEITSZEUGNIS
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzüberschrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschriebenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder anderen geregelten Gegenstände nach geeigneten amtlichen Verfahren untersucht und/oder getestet worden sind und als frei von Quarantäneschadorganismen, die von der einführenden Vertragspartei benannt wurden; und daß die den geltenden phytosanitären Vorschriften der einführenden Vertragspartei, einschließlich der Vorschriften für geregelte Nicht- Quarantäneschadorganismen entsprechen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFESTATION 12.

- Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche Informationen
18. Ausstellungsort
- Datum
- Name und Unterschrift des Kontrollorgans
- (Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegovina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

RUSSKIĬ

1. Nazvanie i adres eksportera
2. FITOSANITARNĬYĬ CERTIFIKAT
3. Zayavlennoe naimenovanie i adres polučatelya
4. SluŹba po zaščite rastenij v BOŠNIJA i GERCEGOVINA SluŹbe po zaščite rastenij
5. Mesto proishoŹdenija
6. Zayavlennyĭ sposob transportirovki
7. Zayavlennyĭ punkt vvoza
8. Otličitelnye znaki (markirovka); količestvo mest i opisanie upakovki; naimenovanie produkcii; botaničeskoe nazvanie rastenij
9. Zayavlennoe količestvo
10. Nastоящим udostoverяetsя, čto rastenija, rastitelnye produkty ili drugie podkarantinnye materialy, opisannye vyše, byli proinspektirovany i /ili issledovany soglasno sootvetstvujущim oficialnym proceduram i priznany svobodnymi ot karantinnyh vrednyh organizmov, perečislennyh importirujuščej dogovarivajuščej storony i otvečajut dejstvujущim fitosanitarnym trebovanijam importirujuščej dogovarivajuščej storony, vключая takovye i dlya reguliruemыh nekarantinnyh vrednyh organizmov.
11. Dopolnitel'naja deklaracija

OBEZZARAŹIVANIE I/ILI DEZINFEKCIJA

12. Sposob obrabotki
13. Himikat (dejstvujущее vешestvo)
14. Ekspozicija i temperatura
15. Koncentracija
16. Data
17. Dopolnitel'naja informacija
18. Mesto vьidači
- Data
- Familija i podpis oficial'nogo upolnomočenного
- (Pečatь organizacii)

Nikakih finansovyh obyazatel'stv po otnošeniu k nastоящem certifikate ne nalagaetsя SluŹba po zaščite rastenij v Bosnija i Gercegovina ili na kogo-libo ego inspektorov ili predstavitelej.

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter		2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT PHYTOSANITARY CERTIFICATE	
		Broj: BA/ No: Kopija/Copy	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca /Declared name and adress of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina	
		Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
		5. Mjesto porijekla/Place of origin	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Prijavljena količina/Quantity declared	
<p>10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulisani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantinskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulisane nekarantinske organizme.</p> <p>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</p>			
11. Dopunska izjava/Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament		18. Mjesto izdavanja/Place of issue	
12. Postupak/Treatment		Datum/Date	
13. Hemikalija (aktivna materija)/Chemical (Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature	M.P.	
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum/Date	Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

PRILOG II

(Fitosantarni certifikat za reeksport – bosanski jezik, latinica)

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/ Name and address of exporter		2. FITOSANTARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EKSPORT Broj: BA/R- No: Original/Original	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and adress of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Prijavljena količina/Quantity declared	
10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulisani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porijekla), pri čemu ih je pratio fitosantarni certifikat br. _____ čiji je (*) original ☐ ovjerena kopija ☐ priložena ovom certifikatu; da su upakovani ☐ prepakovani ☐ u originalnu ☐ novu ☐ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosantarnog certifikata ☐ i dopuskog pregleda ☐ se smatra da su u skladu sa važećim fitosantarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije. * Upisati križić u odgovarajuće ☐ polje This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ----- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ----- *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate: that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ new ☐ containers; that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection. * Insert tick in appropriate ☐ box.			
11. Dopunska izjava/Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije /Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Mjesto izdavanja/Place of issue	
12. Postupak/Treatment		Datum/Date M.P. Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
13. Hemikalija (aktivna materija)/Chemical (Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature		
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum/Date		
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
  2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE DE RE-EXPORTATION
  3. Nom et adresse déclarés du destinataire
  4. Organisation de la protection des végétaux de BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
  5. Lieu d'origine
  6. Moyen de transport déclaré
  7. Point d'entrée déclaré
  8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
  9. Quantité déclarée
  10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été importés en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) en provenance de _____ (partie contractante d'origine) et ont fait l'objet du Certificat phytosanitaire № _____ dont * l'original la copie authentifiée est annexé(e) au présent certificat; qu'ils sont emballés re-emballés dans les emballages initiaux dans de nouveaux emballages ; que d'après le Certificat phytosanitaire original et une inspection supplémentaire ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, et qu'au cours de l'emmagasinage en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) l'envoi n'a pas été exposé au risque d'infestation ou d'infection. * Mettre une croix dans la case appropriée.
  11. Déclaration supplémentaire
  - TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTATION
  12. Traitement
  13. Produit chimique (matière active)
  14. Durée et température
  15. Concentration
  16. Date
  17. Renseignements complémentaires
  18. Lieu de délivrance
    - Date
    - Nom et signature du fonctionnaire autorisé
    - (Cachet de l'organisation)
- Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour l'Organisation de la protection des végétaux de la Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants..

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
  2. CERTIFICADO FITOSANITARIO PARA LA REEXPORTACIÓN
  3. Nombre y dirección declarados del destinatario
  4. Organización de Protección Fitosanitaria de la BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
  5. Lugar de origen
  6. Medios de transporte declarados
  7. Punto de entrada declarado
  8. Marcas distintivas: Número y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
  9. Cantidad declarada
  10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos más arriba se importaron en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) desde _____ (parte contratante de origen) amparados por el Certificado Fitosanitario № _____ * original copia fiel certificada del cual se adjunta al presente certificado; que están empacados reembalados en recipientes originales nuevos que tomando como base el Certificado Fitosanitario original y la inspección adicional se considera que se ajustan a los requisitos fitosanitarios vigentes de en la parte contratante importadora, y que durante el almacenamiento en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) el envío no estuvo expuesto a riesgos de infestación o infección. * Marcar la casilla correspondiente.
  11. Declaración adicional
  - TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN
  12. Tratamiento
  13. Producto químico (ingrediente activo)
  14. Duración y temperatura
  15. Concentración
  16. Fecha
  17. Información adicional
  18. Lugar de expedición
    - Fecha
    - Nombre y firma de funcionario autorizado
    - (Sello de la Organización)
- Organización de Protección Fitosanitaria de la Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
  2. PFLANZENGESUNDHEITSCHEIN FÜR DIE WIEDERAUSFUHR
  3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
  4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
  5. Ursprungsort
  6. Angegebenes Transportmittel
  7. Angegebener Grenzüberschrittsort
  8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
  9. Angegebene Menge
  10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschriebenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder sonstigen geregelten Gegenstände aus _____ (Ursprungsvertragspartei) nach BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendungsvertragspartei) eingeführt worden sind und daß ihnen das Pflanzengesundheitszeugnis № _____ dessen * Original beglaubigte Kopie als Anlage diesem Zeugnis beigelegt ist, daß sie verpackt umgepackt worden sind, in ihren ursprünglichen in neuen Behältnissen; daß auf Grund des ursprünglichen Pflanzengesundheitszeugnisses und einer zusätzlichen Untersuchung die obengenannten Pflanzen, oder Pflanzenerzeugnisse als den geltenden Pflanzenschutzvorschriften des Bestimmungslandes oder der importierenden Vertragspartei entsprechend befunden worden sind und während ihrer Einlagerung in BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendungsvertragspartei) keiner Gefahr eines Befalls oder einer Infizierung ausgesetzt waren * Zutreffendes jeweils ankreuzen.
  11. Zusätzliche Erklärung
  - BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFESTATION
  12. Behandlung
  13. Chemikalie (Wirkstoff)
  14. Dauer und Temperatur
  15. Konzentration
  16. Datum
  17. Zusätzliche Informationen
  18. Ausstellungsort
    - Datum
    - Name und Unterschrift des Kontrollorgans
    - (Amtssiegel)
- Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegovina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.
- РУССКИЙ**
1. Название и адрес экспортера
  2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ НА РЕЭКСПОРТ
  3. Заявленное наименование и адрес получателя
  4. Служба по защите растений в БОСНИИ и ГЕРЦЕГОВИНА Службе по защите растений
  5. Место происхождения
  6. Заявленный способ транспортировки
  7. Заявленный пункт ввоза
  8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции; ботаническое название растений
  9. Заявленное количество
  10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были импортированы в БОСНИИ и ГЕРЦЕГОВИНА (договаривающуюся сторону реэкспортера) из _____ (договаривающейся стороны происхождения) по фитосанитарному сертификату № _____ * оригинал заверенная копия подлинника которого прилагается к настоящему сертификату что они упакованы перупакованы в оригинальные новые контейнеры; что на основании оригинала фитосанитарного сертификата и дополнительной инспекции они считаются отвечающими действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны и что во время хранения в БОСНИИ и ГЕРЦЕГОВИНА (договаривающейся стороне реэкспортера) груз не подвергался риску заражения вредными организмами. * Отметьте соответствующие квадраты
  11. Дополнительная декларация
  - ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ
  12. Способ обработки
  13. Химикат (действующее вещество)
  14. Экспозиция и температура
  15. Концентрация
  16. Дата
  17. Дополнительная информация
  18. Место выдачи
    - Дата
    - Фамилия и подпись официального уполномоченного
    - (Печать организации)
- Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящему сертификату не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter		2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EKSPORT Broj: BA/R- No: Kopija/Copy	
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and address of consignee		4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization of	
6. Prijavljeno prevozno sredstvo/Declared means of conveyance		 BOSNA I HERCEGOVINA BOSNIA AND HERZEGOVINA	
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry			
8. Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants		9. Prijavljena količina/Quantity declared	
10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulisani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porijekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original ☐ ovjerena kopija ☐ priložena ovom certifikatu; da su upakovani ☐ prepakovani ☐ u originalnu ☐ novu ☐ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata ☐ i dopunskog pregleda ☐ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije. * Upisati križić u odgovarajuće ☐ polje This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from _____ (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. _____ *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate: that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ new ☐ containers; that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection. * Insert tick in appropriate ☐ box.			
11. Dopunska izjava/Additional declaration			
Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection treatment		18. Mjesto izdavanja/Place of issue Datum/Date M.P. Ime i potpis ovlaštenog službenika Name and signature of authorized officer	
12. Postupak/Treatment			
13. Hemikalija (Aktivna materija)/ Chemical (Active ingredient)	14. Trajanje postupka i temperatura/ Duration of treatment and temperature		
15. Koncentracija/Concentration	16. Datum/Date		
17. Dodatna informacija/Additional information			

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

AGENCIJA ZA POŠTANSKI PROMET BOSNE I HERCEGOVINE

197

Temeljem članka 193. i 195. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02, 12/04 i 88/07), članka 10. stavka (5) točke b) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05), članka 6. i 12. Pravilnika o izdavanju licencija za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09) i članka 5. stavak (2) Odluke o utvrđivanju osnovnih kriterija za davanje suglasnosti Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine radi obavljanja dijela poslova iz svoje nadležnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 50/10), rješavajući po Zahtjevu za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga podnositelja "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo, ul. Halilovići broj 12, 71000 Sarajevo, Vijeće Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine uz suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je na 51. sjednici održanoj dana 27.12.2012. godine, donijelo sljedeće

RJEŠENJE

- Izdaje se licencija "INTEREUROPI RTC", Međunarodna špedicija, skladištenje, pretovar i transport d.d. Sarajevo, ul. Halilovići broj 12, 71000 Sarajevo, za obavljanje kurirskih usluga.
- "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo će kurirske usluge obavljati na području Bosne i Hercegovine.
- Predmet obavljanja usluga iz točke 1. su kurirske usluge u unutaršnjem i međunarodnom poštanskom prometu.
- Licencija se izdaje na razdoblje od 4 (četiri) godine, počevši od dana davanja suglasnosti Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.
- Sastavni dio licencije čine Uvjeti za korištenje licencije za obavljanje kurirskih usluga.
- Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Dana 30.11.2012. godine društvo "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo je podnijelo Zahtjev za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga (u daljnjem tekstu: Zahtjev) Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).

U postupku obrade Zahtjeva, a sukladno članku 9. Pravilnika o izdavanju licencija za obavljanje poštanskih usluga (u daljnjem tekstu: Pravilnik), utvrđeno je da je Zahtjev podnesen na propisanim obrascima, ali da dokumenti iz članka 8. st. (3) točka f) i točka g) Pravilnika nisu usklađeni sa Zakonom i Općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 102/10; u daljnjem tekstu: Opći uvjeti).

Agencija je sukladno članku 9. st. (2) Pravilnika, obaviješću broj 01-04-3-29-1-UP-2-7/12 od 13.12.2012. godine, pozvala podnositelja Zahtjeva da predmetni Zahtjev ispravi, kako bi se po istom moglo postupiti.

Postupajući po obavijesti, podnositelj Zahtjeva je dana 18.12.2012. godine dopunio Zahtjev i dostavio ispravljenu dokumentaciju, a pregledom iste utvrđeno je da je je podnositelj Zahtjeva otklonio nedostatke u svom Zahtjevu te da je isti kompletiran u smislu članka 8. st. (3) točka f) i točka g) i članak 9. st. (1) Pravilnika.

Na temelju provedenog postupka, tijekom kojeg je izvršena pažljiva analiza svih činjenica i podnesenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj svezi, nesporno je da je podnositelj zahtjeva učinio opravdanim svoj Zahtjev, te je Agencija utvrdila da isti udovoljava svim uvjetima za

obavljanje kurirskih usluga propisanih člankom 7. st. (2) Pravilnika.

Nakon provedenog postupka i obrade samog Zahtjeva Agencija je, sukladno članku 10. st. (6) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, pribavila suglasnost od Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga.

Agencija će, sukladno članku 8. st. (1) Statuta Agencije, ovo Rješenje objaviti u "Službenom glasniku BiH".

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, a sukladno odredbama članka 12. Pravilnika i članka 193. ZUP-a BiH riješeno je kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Suda Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana dostavljanja Rješenja.

Broj 01-04-3-29-1-UP-2-11/12
3. siječnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća Agencije
Eduard Šakota, v. r.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je dana 28.01.2013. godine dalo suglasnost broj 01-04-29-12-48-2/13 na Rješenje o izdavanju licencije "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo za obavljanje kurirskih usluga broj 01-04-3-29-1-UP-2-11/12.

Na osnovu člana 193. i 195. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02, 12/04 i 88/07), člana 10. stav (5) tačka b) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05), člana 6. i 12. Pravilnika o izdavanju licencija za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09) i člana 5. stav (2) Odluke o utvrđivanju osnovnih kriterijuma za davanje suglasnosti Agenciji za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine radi obavljanja dijela poslova iz svoje nadležnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 50/10), rješavajući po Zahtjevu za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga, podnosioca "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo ul. Halilovići broj 12 71000 Sarajevo, Savjet Agencija za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine uz saglasnost Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je na 51. sjednici održanoj dana 27.12.2012. godine, donio sljedeće

RJEŠENJE

- Izdaje se licenca "INTEREUROPA RTC" Međunarodna špedicija, skladištenje, pretovar i transport d.d. Sarajevo, ul. Halilovići broj 12, 71000 Sarajevo, za obavljanje kurirskih usluga.
- "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo, će kurirske usluge obavljati na području Bosne i Hercegovine.
- Predmet obavljanja usluga iz tačke 1. su kurirske usluge u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju.
- Licenca se izdaje za period od 4 (četiri) godine, počev od dana davanja saglasnosti Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.
- Sastavni dio licencije čine Uslovi za korištenje licencije za obavljanje kurirskih usluga.
- Ovo Rješenje je konačno i biće objavljeno u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Dana 30.11.2012. godine društvo "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo podnijelo je Zahtjev za izdavanje

лиценце за обављање курирских услуга (у даљем тексту: Захтјев) Агенцији за поштански саобраћај Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција).

У поступку обраде Захтјева, а у складу са чланом 9. Правилника о издавању лиценце за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: Правилник), утврђено је да је Захтјев поднесен на прописаним обрасцима, али да документи из члана 8. став (3) тачка ф) и тачка г) Правилника нису усклађене са Законом и Општим условима за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 102/10., у даљем тексту: Општи услови).

Агенција је у складу са чланом 9. ст. (2) Правилника, обавјештењем број 01-04-3-29-1-УП-2-7/12 од 13.12.2012. године, позвала подносиоца Захтјева да предметни Захтјев исправи, како би се по истом могло поступати.

Поступајући по обавјештењу, подносилац захтјева је дана 18.12.2012. године допунио захтјев и доставио исправљену документацију, а прегледом исте је утврђено да је подносилац Захтјева отклонио недостатке у свом захтјеву те да је исти комплетиран у смислу члана 8. став (3) тачка ф) тачка г) и члана 9. став. (1) Правилника.

На основу проведеног поступка, током кога је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези, неспорно је да је подносилац захтјева учинио оправданим свој Захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава све услове за обављање курирских услуга прописане чланом 7. став (2), Правилника.

Након проведеног поступка и обраде самог Захтјева Агенција је у складу са чланом 10. став (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност од Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине за издавање лиценце за обављање курирских услуга.

Агенција ће у складу са чланом 8. ст. (1) Статута Агенције ово Рјешење објавити у "Службеном гласнику БиХ".

На основу утврђеног чињеничног стања, а у складу са одредбама члана 12. Правилника и члана 193 ЗУП-а Босне и Херцеговине ријешено је као у диспозитиву овога Рјешења.

Поука о правном лијеку:

Против овога Рјешења није допуштена жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Суда Босне и Херцеговине, у року од 60 дана од дана достављања Рјешења.

Број 01-04-3-29-1-УП-2-11/12
03. јануара 2013. године
Сарајево

Председавајући
Савјета Агенције
Едуард Шаkota, с. р.

Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине је дана 28.01.2013. године дало сагласност број 01-04-29-12-48-2/13 на Рјешење о издавању лиценце "INTEREUROPA RTC" д.д. Сарајево за обављање курирских услуга број 01-04-3-29-1-УП-2-11/12

На основу члана 193. и 195. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 29/02, 12/04 и 88/07), члана 10. став (5) тачка б) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 6. и 12. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 43/09) и члана 5. став (2) Одлуке о утврђивању основних критерија за давање сагласности Агенцији за поштански promet Босне и Херцеговине,

radi obavljanja dijela poslova iz svoje nadležnosti ("Службени гласник БиХ", број 50/10), рјешавајући по Захтјеву за издавање лиценце за обављање курирских услуга, подносиоца "INTEREUROPA RTC" д.д. Сарајево, ул. Халиловићи број 12, 71000 Сарајево, Вјеће Агенције за поштански promet Босне и Херцеговине уз сагласност Министарства комуникација и prometa Босне и Херцеговине је на 51. сједници одржаној дана 27.12.2012. године, донијело је слjedeће

РЈЕШЕЊЕ

1. Издаје се лиценца "INTEREUROPI RTC", Међународна шпедиторија, складиштење, претовар и транспорт д.д. Сарајево, ул. Халиловићи, број 12, 71000 Сарајево, за обављање курирских услуга.
2. "INTEREUROPA RTC" д.д. Сарајево, ће курирске услуге обављати на подручју Босне и Херцеговине.
3. Предмет обављања услуга из тачке 1. су курирске услуге у унутрашњем и међународном поштанском prometu.
4. Лиценца се издаје на период од 4 (четири) године, почев од дана давања сагласности Министарства комуникација и prometa Босне и Херцеговине.
5. Саставни dio лиценце чине Увјети за кориштење лиценце за обављање курирских услуга.
6. Ово Рјешење је коначно и bit ће објављено у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 30.11.2012. године друштво "INTEREUROPA RTC" д.д. Сарајево је поднијело Захтјев за издавање лиценце за обављање курирских услуга (у даљем тексту: Захтјев) Агенцији за поштански promet Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција).

У поступку обраде Захтјева, а у складу са чланом 9. Правилника о издавању лиценце за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: Правилник), утврђено је да је Захтјев поднесен на прописаним обрасцима, али да документи из члана 8. став (3) тачка ф) и тачка г) Правилника нису усклађени са Законом и Општим условима за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 102/10., у даљем тексту: Општи услови).

Агенција је у складу са чланом 9. став (2) Правилника, обавјешћу број 01-04-3-29-1-УП-2-7/12 од 13.12.2012. године, позвала подносиоца Захтјева да предметни Захтјев исправи, како би се по истом могло поступати.

Поступајући по обавјештењу, подносилац Захтјева је дана 18.12.2012. године допунио Захтјев и доставио исправљену документацију, а прегледом исте утврђено је да је подносилац Захтјева отклонио недостатке у свом Захтјеву, те да је исти комплетиран у смислу члана 8. став (3) тачка ф) и тачка г) и члана 9. став (1) Правилника.

На основу проведеног поступка, током којег је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези, неспорно је да је подносилац захтјева учинио оправданим свој Захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава све увјете прописаних чланом 7. став (2) Правилника, за обављање курирских услуга.

Након проведеног поступка и обраде самог Захтјева Агенција је, у складу са чланом 10. став (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност од Министарства комуникација и prometa Босне и Херцеговине за издавање лиценце за обављање курирских услуга.

Агенција ће, у складу са чланом 8. став (1) Статута Агенције, ово Рјешење објавити у "Службеном гласнику БиХ".

На основу утврђеног чињеничног стања, а у складу са одредбама члана 12. Правилника и члана 193. ЗУП-а Босне и Херцеговине ријешено је као у диспозитиву овога Рјешења

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Suda Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana dostavljanja Rješenja.

Broj 01-04-3-29-1-UP-2-11/12
3. januara 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća Agencije
Eduard Šakota, s. r.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je dana 28.01.2013. godine dalo saglasnost broj 01-04-29-12-48-2/13 na Rješenje o izdavanju licence "INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo za obavljanje kurirskih usluga broj 01-04-3-29-1-UP-2-11/12.

VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

198

Na osnovu članka 14., 15. i 18. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/05 i 32/07), te članka 17. tačka 19. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 29. siječnja 2013. godine, donijelo

PRAVILNIK O IZMJENI PRAVILNIKA O NAKNADI PUTNIH TROŠKOVA ZA SLUŽBENA PUTOVANJA SUDACA, TUŽITELJA I ODREĐENIH KATEGORIJA STRUČNOG OSOBLJA U SUDBENIM I PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA NA RAZINI BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Pravilniku o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudaca, tužitelja i određenih kategorija stručnog osoblja u sudbenim i pravosudnim institucijama na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 95/06, 67/07, 5/10 i 2/13), članak 5. mijenja se i glasi:

"Visina dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo utvrđuje se za svaku zemlju pojedinačno prema sljedećem spisku zemalja:

Redni broj	Naziv zemlje	Iznos dnevnice KM
1	ALBANIJA	117
2	ALŽIRSKA DEMOKRATSKA I NARODNA REPUBLIKA	105
3	ANGOLA (NARODNA REPUBLIKA ANGOLA)	129
4	ARGENTINA	92
5	AUSTRALIJA	113
6	AUSTRIJA	131
7	AVGANISTAN (DEMOKRATSKA REPUBLIKA AVGANISTAN)	105
8	BAHRAIN	105
9	BANGLADEŠ (NARODNA REPUBLIKA BANGLADEŠ)	105
10	BELGIJA (KRALJEVINA BELGIJA)	129
11	BENIN (NARODNA REPUBLIKA BENIN)	105
12	BJELORUSIJA	105
13	BOCVANA (REPUBLIKA BOCVANA)	94
14	BOLIVIJA (REPUBLIKA BOLIVIJA)	105
15	BRAZIL (FEDERATIVNA REPUBLIKA BRAZIL)	129
16	BUGARSKA (BUGARSKA NARODNA REPUBLIKA)	97
17	BURKINA FASO	94
18	BURUNDI REPUBLIKA (BURUNDI)	117
19	CENTRALNA AFRIČKA REPUBLIKA	117

20	CRNA GORA	102
21	ČAD (REPUBLIKA ČAD)	117
22	ČEŠKA (REPUBLIKA ČEŠKA)	112
23	ČILE	105
24	DANSKA (KRALJEVINA DANSKA)	143
25	DOMINIKANSKA REPUBLIKA	117
26	DŽIBUTI (REPUBLIKA DŽIBUTI)	117
27	EGIPAT (ARAPSKA REPUBLIKA EGIPAT)	94
28	EKVADOR	105
29	EMIRATI (KRALJEVINA ARAPSKI EMIRATI)	105
30	ENGLESKA (UJEDINJENO KRALJEVSTVO V.BRITANIJE I S.IRSKE)	133
31	ESTONIJA	94
32	ETIOPIJA (SOCIJALISTIČKA ETIOPIJA)	129
33	FILIPINI (REPUBLIKA FILIPINI)	105
34	FINSKA (REPUBLIKA FINSKA)	105
35	FRANCUSKA (REPUBLIKA FRANCUSKA)	129
36	GABONSKA REPUBLIKA	105
37	GANA (REPUBLIKA GANA)	117
38	GRČKA (REPUBLIKA GRČKA)	113
39	GVAJANA (KOOPERATIVNA REPUBLIKA GVAJANA)	105
40	GVATEMALA (REPUBLIKA GVATEMALA)	105
41	GVINEJA (PAPUA NOVA GVINEJA)	105
42	GVINEJA (REPUBLIKA EKVATORIJALNA GVINEJA)	117
43	GVINEJA (REPUBLIKA GVINEJA)	105
44	GVINEJA BISAO (REPUBLIKA GVINEJA BISAO)	117
45	HAITI (REPUBLIKA HAITI)	105
46	HONDURAS (REPUBLIKA HONDURAS)	105
47	HONG KONG	129
48	HRVATSKA (REPUBLIKA HRVATSKA)	109
49	INDIJA (REPUBLIKA INDIJA)	101
50	INDONEZIJA (REPUBLIKA INDONEZIJA)	103
51	IRAK (REPUBLIKA IRAK)	104
52	IRAN (ISLAMSKA REPUBLIKA IRAN)	104
53	IRSKA (REPUBLIKA IRSKA)	105
54	ISLAND (REPUBLIKA ISLAND)	152
55	ITALIJA (REPUBLIKA ITALIJA)	126
56	IZRAEL (DRŽAVA IZRAEL)	108
57	JAPAN	145
58	JEMEN	105
59	JORDAN (HAŠEMITSKA KRALJEVINA JORDAN)	101
60	KAMBODŽA (DEMOKRATSKA KAMBODŽA)	59
61	KAMERUN (REPUBLIKA KAMERUN)	105
62	KANADA	119
63	KATAR (NARODNA DRŽAVA KATAR)	97
64	KENIJA (REPUBLIKA KENIJA)	105
65	KINA (NARODNA REPUBLIKA KINA)	113
66	KIPAR (REPUBLIKA KIPAR)	105
67	KOLUMBIJA (REPUBLIKA KOLUMBIJA)	105
68	KONGO (NARODNA REPUBLIKA KONGO)	117
69	KOREJA (DEMOKRATSKA REPUBLIKA KOREJA)	117
70	KOREJA (REPUBLIKA KOREJA)	105
71	KOSTARIKA (REPUBLIKA KOSTARIKA)	105
72	KUBA (REPUBLIKA KUBA)	105
73	KUVAJT (DRŽAVA KUVAJT)	99
74	LAOS (DEMOKRATSKA NARODNA REPUBLIKA LAOS)	59
75	LESOTO (KRALJEVINA LESOTO)	105
76	LETONIJA	105
77	LIBAN (REPUBLIKA LIBAN)	117
78	LIBERIJA (REPUBLIKA LIBERIJA)	117
79	LIBIJSKA DŽAMAHIRIJA	104
80	LITVANIIJA	105
81	LUKSEMBURG (VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG)	129
82	MADAGASKAR (DEMOKRATSKA REPUBLIKA MADAGASKAR)	116

83	MAĐARSKA (REPUBLIKA MAĐARSKA)	105
84	MAKEDONIJA (REPUBLIKA MAKEDONIJA)	98
85	MALAVI (REPUBLIKA MALAVI)	105
86	MALEZIJA	97
87	MALI (REPUBLIKA MALI)	105
88	MALTA (REPUBLIKA MALTA)	105
89	MAROKO (KRALJEVINA MAROKO)	105
90	MAURITANIJA (ISLAMSKA REPUBLIKA MAURITANIJA)	105
91	MEKSIKO	105
92	MJANMARSKA UNIJA	105
93	MONGOLIJA	129
94	MOZAMBIK (NARODNA REPUBLIKA MOZAMBIK)	117
95	NAMIBIJA (REPUBLIKA NAMIBIJA)	105
96	NEPAL (KRALJEVINA NEPAL)	105
97	NIGER (REPUBLIKA NIGER)	105
98	NIGERIJA (FEDERATIVNA REPUBLIKA NIGERIJA)	105
99	NIKARAGVA (REPUBLIKA NIKARAGVA)	105
100	NIZOZEMSKA (KRALJEVINA NIZOZEMSKA)	124
101	NORVEŠKA (KRALJEVINA NORVEŠKA)	152
102	NOVI ZELAND	129
103	NJEMAČKA (SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA)	129
104	OBALA SLONOVAČE (REPUBLIKA OBALA SLONOVAČE)	129
105	OMAN (SULTANAT OMAN)	105
106	PAKISTAN (ISLAMSKA REPUBLIKA PAKISTAN)	102
107	PANAMA (REPUBLIKA PANAMA)	94
108	PARAGVAJ (REPUBLIKA PARAGVAJ)	105
109	PERU (REPUBLIKA PERU)	105
110	POLJSKA (REPUBLIKA POLJSKA)	109
111	PORTORIKO (ZAJEDNICA PORTORIKO)	82
112	PORTUGAL (REPUBLIKA PORTUGAL)	105
113	RUANDA (REPUBLIKA RUANDA)	117
114	RUMUNIJA	103
115	RUSKA FEDERACIJA	113
116	SAD (NJUJORK)	117
117	SAD (VAŠINGTON)	113
118	SALVADOR (REPUBLIKA EL SALVADOR)	105
119	SAO TOME I PRINCIPE (DEMOKRATSKA REPUBLIKA SAO TOME I PRINCIPE)	105
120	SAUDIJSKA ARABIJA (KRALJEVINA SAUDIJSKA ARABIJA)	103
121	SIJERA LEONE (REPUBLIKA SIJERA LEONA)	129
122	SINGAPUR (REPUBLIKA SINGAPUR)	117
123	SIRIJA (ARAPSKA REPUBLIKA SIRIJA)	94
124	SLOVAČKA (REPUBLIKA SLOVAČKA)	105
125	SLOVENIJA (REPUBLIKA SLOVENIJA)	105
126	SOMALIJA (DEMOKRATSKA REPUBLIKA SOMALIJA)	82
127	SRBIJA	102
128	SUDAN (DEMOKRATSKA REPUBLIKA SUDAN)	117
129	SURINAM (REPUBLIKA SURINAM)	105
130	ŠPANJOLSKA (KRALJEVINA ŠPANJOLSKA)	121
131	ŠRI LANKA (REPUBLIKA ŠRI LANKA)	105
132	ŠVAJCARSKA KONFEDERACIJA	143
133	ŠVEDSKA	133
134	TAJLAND (KRALJEVINA TAJLAND)	94
135	TAJVAN	105
136	TANZANIJA (UJEDINJENA REPUBLIKA TANZANIJA)	117
137	TOGO (REPUBLIKA TOGO)	105
138	TRINIDAD I TOBAGO (REPUBLIKA TRINIDAD I TOBAGO)	105
139	TUNIS (REPUBLIKA TUNIS)	94
140	TURSKA (REPUBLIKA TURSKA)	104
141	UGANDA (REPUBLIKA UGANDA)	117
142	UKRAJINA	117
143	URUGVAJ (ORIJENTALNA REPUBLIKA URUGVAJ)	129

144	VENECUELA (REPUBLIKA VENECUELA)	105
145	VIJETNAM (SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA VIJETNAM)	105
146	ZAIR (REPUBLIKA ZAIR)	105
147	ZAMBIJA (REPUBLIKA ZAMBIJA)	105
148	ZIMBABVE (REPUBLIKA ZIMBABVE)	94
149	SVE DRUGE DRŽAVE	81

Član 2.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08-02-535/2013
29. siječnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjednik
Milorad Novković, v. r.

Na osnovu člana 14., 15. i 18. Zakona o platama i drugim nadoknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/05 i 32/07), te člana 17. tачка 19. Zakona o Vисоком судском и туžilачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), Високи судски и туžilачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 29. јануара 2013. године, донио

**ПРАВИЛНИК
О ИЗМЈЕНИ ПРАВИЛНИКА О НАДОКНАДИ
ПУТНИХ ТРОШКОВА ЗА СЛУЖБЕНА ПУТОВАЊА
СУДИЈА, ТУЖИЛАЦА И ОДРЕЂЕНИХ КАТЕГОРИЈА
СТРУЧНОГ ОСОБЉА У СУДСКИМ И
ПРАВОСУДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА НА НИВОУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

У Правилнику о надокнади путних трошкова за службена путовања судија, тужилаца и одређених категорија стручног особља у судским и правосудним институцијима на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 95/06, 67/07, 5/10 и 2/13), члан 5. мијења се и гласи:

"Висина дневнице за службено путовање у иностранство утврђује се за сваку земљу појединачно према следећем списку земаља:

Редни број	Назив земље	Износ дневнице КМ
1	АЛБАНИЈА	117
2	АЛЖИРСКА ДЕМОКРАТСКА И НАРОДНА РЕПУБЛИКА	105
3	АНГОЛА (НАРОДНА РЕПУБЛИКА АНГОЛА)	129
4	АРГЕНТИНА	92
5	АУСТРАЛИЈА	113
6	АУСТРИЈА	131
7	АВГАНИСТАН (ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА АВГАНИСТАН)	105
8	БАХРАИН	105
9	БАНГЛАДЕШ (НАРОДНА РЕПУБЛИКА БАНГЛАДЕШ)	105
10	БЕЛГИЈА (КРАЉЕВИНА БЕЛГИЈА)	129
11	БЕНИН (НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЕНИН)	105
12	БЈЕЛОРУСИЈА	105
13	БОЦВАНА (РЕПУБЛИКА БОЦВАНА)	94
14	БОЛИВИЈА (РЕПУБЛИКА БОЛИВИЈА)	105
15	БРАЗИЛ (ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА БРАЗИЛ)	129
16	БУГАРСКА (БУГАРСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА)	97
17	БУРКИНА ФАСО	94
18	БУРУНДИ РЕПУБЛИКА (БУРУНДИ)	117

19	ЦЕНТРАЛНА АФРИЧКА РЕПУБЛИКА	117	81	ЛУКСЕМБУРГ (ВЕЛИКО ВОЈВОДСТВО	129
20	ЦРНА ГОРА	102		ЛУКСЕМБУРГ)	
21	ЧАД (РЕПУБЛИКА ЧАД)	117	82	МАДАГАСКАР (ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА	116
22	ЧЕШКА (РЕПУБЛИКА ЧЕШКА)	112		МАДАГАСКАР)	
23	ЧИЛЕ	105	83	МАЂАРСКА (РЕПУБЛИКА МАЂАРСКА)	105
24	ДАНСКА (КРАЉЕВИНА ДАНСКА)	143	84	МАКЕДОНИЈА (РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА)	98
25	ДОМИНИКАНСКА РЕПУБЛИКА	117	85	МАЛАВИ (РЕПУБЛИКА МАЛАВИ)	105
26	ЦИБУТИ (РЕПУБЛИКА ЦИБУТИ)	117	86	МАЛЕЗИЈА	97
27	ЕГИПАТ (АРАПСКА РЕПУБЛИКА ЕГИПАТ)	94	87	МАЛИ (РЕПУБЛИКА МАЛИ)	105
28	ЕКВАДОР	105	88	МАЛТА (РЕПУБЛИКА МАЛТА)	105
29	ЕМИРАТИ (КРАЉЕВИНА АРАПСКИ ЕМИРАТИ)	105	89	МАРОКО (КРАЉЕВИНА МАРОКО)	105
30	ЕНГЛЕСКА (УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО	133	90	МАУРИТАНИЈА (ИСЛАМСКА РЕПУБЛИКА	105
	В.БРИТАНИЈЕ И С.ИРСКЕ)			МАУРИТАНИЈА)	
31	ЕСТОНИЈА	94	91	МЕКСИКО	105
32	ЕТИОПИЈА (СОЦИЈАЛИСТИЧКА ЕТИОПИЈА)	129	92	МИЈАНМАРСКА УНИЈА	105
33	ФИЛИПНИ (РЕПУБЛИКА ФИЛИПНИ)	105	93	МОНГОЛИЈА	129
34	ФИНСКА (РЕПУБЛИКА ФИНСКА)	105	94	МОЗАМБИК (НАРОДНА РЕПУБЛИКА МОЗАМБИК)	117
35	ФРАНЦУСКА (РЕПУБЛИКА ФРАНЦУСКА)	129	95	НАМИБИЈА (РЕПУБЛИКА НАМИБИЈА)	105
36	ГАБОНСКА РЕПУБЛИКА	105	96	НЕПАЛ (КРАЉЕВИНА НЕПАЛ)	105
37	ГАНА (РЕПУБЛИКА ГАНА)	117	97	НИГЕР (РЕПУБЛИКА НИГЕР)	105
38	ГРЧКА (РЕПУБЛИКА ГРЧКА)	113	98	НИГЕРИЈА (ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА	105
39	ГВАЈАНА (КООПЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА	105		НИГЕРИЈА)	
	ГВАЈАНА)		99	НИКАРАГВА (РЕПУБЛИКА НИКАРАГВА)	105
40	ГВАТЕМАЛА (РЕПУБЛИКА ГВАТЕМАЛА)	105	100	НИЗОЗЕМСКА (КРАЉЕВИНА НИЗОЗЕМСКА)	124
41	ГВИНЕЈА (ПАПУА НОВА ГВИНЕЈА)	105	101	НОРВЕШКА (КРАЉЕВИНА НОРВЕШКА)	152
42	ГВИНЕЈА (РЕПУБЛИКА ЕКВАТОРИЈАЛНА	117	102	НОВИ ЗЕЛАНД	129
	ГВИНЕЈА)		103	ЊЕМАЧКА (САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЊЕМАЧКА)	129
43	ГВИНЕЈА (РЕПУБЛИКА ГВИНЕЈА)	105	104	ОБАЛА СЛОНОВАЧЕ (РЕПУБЛИКА ОБАЛА	129
44	ГВИНЕЈА БИСАО (РЕПУБЛИКА ГВИНЕЈА БИСАО)	117		СЛОНОВАЧЕ)	
45	ХАИТИ (РЕПУБЛИКА ХАИТИ)	105	105	ОМАН (СУЛТАНАТ ОМАН)	105
46	ХОНДУРАС (РЕПУБЛИКА ХОНДУРАС)	105	106	ПАКИСТАН (ИСЛАМСКА РЕПУБЛИКА	102
47	ХОНГ КОНГ	129		ПАКИСТАН)	
48	ХРВАТСКА (РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА)	109	107	ПАНАМА (РЕПУБЛИКА ПАНАМА)	94
49	ИНДИЈА (РЕПУБЛИКА ИНДИЈА)	101	108	ПАРАГВАЈ (РЕПУБЛИКА ПАРАГВАЈ)	105
50	ИНДОНЕЗИЈА (РЕПУБЛИКА ИНДОНЕЗИЈА)	103	109	ПЕРУ (РЕПУБЛИКА ПЕРУ)	105
51	ИРАК (РЕПУБЛИКА ИРАК)	104	110	ПОЉСКА (РЕПУБЛИКА ПОЉСКА)	109
52	ИРАН (ИСЛАМСКА РЕПУБЛИКА ИРАН)	104	111	ПОРТОРИКО (ЗАЈЕДНИЦА ПОРТОРИКО)	82
53	ИРСКА (РЕПУБЛИКА ИРСКА)	105	112	ПОРТУГАЛ (РЕПУБЛИКА ПОРТУГАЛ)	105
54	ИСЛАНД (РЕПУБЛИКА ИСЛАНД)	152	113	РУАНДА (РЕПУБЛИКА РУАНДА)	117
55	ИТАЛИЈА (РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА)	126	114	РУМУНИЈА	103
56	ИЗРАЕЛ (ДРЖАВА ИЗРАЕЛ)	108	115	РУСКА ФЕДЕРАЦИЈА	113
57	ЈАПАН	145	116	САД (ЊУЈОРК)	117
58	ЈЕМЕН	105	117	САД (ВАШИНГТОН)	113
59	ЈОРДАН (ХАШЕМИТСКА КРАЉЕВИНА ЈОРДАН)	101	118	САЛВАДОР (РЕПУБЛИКА ЕЛ САЛВАДОР)	105
60	КАМБОЏА (ДЕМОКРАТСКА КАМБОЏА)	59	119	СаО ТОМЕ И ПРИНЦИПЕ (ДЕМОКРАТСКА	105
61	КАМЕРУН (РЕПУБЛИКА КАМЕРУН)	105		РЕПУБЛИКА СаО ТОМЕ И ПРИНЦИПЕ)	
62	КАНАДА	119	120	САУДИЈСКА АРАБИЈА (КРАЉЕВИНА САУДИЈСКА	103
63	КАТАР (НАРОДНА ДРЖАВА КАТАР)	97		АРАБИЈА)	
64	КЕНИЈА (РЕПУБЛИКА КЕНИЈА)	105	121	СИЈЕРА ЛЕОНЕ (РЕПУБЛИКА СИЈЕРА ЛЕОНА)	129
65	КИНА (НАРОДНА РЕПУБЛИКА КИНА)	113	122	СИНГАПУР (РЕПУБЛИКА СИНГАПУР)	117
66	КИПАР (РЕПУБЛИКА КИПАР)	105	123	СИРИЈА (АРАПСКА РЕПУБЛИКА СИРИЈА)	94
67	КОЛУМБИЈА (РЕПУБЛИКА КОЛУМБИЈА)	105	124	СЛОВАЧКА (РЕПУБЛИКА СЛОВАЧКА)	105
68	КОНГО (НАРОДНА РЕПУБЛИКА КОНГО)	117	125	СЛОВЕНИЈА (РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА)	105
69	КОРЕЈА (ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА КОРЕЈА)	117	126	СОМАЛИЈА (ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА	82
70	КОРЕЈА (РЕПУБЛИКА КОРЕЈА)	105		СОМАЛИЈА)	
71	КОСТАРИКА (РЕПУБЛИКА КОСТАРИКА)	105	127	СРБИЈА	102
72	КУБА (РЕПУБЛИКА КУБА)	105	128	СУДАН (ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА СУДАН)	117
73	КУВАЈТ (ДРЖАВА КУВАЈТ)	99	129	СУРИНАМ (РЕПУБЛИКА СУРИНАМ)	105
74	ЛАОС (ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА	59	130	ШПАНИЈА (КРАЉЕВИНА ШПАНИЈА)	121
	ЛАОС)		131	ШРИ ЛАНКА (РЕПУБЛИКА ШРИ ЛАНКА)	105
75	ЛЕСОТО (КРАЉЕВИНА ЛЕСОТО)	105	132	ШВАЈЦАРСКА КОНФЕДЕРАЦИЈА	143
76	ЛЕТОНИЈА	105	133	ШВЕДСКА	133
77	ЛИБАН (РЕПУБЛИКА ЛИБАН)	117	134	ТАЈЛАНД (КРАЉЕВИНА ТАЈЛАНД)	94
78	ЛИБЕРИЈА (РЕПУБЛИКА ЛИБЕРИЈА)	117	135	ТАЈВАН	105
79	ЛИБИЈСКА ЦАМАХИРИЈА	104	136	ТАНЗАНИЈА (УЈЕДИЊЕНА РЕПУБЛИКА	117
80	ЛИТВАНИЈА	105		ТАНЗАНИЈА)	

137	ТОГО (РЕПУБЛИКА ТОГО)	105
138	ТРИНИДАД И ТОБАГО (РЕПУБЛИКА ТРИНИДАД И ТОБАГО)	105
139	ТУНИС (РЕПУБЛИКА ТУНИС)	94
140	ТУРСКА (РЕПУБЛИКА ТУРСКА)	104
141	УГАНДА (РЕПУБЛИКА УГАНДА)	117
142	УКРАЈИНА	117
143	УРУГВАЈ (ОРИЈЕНТАЛНА РЕПУБЛИКА УРУГВАЈ)	129
144	ВЕНЕЦУЕЛА (РЕПУБЛИКА ВЕНЕЦУЕЛА)	105
145	ВИЈЕТНАМ (СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ВИЈЕТНАМ)	105
146	ЗАИР (РЕПУБЛИКА ЗАИР)	105
147	ЗАМБИЈА (РЕПУБЛИКА ЗАМБИЈА)	105
148	ЗИМБАБВЕ (РЕПУБЛИКА ЗИМБАБВЕ)	94
149	СВЕ ДРУГЕ ДРЖАВЕ	81

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 08-02-535/2013

29. јануара 2013. године

Сарајево

Предеједник

Милорад Новковић, с. р.

Na osnovu člana 14., 15. i 18. Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/05 i 32/07), te člana 17. tačka 19. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 29. januara 2013. godine, donijelo

PRAVILNIK

O IZMJENI PRAVILNIKA O NAKNADI PUTNIH TROŠKOVA ZA SLUŽBENA PUTOVANJA SUDIJA, TUŽILACA I ODREĐENIH KATEGORIJA STRUČNOG OSOBLJA U SUDSKIM I PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA NA NIVOU BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

U Pravilniku o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudija, tužilaca i određenih kategorija stručnog osoblja u sudskim i pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 95/06, 67/07, 5/10 i 2/13), član 5. mijenja se i glasi:

"Visina dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo utvrđuje se za svaku zemlju pojedinačno prema sljedećem spisku zemalja:

Redni broj	Naziv zemlje	Iznos dnevnice KM
1	ALBANIJA	117
2	ALŽIRSKA DEMOKRATSKA I NARODNA REPUBLIKA	105
3	ANGOLA (NARODNA REPUBLIKA ANGOLA)	129
4	ARGENTINA	92
5	AUSTRALIJA	113
6	AUSTRIJA	131
7	AVGANISTAN (DEMOKRATSKA REPUBLIKA AVGANISTAN)	105
8	BAHRAIN	105
9	BANGLADEŠ(NARODNA REPUBLIKA BANGLADEŠ)	105
10	BELGIJA (KRALJEVINA BELGIJA)	129
11	BENIN (NARODNA REPUBLIKA BENIN)	105
12	BJELORUSIJA	105
13	BOCVANA (REPUBLIKA BOCVANA)	94

14	BOLIVIJA (REPUBLIKA BOLIVIJA)	105
15	BRAZIL (FEDERATIVNA REPUBLIKA BRAZIL)	129
16	BUGARSKA (BUGARSKA NARODNA REPUBLIKA)	97
17	BURKINA FASO	94
18	BURUNDI REPUBLIKA (BURUNDI)	117
19	CENTRALNA AFRIČKA REPUBLIKA	117
20	CRNA GORA	102
21	ČAD (REPUBLIKA ČAD)	117
22	ČEŠKA (REPUBLIKA ČEŠKA)	112
23	ČILE	105
24	DANSKA (KRALJEVINA DANSKA)	143
25	DOMINIKANSKA REPUBLIKA	117
26	DŽIBUTI (REPUBLIKA DŽIBUTI)	117
27	EGIPAT (ARAPSKA REPUBLIKA EGIPAT)	94
28	EKVADOR	105
29	EMIRATI (KRALJEVINA ARAPSKI EMIRATI)	105
30	ENGLESKA (UJEDINJENO KRALJEVSTVO V. BRITANIJE I S. IRSKE)	133
31	ESTONIJA	94
32	ETIOPIJA (SOCIJALISTIČKA ETIOPIJA)	129
33	FILIPINI (REPUBLIKA FILIPINI)	105
34	FINSKA (REPUBLIKA FINSKA)	105
35	FRANCUSKA (REPUBLIKA FRANCUSKA)	129
36	GABONSKA REPUBLIKA	105
37	GANA (REPUBLIKA GANA)	117
38	GRČKA (REPUBLIKA GRČKA)	113
39	GVAJANA (KOOPERATIVNA REPUBLIKA GVAJANA)	105
40	GVATEMALA (REPUBLIKA GVATEMALA)	105
41	GVINEJA (PAPUA NOVA GVINEJA)	117
42	GVINEJA (REPUBLIKA EKVATORIJALNA GVINEJA)	117
43	GVINEJA (REPUBLIKA GVINEJA)	105
44	GVINEJA BISAO (REPUBLIKA GVINEJA BISAO)	117
45	HAITI (REPUBLIKA HAITI)	105
46	HONDURAS (REPUBLIKA HONDURAS)	105
47	HONG KONG	129
48	HRVATSKA (REPUBLIKA HRVATSKA)	109
49	INDIJA (REPUBLIKA INDIJA)	101
50	INDONEZIJA (REPUBLIKA INDONEZIJA)	103
51	IRAK (REPUBLIKA IRAK)	104
52	IRAN (ISLAMSKA REPUBLIKA IRAN)	104
53	IRSKA (REPUBLIKA IRSKA)	105
54	ISLAND (REPUBLIKA ISLAND)	152
55	ITALIJA (REPUBLIKA ITALIJA)	126
56	IZRAEL (DRŽAVA IZRAEL)	108
57	JAPAN	145
58	JEMEN	105
59	JORDAN (HAŠEMITSKA KRALJEVINA JORDAN)	101
60	KAMBODŽA (DEMOKRATSKA KAMBODŽA)	59
61	KAMERUN (REPUBLIKA KAMERUN)	105
62	KANADA	119
63	KATAR (NARODNA DRŽAVA KATAR)	97
64	KENIJA (REPUBLIKA KENIJA)	105
65	KINA (NARODNA REPUBLIKA KINA)	113
66	KIPAR (REPUBLIKA KIPAR)	105
67	KOLUMBIJA (REPUBLIKA KOLUMBIJA)	105
68	KONGO (NARODNA REPUBLIKA KONGO)	117
69	KOREJA (DEMOKRATSKA REPUBLIKA KOREJA)	117
70	KOREJA (REPUBLIKA KOREJA)	105
71	KOSTARIKA (REPUBLIKA KOSTARIKA)	105
72	KUBA (REPUBLIKA KUBA)	105
73	KUVAJT (DRŽAVA KUVAJT)	99
74	LAOS (DEMOKRATSKA NARODNA REPUBLIKA LAOS)	59
75	LESOTO (KRALJEVINA LESOTO)	105
76	LETONIJA	105

77	LIBAN (REPUBLIKA LIBAN)	117	118	SALVADOR (REPUBLIKA EL SALVADOR)	105
78	LIBERIJA (REPUBLIKA LIBERIJA)	117	119	SAO TOME I PRINCIPE (DEMOKRATSKA REPUBLIKA SAO TOME I PRINCIPE)	105
79	LIBIJSKA DŹAMAHIRIJA	104	120	SAUDIJSKA ARABIJA (KRALJEVINA SAUDIJSKA ARABIJA)	103
80	LITVANIIJA	105	121	SIJERA LEONE (REPUBLIKA SIJERA LEONA)	129
81	LUKSEMBURG (VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG)	129	122	SINGAPUR (REPUBLIKA SINGAPUR)	117
82	MADAGASKAR (DEMOKRATSKA REPUBLIKA MADAGASKAR)	116	123	SIRIJA (ARAPSKA REPUBLIKA SIRIJA)	94
83	MAĐARSKA (REPUBLIKA MAĐARSKA)	105	124	SLOVAČKA (REPUBLIKA SLOVAČKA)	105
84	MAKEDONIJA (REPUBLIKA MAKEDONIJA)	98	125	SLOVENIJA (REPUBLIKA SLOVENIJA)	105
85	MALAVI (REPUBLIKA MALAVI)	105	126	SOMALIJA (DEMOKRATSKA REPUBLIKA SOMALIJA)	82
86	MALEZIJA	97	127	SRBIJA	102
87	MALI (REPUBLIKA MALI)	105	128	SUDAN (DEMOKRATSKA REPUBLIKA SUDAN)	117
88	MALTA (REPUBLIKA MALTA)	105	129	SURINAM (REPUBLIKA SURINAM)	105
89	MAROKO (KRALJEVINA MAROKO)	105	130	ŠPANIJA (KRALJEVINA ŠPANIJA)	121
90	MAURITANIJA (ISLAMSKA REPUBLIKA MAURITANIJA)	105	131	ŠRI LANKA (REPUBLIKA ŠRI LANKA)	105
91	MEKSIKO	105	132	ŠVAJCARSKA KONFEDERACIJA	143
92	MIJANMARSKA UNIJA	105	133	ŠVEDSKA	133
93	MONGOLIJA	129	134	TAJLAND (KRALJEVINA TAJLAND)	94
94	MOZAMBIK (NARODNA REPUBLIKA MOZAMBIK)	117	135	TAJVAN	105
95	NAMIBIJA (REPUBLIKA NAMIBIJA)	105	136	TANZANIJA (UJEDINJENA REPUBLIKA TANZANIJA)	117
96	NEPAL (KRALJEVINA NEPAL)	105	137	TOGO (REPUBLIKA TOGO)	105
97	NIGER (REPUBLIKA NIGER)	105	138	TRINIDAD I TOBAGO (REPUBLIKA TRINIDAD I TOBAGO)	105
98	NIGERIJA (FEDERATIVNA REPUBLIKA NIGERIJA)	105	139	TUNIS (REPUBLIKA TUNIS)	94
99	NIKARAGVA (REPUBLIKA NIKARAGVA)	105	140	TURSKA (REPUBLIKA TURSKA)	104
100	NIZOZEMSKA (KRALJEVINA NIZOZEMSKA)	124	141	UGANDA (REPUBLIKA UGANDA)	117
101	NORVEŠKA (KRALJEVINA NORVEŠKA)	152	142	UKRAJINA	117
102	NOVI ZELAND	129	143	URUGVAJ (ORIJENTALNA REPUBLIKA URUGVAJ)	129
103	NJEMAČKA (SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA)	129	144	VENECUELA (REPUBLIKA VENECUELA)	105
104	OBALA SLONOVAČE (REPUBLIKA OBALA SLONOVAČE)	129	145	VIJETNAM (SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA VIJETNAM)	105
105	OMAN (SULTANAT OMAN)	105	146	ZAIR (REPUBLIKA ZAIR)	105
106	PAKISTAN (ISLAMSKA REPUBLIKA PAKISTAN)	102	147	ZAMBIJA (REPUBLIKA ZAMBIJA)	105
107	PANAMA (REPUBLIKA PANAMA)	94	148	ZIMBABVE (REPUBLIKA ZIMBABVE)	94
108	PARAGVAJ (REPUBLIKA PARAGVAJ)	105	149	SVE DRUGE DRŹAVE	81
109	PERU (REPUBLIKA PERU)	105			
110	POLJSKA (REPUBLIKA POLJSKA)	109			
111	PORTORIKO (ZAJEDNICA PORTORIKO)	82			
112	PORTUGAL (REPUBLIKA PORTUGAL)	105			
113	RUANDA (REPUBLIKA RUANDA)	117			
114	RUMUNIJA	103			
115	RUSKA FEDERACIJA	113			
116	SAD (NUJORK)	117			
117	SAD (VAŠINGTON)	113			

Član 2.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08-02-535/2013
29. januara 2013. godine
Sarajevo

Predsjednik
Milorad Novković, s. r.

K A Z A L O

MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE

- 194 Program stručnog upravnog ispita za pripravnike, osobe sa visokom školskom spremom i uposlenike na razini Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)
 Програм стручног управног испита за приправнике, лица са високом школском спремом и запосленике на нивоу Босне и Херцеговине (српски језик)
 Program stručnog upravnog ispita za pripravnike, lica sa visokom školskom spremom i zaposlenike na nivou Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)

URED ZA VETERINARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

- 195 Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (hrvatski jezik)
 Правилник о измјени Правилника о условима које морају да задовољавају фарме и условима за заштиту животиња на фармама (српски језик)
 Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uvjetima koje moraju zadovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (bosanski jezik)

**UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA**

- 196 Pravilnik o formi i sadržaju fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport (hrvatski jezik)
 Правилник о форми и садржају фитосанитарног сертификата и фитосанитарног сертификата за реекспорт (српски језик)

Pravilnik o formi i sadržaju fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport (bosanski jezik)

**1 AGENCIJA ZA POŠTANSKI PROMET
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 197 Rješenje broj 01-04-3-29-1-UP-2-11/12 (hrvatski jezik)
 Рјешење број 01-04-3-29-1-УП-2-11/12 (српски језик)
 Rješenje 01-04-3-29-1-UP-2-11/12 (bosanski jezik)

**21 VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 198 Pravilnik o izmjeni Pravilnika o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudaca, tužitelja i određenih kategorija stručnog osoblja u sudbenim i pravosudnim institucijama na razini Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)
 Правилник о измјени Правилника о надокнади путних трошкова за службена путовања судија, тужилаца и одређених категорија стручног особља у судским и правосудним институцијама на нивоу Босне и Херцеговине (српски језик)
 Pravilnik o izmjeni Pravilnika o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudija, tužilaca i određenih kategorija stručnog osoblja u sudskim i pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Marin Vukoja - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za 1 polugodište 2013. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM